20 పేజీలు అణా

నం॥ చం॥ 4.

R. M. N

ప్రకటన దా

చిత్రసీమ

పల్లెల్లో మీ ప్రచార
లంటే ఇంటింటికీ వె
మా పేటిపత్రికొక్క

సంపుటం 9 | శుక్రవారము - నెల్లూరు - 4-1-38. | సంచిక 43

రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి గారు

(వీరి స్మారకోత్సవం 30 తేది జరిగింది)

బెదర్లకు లొంగడమా? — దీనికి అంతు ఉన్నదా?

— వి. యస్. వెంకటనారాయణ బి.ఏ. (ఆనర్స్)

[illegible] మాత్రమే మెట్టి [illegible] తమ కార్యాలని [illegible] చేసుకుంది. మాట్యాంగా తన [illegible] చేసుకుంటూ [illegible] ప్రతీకారాలు [illegible] తిరుగా చెప్పి [illegible] ప్రయత్నం చేస్తూంది.

[illegible] చాలా భయంకరంగా ఉన్నది. దీని [illegible] ఆస్ట్రియా, తిరువాత చెకో [illegible]

గత ఏముంది? 1914 ఆగస్టులో ప్రపంచయుద్ధం [illegible] కాలనీలని తిరుగా పంపా [illegible]మే.

[illegible] చాలాకాలంనుంచీ ఈ [illegible]

[illegible] మొదట తోక్యం ప్రత్యేకంగా [illegible]

[illegible] తీర్మానం అత్యంత [illegible] జర్మన్ తరలవ [illegible] చెప్పాడు.

[illegible] స్వాయిన పరిస్థితు [illegible] పంపించమని ఆ [illegible]పించగా అతను జర్మనీపై [illegible]ంగా ఉన్నది పంపలసింది దీ [illegible] ఎంతో బాధకలుగుతుంది అని [illegible]ంచేటట్లుగానికి మరక్తులని ప్రపం [illegible] జర్మనీ అధికారులతోను ప్రాన్స్ [illegible] జర్మనీపాయింతో జరగడానికి [illegible]క్యం ఎక్కువకావాలని కోరుకునే [illegible] ప్రపంచంలో జర్మనీ వాళ్లకాలనీలను తిరుగా [illegible]డానికి కాస్వాయిలను ఎక్కువగా ఉంచు [illegible] మీరు మాకు కాలనీలను తిరుగా ఇస్తేనే [illegible]ది, లేకపోతే స్వాయిలనుండి మేము బయ [illegible]ళ్ళు అని చెప్పడానికి నిశ్చయించుకొన్నది [illegible]ంగా జర్మనీపరిస్థితులని చక్కపెట్టుకోవడా [illegible]రికివ ఆస్ట్రియా, బాల్కన్లాక్లేవియాతోనూ [illegible] పిలిచాలదు. ఇందుకు అవసరమైన, [illegible]సిప్పుడు సైన్యాన్ని అధికంగా తయారు [illegible]డానికి వీలుగాఉండవలెనని కాలనీలను [illegible] పొందవలయునని ఆభిప్రాయం వ్యక్తి [illegible]యం.

[illegible]ంచుకోసరమే ముస్సోలినీతో స్నేహాన్ని [illegible]ంది జర్మనీ. అలాగే జపానుని చేసిపెట్టింది.

[illegible] ప్రాన్సే జర్మనీ వాళ్లకాలనీలను తిరుగా [illegible]డానికి తనస్వాయిలను ఎక్కువగా ఉంచు [illegible]మీరు మాకు కాలనీలను తిరుగా ఇస్తేనే [illegible]ది, లేకపోతే స్వాయిలనుండి మేము బయ [illegible]ళ్'

రైతు పడిపో

బొంబాయి విద్యార్థియగు
పాహికర్ ఉపన్యాసము

(ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం)

(శ్రీ జి. యస్. పాహికర్ యం. ఏ., విద్యార్థి, "విద్యార్థి మిత్రు", అను ఆంగ్లమాస పత్రికకు సంపాదకులు. వీరి నివాసస్థలము బొంబాయి. 1800 మంది విద్యార్థులు కలవు దినాల్లో గాంధీమహాత్ముని పోయి మ్యాజిక్ లాంతరు (సినిమాయంత్రం) సహాయంతో, "గ్రామ సమస్యలను," గూర్చి ఉపన్యాసములిచ్చి, విరివిగ ప్రచారము చేయుచున్నారు. "బొంబాయి మానవసేవా సంఘము," వారు వీరికి యీ మాజిక్ లాంతరును ప్రచారనిమిత్తమై యిచ్చియున్నారు. ఆంధ్రవిద్యార్థులు యీ మార్గమును అనుసరించాలి.)

తే 23 దిరాత్రి 7 ఘంటలకు నెల్లూరు విద్యార్థి సంఘం యాజమాన్యమున ఏర్పాటుగావింపబడిన సభలో కళాదిపాఠం పాఠకులకు శ్రీ పాహికర్ గారు మాజిక్ లాంతరు ఉపన్యాసమున షుమారు 100 స్లయిడ్సు (ఫోటోలు) తెరమీద చూపుటద్వారా యీ క్రింది ఉపన్యాసమును వివరించి చెప్పిరి.

"ఇది మాజిక్‌లాంతరు.

మాజిక్ అనగా ఆయాదేశముయొక్క ప్రజల అభివృద్ధి, వారికుండే సమస్యలు మొదలైనవి తెలుసుకోదగ్గ మాట! నా సంచారములో హిందూదేశమును చూచాను. చూడదగినంతే అందలి పర్వతాలను బట్టిగానీ, నదులనుబట్టిగానీ గాదు, ప్రజల పరిస్థితులనుబట్టే తెలుసుకోవాల్సి వుంటుంది.

గ్రామరైతు.

గ్రామాలు, గ్రామవాసులజీవనం, వారియిండ్లు మొదలైనవి గమనించాలి.

గ్రామాల్లో 80 వంతులు వ్యవసాయదారులుగనున్నారు. వారందరు సుఖజీవనము చేయుచుండిరి. అయితే! వాస్థితి యిప్పుడేమైనది? అంతకల పాలు; తగవులు; భూమి భిన్నభిన్నమై యుండుట; భూమిలేని జాతీయగుట; పెరిగేలప్పులు; త్రాగుడు; నిరక్షరత్వం; యీలాంటి ఎన్నో కష్టాలకే గోత్రాలబడవుట" రైతు మూయుచూ కృంగి కృశించిపోవుచున్నాడు.

ఎట్లు?

ధనవంతులుగ వున్నవారు రైతు భూమిని ముక్కలు ముక్కలుగ చేసి లాగివేయును. ఏదైనా కొద్దిభూమి మిగిలి యున్నదానిని ఆదుమానం వుంచుకొని, తుదకు కొక్క సెంటుభూమిని కూడా లేకుండా చేసివేయుచున్నారు.

పశువులసంపత్తి నాశనం.

ఒక రైతు ఒక ఎద్దునకు రు 80 లకు కొంటాడను కొండి! మరుసటి సంవత్సరం ఆ పశువు రు 80 లకు వస్తుంది. పశువుకు మంచిమేత గింజలుగల మేతనియ్యవలెనుగాక, ఏ ఉద్యోగి అప్పు చేయుగా కోపాయివానికి లాభించునే గాని పశుసంపత్తి యీ విధంగా నాశనమగు చున్నది. ధనవంతుల వత్తిడికి ఆట్టి రైతు తన భూమిని, పశుసంపత్తిని పోగొట్టుకొని తుదకు కూలీగాడా పెద్దపెద్ద సిటీల (పట్టణాల) కెళ్లి, ఫ్యాక్టరీలకోరకు తంటాలుపడి కార్మికుడై,

మద్యపాన పిశాచమునకే సారాయి త్రాగుడు చేయుచూ, నాశనమగుచున్నారు. ఈవిధంగ గ్రామస్థులను ఆరిమిచేయుచున్నందున, పట్టణాలలోయి వారు నాశనమగుచున్నారు.

త్రాగుడువలన.

ఆరంభంలో ఆరోగ్యంగవుండి సుఖజీవనము చేయుచున్న రైతు, నాగ్నమై త్రాగుడు వ్యసనంలో పడిపోతున్నాడు. చేతిలో ఎల్లప్పుడు "సీసా" వుండాల్సిందే! సాయంకాలము కూలిపని అయిపోగానే, సరాసరి యింటికి రాక, పోవుతూపోయి రాత్రి 12 ఘం॥ లకు యింటికి వస్తాడు. ఇంటియందు భార్య, 'భర్త అన్నం తినలేదని' యింట కాచుకొనివుంటుంది. అప్పుడు అతడిచ్చిన భర్తకు అన్నంపెట్టి తర్వాత తానుఅన్నం తింటుంది. ఇతని సంపాయిద్యం ఇంటిదాకా రాక దారిలో కల్లగడికి ధారపోయుచున్నందున గృహస్థితి మరీ దుర్భరంగా మారింది. పాపం! ఆ నిర్భాగ్యురాలు యితర యిండ్లలో పని, పాటలు చేసి తద్వారా వచ్చు కూలిడబ్బుతో బిడ్డలు, తాను తినం గడుపుకొనటయేగాక, పట్టిచేతులతో ఆకలిగొనివచ్చిన త్రాగుబోతు భర్తకు ఆ పాధ్య మిగిలినఅన్నం పెట్టుతూవుంటుంది.

ఈ దుర్వసనముచే భర్త త్రాగి, డబ్బుచాలక తుదకు పెళ్ళాంనగలను తీసుకొనిపోతున్నాడు త్రాగేరోగం జాస్తయి ఆఖరుకు భార్యమెడలోని మంగళసూత్రం లాగుటకు వస్తాడు. ఇది సరికాదని అన్న, భార్యకల పకులగొట్టుటద్వారా, భర్త తన మొండితనమును జూపి, ఆవున్న ఆఖరుసగయుగు పవిత్రమైన మంగళసూత్రమును త్రెంచుకొని సారాయిఅంగడికి లగెత్తిపోతున్నాడు.

ఇక చదువుకున్న వారో?

ఇట్టి గ్రామస్థుల్లోనే గాదు, చదువుకొన్న (Educated classes) వాళ్లల్లోకూడా యీ దురభ్యాసము యథేచ్ఛగా సాగుచున్నది ఇంకా

[...] వ్యసనోలయిండ్లలోకి వైరము [...]ను ప్రవేశిస్తున్నది. క్లబ్బులలో [...]ల్లి, చదువుకొన్నవారందరూ పేం[...] కొలకు పాటునపాల్పనదానికి బదులు బ్రాంది త్రాగడం అలవాటు చేసుకొంటున్నారు, తప్ప త్రాగుటకూ వాళ్ళ తెలివి, జ్ఞానం, కులమర్యాదలు మరచిపోయి యీదుస్థితికి వస్తారు.

ఉదా:— ఇక్కడ తుదకు కళకళలాడుతుండే స్త్రీదరింటికికూడా యీపిశాచం వచ్చింది తనపతితో రాజకీయ, మత, సాంఘికప్రస్తావించడానికి బదులు సారాయిబుడ్లతో నిండిపోతున్నది. బుడ్లు, బుడ్లు త్రాగేస్తున్నారు.

"ఇస్థితి రాముకొ! బిడ్డలనైనా చూచుకొని త్రాగకన్నది," వడిచేయి అటకాళం చూచుకొని భార్య చెప్పుతు. ఈ విధంగానే 8-వ రోజు నీచదువు, మీ తండ్రిగారి గౌరవ మర్యాదలు జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి," అని బుద్ధి చెప్పబోయే టప్పటికి, భార్యప్రార్థన వినక నెత్తిన కర్రతో కంటాడు. (నెత్తురు గారును.) దబ్బుతీసుకొని సారాయి అంగడికి (బొంబాయిలో) రాత్రంతా సారాయిత్రాగి పొద్దు తెలియక స్మృతితప్పి రోడ్డులోపడి దొల్లుతూవుండగా మరుసటిరోటి ఉదయం పోలీసువారు, దారినపోవు ప్రజలు నడిచిన యీదృశ్యముచూచి నవ్వుచూవుంటే సిగ్గు విడిచి లేక మత్తులో పడివుంటాడు.

మంచి పేరుగల యీ స్త్రీదరకు వరపతిపోయి, తుదకు డబ్బుయిపోగా సారాయి బిల్లులు కట్టలేని స్థితికివచ్చాడు. అయితే! మార్వాడీ వదలుతాడా? దర్బీస్తని వచ్చాడు! ఆ ఖరుకు మంచం బట్టుతాడు!

రైతులవలెనే యీ స్త్రీదరు గతికూడా అంతే! చదువుకు వారి వారి భార్యలను తన్నారు. ఖేదం సున్న!

ఉదా:—ఒక చదువుకొన్న యువకుడు సారాయి అంగడికి పోతూవుంటే, భార్య ముగ్గురు బిడ్డల చొక్కానుబట్టి లాగుతూవుంటే! వాళ్ళ దరిని తప్పించుకుంటు సారాయిబుడ్డిని అందుకొని త్రాగి, తందనాలాడుతాడు (ఇది ఘోరము కాదా!)

వర్ణబేధంలేదు

సారాయి అనే పిశాచం దేశమంతా స్త్రీ, పురుష, ధనవంతులు బీదలనే భేదంలేకుండా మానవకోటిని నాశనం చేయాలని విజృంభించుచున్నది. దీనికి మార్గములేదా?

మద్యవ్యాపారస్థులో!

వ్యాపారస్థులకు సారాయికల్లువల్ల, వారికి 10 అంతస్థులమేడలు, ధనవంతులగలవు. మోటారు కార్లలో వారి బిడ్డలు చదువుకు పోతూవుంటారు. ఈ హత్యాకారి కల్లుత్రాగడం త్రాగేవారి డబ్బును నాశనంచేసుకొని అన్నివిధాల చస్తున్నారు.

బిక్షగాడైనాడు

ఆగ్రామవాసి యిప్పుడు భిక్షగాడైనాడు.

అపాయములు

త్రాగినందువల్ల, (బొంబాయి) కార్లు మొదలైన వాటిక్రింద మత్తుచేపడి ఆత్మహత్యలు చేసుకొంటున్నారు. Accidents (అపాయములు) క్రింద వింటూంటాం. కల్లుకడబ్బు దొరక్కపోతే పిచ్చెత్తి నేరములుచేసి జైల్లోపడుదురు. అప్పటి జైలర్లు విరాళం కావాలంటే! మంచికల్లుగానీ, ఒకడ్రాం సారాయిగాని, కావాలని తుది కోర్కెగ చెప్పుతారు. (నవ్వు)

త్రాగనివారు 100 కి 19 గురుచస్తే త్రాగేవారు, 80 మంది చచ్చెదరు.

దేహం రైలుయింజను వంటిది.

రైలుఇంజను ఆ పేయంత్రము ఆవిరి, విద్యుచ్ఛక్తి సహాయంతో నడచును అందు ఏమైన తప్పిపోయినా నడువదు. అదివిధంగానే మానవశరీరంలోని హృదయం, అన్నాశయము చెడిపోతే శరీరం (యంత్రం) పనిచేయదు. క్రమేణ త్రాగుడుచే రక్తం నెమ్మదిగా గుండె, అన్నాశయములో గడ్డలుకట్టుటద్వారా చావు సిద్ధమగును.

వారిసంతతి.

త్రాగుడు వారిసంతతి బాగుపడదు బిడ్డలు బలహీనంగా వికృతరూపంతో పుట్టుతారు. (ఈలాంటిదృశ్యాలు నాజీవితంలో చూడనివి మొన్న నే సు గ్రామంలో చూచాను) ఈ పటమున వుండే బిడ్డవంటి ఆరోగ్యంగల బిడ్డలు కావలెనా? లేక బలహీనబిడ్డలు కావలయునా? ఈ త్రాగుడు పిశాచంనుండి తప్పించుకోవాలంటే మనం త్రాగుడు వదలుకోవాలి!

జీవహింస! జాతర.

కొందరు వ్రతాల్లో, పండుగదినాల్లో, జాతర్లలో త్రాగుచూ గొర్రెలు మొదలైనజీవజంతువులను చంపుతూవుంటారు. దున్నపోతులకు గ్రామ ఉత్సవంచేసి, తర్వాత బలి యిస్తారు.

లండనులో జాతరనుగూర్చి దుష్ప్రచారము.

భారతీయులు అనాగరికులని, వారిని స్వతంత్రంగా పరిపాలించవచ్చునని, భూర్వాచారపరాయణులని, మూఢులని, బలిదానాలచేత జీవహింస చేయుచున్నారని, లండనులో బొమ్మలద్వారా ప్రకటించుటయేగాక, యిట్టి మూఢులకు స్వాతంత్ర్యం యివ్వరాదని ప్రచారము చేసి, వారికి పరిపాలనార్హత లేదని, వారిని బానిసలుగా వుంచి పరిపాలన సాగించుటయే మంచిదని ప్రచారం గావించుచున్నారు. దీనిని మనం సహించవలసిందేనా?

చదువుకొన్న?

ఇవన్నీ పోవాలంటే [...]
Knowledge is [...]
ద్వారా ప్రపంచ[...]
[...]
మరింగ వు[...]
వుంటారు.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలముబాధనివార్ణిని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయునొప్పులను బాపును, పార్శ్వ నొప్పుల బారద్రోలును, పొట్ట పోటుగొట్టును, జలుబు నయంచును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, మురదతో లగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, [...]

కూలీలలోకంటె రైతులలో ప్రచా అతిచురుకుగా జరగాలి

పి. రా మ మూ ర్తి.
(గోరక్‌పూర్)

అధునిక ఆర్థికవాదము అవసరము- సామ్యవాదమే ఏకాటైనా పీడించబడే మనందరికి నూడా కర్తవ్యం అన్నంతవరకు ప్రతి కార్యక్షేమి కాయకుడేమి వప్పుకొనక తప్పదీశారు. మనస్సు శక్తిని, స్వలాభవాంఛతోనో, మరికర వ్యామోహాలతోనో, అందరి సమానానందాన్ని వోర్చేంత విశాలహృదయం లేకనో, కొందరు ప్రతిమాల ప్రచారాలు, అడ్డంకులు యించేమేమో చయాటం గర్హ్యం. కాని ఆర్థిక వాదాన్నే సామ్యవాదాన్నే సర్వసిద్ధాంత క్షేమించి సక్రమ అనుభవంలోనికి తీసుక రావలసిన కార్యాచరణకుసంసిద్ధులై లేకపోవడం అదర్శోద్యమాల కర్షిస్తున్నది. ఆర్థిక వాద మాటలు అర్థంలేని భేదాలు, వాటితో యిన్నాళ్ళు కలగుచుండుటను ఎంతో శోచనీయము. లొక్కే పంథాలో ఎప్పుడైనా ఏదైనా భేదంరాకుటం దాన్ని పరిస్థితులతో సరిచేసుకోలేకపోవటం పరిగాని, ఎటులోయినా ఎదుయగవటంలో అర్థముండదగు, అవసరముండదు.

* * *

జాతీయాతీతంగా సంఘవిస్తృతిణ గలుగనికే మనదళ పరిపూర్ణానికి రాజకీయాదు అంతేగాదు ఆ విస్తృతిణలోకి యిమ్కా మొళనుంచేకే సిద్ధించదు.

రైతులలో, కూలీలలో, పనివారలలో, శ్రేణీత పరిణామికులలోను మిగతా అన్నివర్గాలందుకూడా సంఘోత్పత్తిన్నాలాలు తీవ్రంగా జరుగుతున్నా కొన్నిచోట్ల కేవలం కార్యాచరణలోనే మరి కొన్నిచోట్ల అసలు ఆకర్షణలకు చోటివ్వకుండ్యే విన్నంగాను జరుగటం సంభవిస్తోంది.

అన్నిచోటలందు గలుగుచున్న సంచలనం మన ఆంధ్రదేశంలోనే మరింత హెచ్చు. అందుకు సంతో షమేకాని వ్యవసాయకూలీలలో ప్రచారంచేస్తున్న కామ్రేడ్ రాయని మొన్న కాకీలా వుత్తరం వ్రాస్తారు. "జమీందారీ పాలనాకాలపద్ధతి పోవాలనే, కనీస భూస్థితిపరిమితి వస్తే పోవాలనే అసలు కనీసపుసిద్ధాంతాలు సరే కనుకొనాలి గలిగే రివిజనిస్టులగావాలని, పశువుల మేతకు సహాయాలు గావాలని ఏమేమో గోరుతుంటారు మీరు. ఇరువైలలో ఇవ్వడి చచ్చేదెవరు? వ్యవసాయకూలీలు. కొద్దో గొప్పో పూర్వపుపంటలో మిగిలిందో లేక మూలధనంగా ఏదైనా (వుంటే) దానిందో ఎ కొంచమైనా కొన్నాళ్లకు తిండి గ్రాసంకద్ది వుండివుంటుంది. అంతలేకున్న సందర్భాన కొంచెం భూమి వున్నదిగనుక వున్నచోట అప్పయినా పుడుతుంది ఇక కూలీలకు కట్టెల్లాంటి కష్టం కతులేకదూ వుండేది. వాటివిమ్మి అసమ [illegible] అధికంగా పిల్లా జల్లా [illegible] లాభం, విచ్చి మూ [illegible] కాలం [illegible] చిన్న రైతులకు [illegible]

కూలిసోదరుల కేమి వుపకరిస్తుంది మీరడిగే రివిజనిస్టు వాస్తవానికి వీరి (కూలీల) మరియొక శక్తిగు మాత్రం కలుపుగొని వీలయినంతవరకు గవర్నమెంటునుంచి రివిజనిస్టుగా లాభ్యం పొందటానికి వుపన్యాసాలలోను, వ్రాతలలోను కూలీల రైతులు ఒకటే, వేదమెట్లు అంటారు- గాని భూమిలేని కూలీలకేమి రివిజనిస్టు జమీందార్లు, షావుకార్లు దుండగాల అన్ని సభ్యులలో చాటుగల మాపగల మీరు చెల్లవారి చేస్తే రైతులు కూలీలయిడల కేసే దోపాదాల (కూలియిచ్చుటలోచేసే అక్రమాలేమి, వారిమీద కేసే అధికారాలేమి, వుపయోగించే నీచపదాలు) చెలసుకోలాలక పోరున్నారుగాబోలు. సోమలిస్టులమని కూడా చెప్పుకుంటారుగదా అన్నిటి కంటె అరుపాకారాన్ను రైతుకూలీలవైపు ఆ మాత్రంలో కూడలేరం." అంటూ యింకేమేమో వ్రాశాడు. వోవిధంగాచూస్తే ఇప్పట్లో రైతు వుద్యమావసరంలేదు. కేవలం ఆదుగుచున్న కూలీలవైకి చేరటం అత్యవసరం అన్న అర్థంరోస్తుంది- రురోవిధంగా రైతులపై కూలీలదాడి అవసరమనే అర్థం కనపడుతోంది-

ఆ ఉత్తరంఆఖరంలో యిలావుంది, "జమీందార్ల హృదయపరివర్తనద్వారా రైతులకు రక్షణ గలుగుతుంది. జమీందారీలు రద్దుగావలసినవసరం లేదు" అనే ఆ గాంధివాదం మీరు రైతుల కూలీలయిడల అంతగానేవుంది.

ఇదెలాంటి వాదమో మాకుతోచదు. ఇకేదన్నా స్టేతోనూ, ఇంకొన్నిభేదాలతోను వ్యవసాయ కూలీలలో పురిగొల్పే ప్రచారకులు సోమలిస్టుల చనుకొను ఆంధ్రులతోమాడా వున్నారని వ్రాసు కోవటం విచారవిషయం గానేలేదు.

ఇదోవిధమైన విపరీత వివర్గసదప్ప మరేం గాదు. నిజానికి కూలీలకేమి రైతులకేమి పీల్చి పిప్పిచేస్తున్నది జమీందార్లు షావుకార్లే. ఈ ధనికులవర్తిడిలో కూలీలు రైతులు కవులపిల్లల లాగా కివిసిపాడుతున్నారు. ఈధనికుల వుర్రలలో చిక్కునిహాడా 'మాచేను మాచెట్టు' అనే వ్రాత కాంక్షకు చాపుడై తనకంటే అధమంగావున్న తన కూలిసోదరుని లొంగదొక్కుతుండటం సంభవిస్తూనేవుంది. అంతమాత్రంచేత వారిని వేయపర [illegible] డిపోయినకాళ్లు చేతులను బాగుపర్చును.
[illegible] యించిన అవయవములను చక్కజేయును.
[illegible] తమునెల్ల భ్వంనమొనర్చును.
[illegible] ఋణమే గుణమనిచ్చును.
[illegible] ము ఖ్యమైన మందని వేనోళ్ల చాటినది.
[illegible] న యమగుటకు యెట్టి సందియము లేదు.
[illegible] కు దరని జనుల్బలసు సహితము కుదుర్చును.

వారంమందు పెలరు 5-0-0 లు.
డాక్టరు. బొమ్మా కోవులు,
శ్రీమాత క్వినగ్ధ సంశోధకులు, పెల్లూరు.

[illegible] అ సమయంలోనే దప్ప [illegible] ఆవేశంలో కలగుంగోరటముండదు- పెట్టుకోకరు పుట్టుకోకరు, పైగా కూలీల సాధ్యాల విమయమేమయినా యెత్తితే ప్రథమంలోనే కొస్తేస్తారు- అలాంటి వారిని విశ్వాసంగా యేకాటికిని మనమార్గంలోకి తేవాలము-

కూలీలలో విప్లవం రావటమంటే ఏం విశేషం లేదు- మలమలమాడుస్తున్న ఆకలి ఒకటొకటే లేగొట్టుకుంది- పైగా కూలీలలో రైతులకున్నట్లు 'ఇది' అనే పిచ్చలేకలేవు- అదీగాక వారిని కూడబెట్టటంగాని విక్యవర్తటంగాని ఎంతో సాధ్యమైనపని- నిత్యము ఒకరికిష్టాలు ఒకరికి లెఖపుకోసాధ్యము- శామమాత్రపుభూమికూడా లేదుగనుక ఏకుంటే ఏమిపాతుందోవనే భయం కించిత్తయినా వుండదు- రైతులలో ఏకుంటే ఏ చెట్టు బోతుంటో చేను బోతుందోవనే భయం- యీభయాన్ని బోగొట్టి తగిన వాతావరణము చెల్పినలేదుపరి కూలీలమద్దోదించడం కొండలిడి పను కూలీలు దినమొకరీతి కృష్ణకి రాగలుగుతారు- కూలీలకు రైతులకు ఏకదృష్టి (తమందరికి జమీందార్లు షావుకార్లే నిజవిరోధులని) కలగుతుంది- ఆలా వోవర్గంలో నుండు మరోవర్గంలో కొనగాకపోయినా కూలీలలోకంటె రైతులలో ఎక్కువప్రచారం జరుగవలసివుంది- కాని పాత్రమాత్ర వ్యక్తికేక సంఘశ్రేయార్థం బయలుదేరే ప్రతి ఉద్యమానికి, సంఘానికిగూడా నిజమైన విరోధులు ఎదురొక్కవలసిన విరోధులు జమీందార్లు షావుకార్లు కొండలగు ధనికవర్గంగా స్థిరిస్తూండాలి- దానికిబదులు కూలీలలోని ప్రచారకులు స్వల్పదృష్టితో చీటికిమాటికి రైతులపై దండెత్తితే అసలుకు భిన్నంగలుగుతుంది- స్వార్థంలో గూడిన తప్రతిష్టకోరకు మరో కొటరుతెసిద్ధాంతంలో మనోకోకొత్తింటిలే అసలుఘట్టానికేమాని గల్పించటమవుతుంది-

వ్యవసాయకూలీలంటా ఆర్థంలేకుండా సమ్మె లు పాగించితే ఏమవుతుంది? రైతుజాతిలోవున్న మార్పంగాని కాంతంగాని మరోజాతిలో వుండనే లేదు- అటువంటి జాతికి రాకరాక కోపమొస్తే (రష్యాలోవలె చిత్తశాలు కూడ భస్మం చేయటం జరగక పోవచ్చు. కూలీళ్లు లేకపోతే మేము పనిచేసుకోలేమా! మేము బ్రతకలేమా! పీళ్లా మాకులెట్టేటి!, అంటూ రైతుగాదు రైతుల స్త్రీలు గోచీలుపెట్టి పనిచేస్తారు. పిల్లజల్లలతో కూడా పనిచేసింది తమకష్టం గడుపులోగలగుతారు. తమతిండికి చాలకు మిగిలిన పాలమంచే పాడుబెట్టరవ్యు- అప్పుడు కూలీలమికేయాలి- రైతులతో యుద్ధం సలుపుతారా భూములై! కాదు ధనికవర్గంతో కలుస్తారా! ఏవిధంగా జరిగినా లాభమెవరికి! అవకాశమెవరికి! ధనికులకు.

టపాసాలు కాలిబడ్డ చచ్చుట.

పెల్లూరు ఖుర్రంవారి వీధిలో తుమునూరు శ్రీరాములుశెట్టిగారి కూతురు 7 సం। వయస్సు గల కాయూరమ్మ అగ్నిబిద్ద వలన చనిపోయింది. పక్కి- పిల్లకాయలు కాలుస్తున్న టపాసులు అబిద్దపాడి కంటుకొని కొవాంకాలి మంటలో చనిపోయింది.

ఈ పండుగ వేడుకలనుంచే యేడుపుకి ఎక్కువగా కర్షిస్తున్నది. ఏటేటా యిట్టానెన్నో ప్రాణాలు కమిలి చనిస్తున్నవి. ఈ టపాకాయల మారణహోమాన్ని నిషేధిస్తే రెండు విధాలా క్షేమంగా వుండును.

చిత్తూరు జిల్లాలో వరిపంట యివ్వకోటు పోలీసుల రంగవిద్యే, అట్టిచిక్కి, పిరంగిమువ్వు, పనలవారు ఆదివారాలను అక్కరకుగా పాకాయి తదూరుజేయడానికి ఆరాట్టుజేసిని

మహమ్మదీయులు కాంగ్రెస్‌లో ఎందుకు చేరవలెను?

(o)

మంత్రి యాకూబు హుస్సేన్‌గారు

విశేషణాలు పరిపాలనయందు భారతీయులకు సమానమైన హక్కులు ప్రసాదించుటకు సర్వ ప్రయత్నములు చేయుచున్నట్లు ఇటీవలి ఉత్తరాలలో ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించియున్నారు. కాని ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వము ఎన్నో పర్యాయములు ఇట్టి వాగ్దానములను, సత్య ప్రమాణములను చేసియున్నది. కాంగ్రెసువారి కోర్కెలను ప్రతిఘటించుటకు అంగ్లేయులకు ఇదివరకు చాల కష్టము లున్నవి. మహమ్మదీయులు కాంగ్రెసులో చేరుటలేదు కనుక వారిని ప్రతిఘటించుటకు ఇంగ్లీషువారికి ఎంతో సులభముగా ఉన్నది. ప్రత్యేకసంస్థద్వారా కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంచే కార్యక్రమాలలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి మహమ్మదీయులు ఎంతో సహాయము చేయుచున్నారు. భారతీయులలో అంగ్ల పరిపాలన చాలకాలము ముందటిలాగున కనుక భారతీయుల అభిప్రాయము వినవలసిన అవసరము కాంగ్రెసును ప్రతిఘటించి అధికారమును చేపట్టుటకు ఇంగ్లీషువారికి ఎంతో సహాయము చేయుచున్నది. ఈ సంస్థయు ఎంతో కాలము కొనసాగదు. కాంగ్రెసువారు మహమ్మదీయుల సహాయమును కోరినప్పుడు వారు ఇట్టి సహాయమును చేయుటకు ఎంతో ఉత్సాహపడుచున్నారు. కాని, కాంగ్రెసు జాతీయసంస్థగా ఉండరాదని కోరుటకు క్రొత్తగా అధికారములేదు. కేంద్రమునగాని, రాష్ట్రీయములలోగాని కాంగ్రెసు అధికారములోనికి వచ్చినపుడు బ్రిటిషు సంస్థ సహాయముతో కాంగ్రెసువారు రాజ్యము చేయవలెనియు, సదరు బ్రిటిషు కార్ ప్రతినిధులు ఎల్లపుడు ప్రత్యేక పార్టీగా నుండవలెనియు కోరుటకుగూడ వారికి అధికారములేదు. స్వతంత్ర భారతదేశము ఒక్కటిగా నుండవలెనంగాని, అనేక చిన్నచిన్న రాజ్యములుగా విభజింపబడరాదు. సామంతస్థుల వుద్ధారభారమునందును, విశాలభారమునందును మాకు విశ్వాసము కలదు హిందువులపైనను, కాంగ్రెసుపైనను అనేక ఆరోపణలు గావింపబడుచున్నను మహమ్మదీయులమైనని లెక్కచేయక కాంగ్రెసులో చేరవలెనని కోరుచున్నాను.

కాంగ్రెసువారు ధర్మ మార్గమున వెళ్లుచున్నారు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములవారు ప్రజలందరి క్షేమమును కాంక్షించి, అందుకై పాటుపడుచున్నారు. అందరి క్షేమము కాంగ్రెసువారు కనుగొనుచున్నంతకాలము ప్రతిపక్షుల విమర్శలవలన కాంగ్రెసుకు భయములేదు.

నెల్లూరుతాలూకా టీచరు మేనేజర్ల మీటింగు.

తే 16-10-38 దిన మైమీటింగులో క్రింది తీర్మానాలు గావింపబడెను:—

(1) జి. ఓ. నెం. 174 లో 15 మంది విద్యార్థుల హాజరు సంఖ్యకు ఒక ఉపాధ్యాయునికి గ్రాంటుయివ్వబడునని. (2) టీచర్లగ్రాంటు, మేనేజరు గ్రాంటు, ఎఫిషియన్సి గ్రాంటు అని మూడు భాగాలుగా పరిమితముచేసి గ్రాంటుకు విధించిన నిబంధనలు ఎత్తివేయుటకు ఆధనపు వుపాధ్యాయుని నియమించుటకు తగిన చర్యలు వెంటనే ప్రభుత్వంవారు చేయించవలెను. (3) ఎయిడెడ్ పాఠశాలలో పనిచేయు ఉపాధ్యాయులకు ప్రైమస్కేలు నిర్ణయించవలెను. (4) దరిద్రసహాయపాఠశాలలో పనిచేయు ఉపాధ్యాయులకే నూతన సర్వీసు రిజిస్టరులో వారిసర్వీసునుబట్టి అన్నివిధములైన స్థానికసంస్థలలో ఖాళీఅపడినపుడు తిప్పుక వారికే వుద్యోగమునకు తీసుకొనునటుల ప్రభుత్వమువారు ఉత్తర్వులు గావించవలెను (5) సరాసరి పరిమూడుమంది విద్యార్థుల హాజరు సంఖ్యగల పాఠశాలలకు ఒక అధనపు ఉపాధ్యాయుని నియమించుటకు తగిన చర్యలు చేయవలెను (6) ఇదివరలో విద్యాశాఖ డైరక్టరువారు సిఫారసు చేసిన విధమున ప్రాథమిక విద్యావిధానము ఏర్పరచి ఫలితమిచ్చిన శాలలలో పాఠశాలలకు తగిన టీచర్ శిక్షణ ఇచ్చుటకును, స్కూళ్ళను వుచితముచేయుటకును తగిన వుత్తర్వులు వెంటనే ప్రభుత్వంవారు పాదరసచేయించవలెను. (7) పైసవరణలు వెంటనే కలిగించి టీచరు మేనేజర్లకు, టీచర్లకు సంపూర్ణముగా లేకుండ రక్షణ కల్పించుచున్నట్లు, నెల్లూరు తాలూకా యందలి ద్రవ్యసహాయ పాఠశాలలన్నియు తే 20-1-39 దిన మాతాలూకా టీచరు, మేనేజర్లు నిసహాయమును దెల్పుచు, తాము నిర్వహించు పాఠశాలలను మూసివేయవలసినది.

వి. వెంకటార్యుడు,
ప్రెసిడెంటు.

ఇంగ్లాండున రహస్యముగనున్న బిడ్డలను 18 వేల మందిని ప్రభుత్వము లోపించుచున్నది.

* * *

ఆచార్య రంగాగారి ఆంధ్రదేశ సంచారము.

[illegible] ఆంధ్రకేసరికి ఉత్తరాది [illegible] ఆచార్యరంగాగారు తిరిగి ఢిల్లీకి ప్రయాణమగు [illegible] పర్యటనము చేయుచున్నారు. తే 9, [illegible] కృష్ణా, గుంటూరు కాంగ్రెసకమిటీలను కలిసికొనిరి. [illegible] ఉదయాస్తమానము ఎ ఐ సి సి. చర్యలగురించి వ్యాసంగించిరి. తే 10 దిన బర్లాపేటి కాంగ్రెసుకార్యకర్తలు గుంటూరు స్థానిక కాంగ్రెసుకార్యకర్తలతో సమావేశమైరి. తే 11 దిన క్రిస్టియన్ కాలేజి విద్యార్థులకు కాంగ్రెసు ఉద్యమాశయములగురించి తెల్పిరి. తే 18 దిన రాజాంలో ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్ కాంగ్రెసుసంఘసభ తే 14 దిన వాలిబరలసభ కాంగ్రెసు బహిరంగసభ. తే 15 దిన ఆముదాలవలస కాంగ్రెసేతరుల సమావేశం తే 17, 18 దీనాలలో గుంటూరు జిల్లాలో జిల్లాబోర్డు ఎన్నికల ప్రచారము. తే 19, 20 దీనాలలో మదరాసులో వారి పరిశీలనార్యరహారములను, రమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘ నిర్మాణముల గురించియు కృషిచేసిరి. తే 23, 24, 25 దీనాలలో కర్నూలుజిల్లాలో జిల్లాబోర్డు ఎన్నికల ప్రచారము. తే 26 దిన కోవరంలో కూడిన ఆంధ్రదేశ పార్శిగిసివ్ రచయితలసభ, ఆరోజున పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో జిల్లాబోర్డుఎన్నికల ప్రచారము, తే 27 దిన తాడేపల్లి గూడెంలో ఆయుర్వేద వైద్యశాల ప్రారంభోత్సవము జరుపుట. అచ్చటనుండి ఆరోజునే వరాసపురం తాలూకా, ఖాళీపట్నపు కాంగ్రెసుల కష్టసుఖముల తెలిసికొనుటకు వెళ్ళిరి. తే 30 దిన ఆంధ్రదేశ ఆస్పృశ్యవారల మహాసభకు అధ్యక్షతవహించిరి. (ఏలూరులో) నవంబరు ఒకటవ తేదీన కృష్ణాజిల్లా కైకాలం విద్యాలయ ప్రారంభోత్సవము జరిపెదరు.

జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలలో, రాష్ట్రీయుందంతటను ప్రచారముజేయుటలో, రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘ పెద్దనందార్లు అధ్యక్షులనియమించుటలో భూర్తిగ నిమగ్నులైయుండుటచేత, అంతిగా కార్యదర్శియే కనుండిరి. కొద్ది యసెంబ్లీ ఎన్నికలలోవలెనే, తిరిగి జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలలోనూడా రంగాగారు రాష్ట్రమంతా ప్రచారముచేయుచున్నారని తెలుప సంతసించుచున్నాము.

పేటేటి వెంకటరత్నం.
ప. గో. జి. కాం. సం ప్ర. కార్యదర్శి

బొంబాయి కార్మికుల వ్యతిరేక ప్రదర్శనము.

బొంబాయి అసెంబ్లీలో చర్చింప బహుచింతనీయమైన కేడ్ డిస్‌ప్యూట్స్ బిల్లుకు ప్రతిఘటన తెలుపుటకుగాను 20 వేలమంది కార్మికులు సమావేశమైరి. నవంబరు 7-వ తేదీన సమ్మెజేయుటకు తీర్మానించిరి.

నమ్ము, నమ్మకపో?

వుత్తరాదిన పర్యటనచేసి బహుప్రసిద్ధి, పదవి, బళాణీమెదలగు వాటితో భేషజము చూపుచుంది- వీరదశెక్కడకు భోజన బదులు పుల్కాలు తినుచు తిరుగుచూస్తారు- (పెల్లంతోనో, వుప్పుతోనో, పిండి, గలిపి తింటారు-) వివిధమైన జబ్బులు వుండును- రోజుకు అరడజను 1 రూపాయి పరిపోతుంది- సాధారణంగా ప్రయాణపరుడయినందు వీరు పెక్కుసార్లు యాత్రలు అనే పిండిని [illegible] మరుయాలందు చక్కగాతోంచి స్తుతాము [illegible] పర్యటనాలందు రొట్టెలు పెట్టుకొంటూ- అందుకనే వుత్తరాదిన హోటళ్ళెప్పుడు- ఇడ్లీసాంబారు, దోస్తాంబాలా దొరకదుగదా!

* * *

వుత్తర హిందూస్తాన సాధారణ విద్యార్థులు నదువుకొంటె ముందు వంటచేయుటం నేర్చుకుంటారు-

* * *

వుత్తర హిందుస్తానలో హిందువులు ఇత్తడిని కుమ్మడీయులు పింగాణీ, జర్మన్‌సిలవరులవలే మిస్తారని ఊహించవచ్చు- హిందువులు భోజనాల కుపయోగించే కంచాలుంటి లోటాలు పెద్ద పెద్దపాత్రలు అన్నీకూడా ఇత్తడిలోనే వుంటాయి. ఏ ఆధునికవిద్యార్థయినా మరోటుపయోగిస్తే (పల్లెలందు ప్రత్యేకంగా) పాయిఖుంటారు; కుమ్మడీయులు జర్మన్‌సిలవరు పింగాణీకాదని మరోటి వాడరు.]

* * *

గోరఖ్‌పూర్ జిల్లా బగహా అశ్రమంలో పాము కాటు మొదలగు విషజంతువులుకూడా చంపకూడదు. తెలిసో తెలియకో చంపితే 8 రోజుల వుపవాసశిక్ష అనుభవించాలి.

* * *

దెవరియాతాలూకాలో వో (పాప్రయిటర్ (చిన్నజమిందారు) తనను రేపిచేసుతూ పత్యాలు (ప్రాసినవారికి బహుమతులిస్తాము. ఎక్కువకవిత్వం వాడికి మంచియిజాము లిస్తాము. అనే కిట్టుల తిరోవారి ఆదాయం వృద్ధిపొందునని ఆయన విశ్వాసం

మహాత్ముని చే ప్రసాదింపబడిన, పునర్జన్మము కలిగించు, రెండురత్నములు

"పుంసత్వ ఖర్జూరపు కాయలు" "అమృత తిలా"

నపుంసకత్వము కలవారు యీ రెండు ఔషధములవల్ల 30 రోజుల లోపల బాలురులే రతి సుఖము అనుభవించుచున్నారు. పడ్డ కర్ణముల వలన కలుగు మీర్గోధి, ధాతుక్షీణత, కలిగి దీర్ఘకాల వల్ల స్త్రీ పురుషులకి ఆనందము కలిగించి వారు ఆరోగ్యము వృద్ధిపొంది చక్కటి వీర్యము వెంటనే. బూటకము కాదు.

ఒకటూకి వాడిచూడుడు. 22 రూపాయల 11 దినములలో గరిపము "అమృత తిలా" [illegible]

రాజవైద్య H. M. కమాలుద్దీన్, కా[illegible]

నెల్లూరులో హిందీ పాఠశాల.

ఆంధ్రకాన్ఫ్ హిందీ ప్రచార సంఘము తరపున పంపబడిన సాహిత్యరత్న, హిందీభూషణ, [illegible] గారు ఆస్థానకవులకు [illegible] వుదయం. వలయువారు కలిసి [illegible] వివరములు తెలిసికొనవలెను.

[illegible] అసం చిన్నా రెడ్డిగారి
మిట్టమీద, కాపురిధికి-ల్యాము.

"మనోహరి"

—ముంగమూరు నరసింహారావు బి. ఎ, బి. యల్.

1

రామచంద్రరావు పంతులు గొప్పధనికుడు. వాని పెద్దలుకూటి వ్యాపారాలు పర్యవేక్షణ చేస్తూ వుండి యీ యాదవాస్థికి కారకుడే భారుడుడు-కుటుంబంలో అందరిలాగ విద్యయందు అభిరుచి- పంతులు గారికిలాడాలంటే- ముఖ్యంగా హిందూధర్మ శాస్త్రాలలో మిక్కిలి పరిపాటి- చర్చలలో తరచు దూరిందంటే శ్లోకాలమ అట్టే కంఠస్థంగా గప్పించేస్తారు- విద్యాసంపదతోపాటు ఆకారం కూడా ముచ్చటగా వుండేది- ముఖవర్చస్సు గంభీరమైనది. గుణంలోకూడా, నిండుదనంచేత- అంతాబాగున్నది- కానిఒక్కటే లోపం ఆయనకు-

2

వళ్ళెవెండ్లు గడపరాయంటే, ఒకరికొంబడి ఒకరికి మగ్గురికి బొట్టు బెట్టే మాదూకూడా భిన్నమైన పాయలయ్- ప్రతిశ్లోకంలోనూ- ఏం లయమా- నిండాసంతాకాంతు దయ్యారే-విగ్రహుడయ్యాడు- ఇకవాగ్ధోరణిన్ని వేరాడం లెక్కతక్కువ అని ఉద్దేశం కాదు- ఇట్లుంటే ఒకవాడు, పెద్దవాడు ఉండే ఇంటికి ఎప్పుడైనా ధరించిన ఒకవొక మహారాష్ట్రి తోవ్వారు. దీన్నివిటూనే పంతులు తన ఉద్దేశాన్ని స్థిరపరుచుకొన్నాడు-

3

ఇట్లా ఒక్కసంవత్సరం గడిచింది- భార్యా వియోగదుఃఖం, వయసుతీరు మతిగ్రంథపఠనంలో కొంతకాలం పుచ్చాడు- కాని ప్రకృతి పలక్కుండా ఉంటుందా! ఒంటరిగా కానివయస్సున- ఇంతా వల్లెవేశాన్న పూర్తిగా నిండుపాయ- ఇప్పటివరకు పరకాంతముఖంచూడలేదన్నాడు, తనముఖాన్ని త్రిప్పినవాడుకాడు- మళ్ళీ పెళ్లిచేసుకుందామా అంటే, చెందాకెప్పిన తోబుట్టువులు ఎట్లకేలకు కనబడరే- ఛ, ఛ, ఇలాంటిపనికూడా పరులమీదపడడం న్యాయంకాదని అనుకొని వాడు పాపం- చిక్కబట్టాడు కొంతకాలం- విధిలేని పరిస్థితి వీర్వడింది- ఏంచస్తాడు- ఏంరాసివుడా, అని పరితపించాడు- పొనుపోను నిద్రకు రానకు దూరంఅయింది- గ్రంథాలు కట్టలుకట్టలుగా వీధిలోకిఎక్కి చెదలుపట్టడం మొదలెట్టాయి. ఎక్కడికిన్నాపాయి ఉధ్ధరిస్తామన్నా, ఎప్పుడు ఎలాని ఏర్పరచ్చి- రెండుమాట్లు చీటివడిన వెనక మళం చట్టగడ్డచుట్టి మొలా వీధివైపు కాళ్ళేడు- కాని రెండురోజులు పెట్టడంతోనే వాడ్లు వీధిబస్తురాట మాకాడు- వాళ్లి డకపోయినా, తిన్న బారుమా ఇవ్వ కాళ్లబణీ, ధ్వంసమయం, ఇతి మాత్రం అవై

దూరపుబంధువు- మిక్కిలి పాదవైన ఆకారమా- ఆపిచాలాతుటుకు చెదపడండిలో చెదరగొట్టు మన్నా, మాటికిగుడ్డకు తుక్కుపరీకుండా ఉన్న డి మహాపాకీలా- పరస్త్రీగమనంలో ఆరితేరినవాడు పంతులుగారింటికి ఒక పాయింత్రం గుమ్మన్న మాడుట్టుతో ఉంగరాల క్రాపింగుతో దిగబడ్డాడు.

"ఏంకావాయ్ ఒకరకంగా ఉన్నావు- ఎల్లప్పుడు చింతతో మునగడమే! పోయినవాళ్లు వస్తారా! ఈదినం దివ్యమైన పాటకచ్చేరి డ్యాన్సు మాడా ఉంటుంది- స్నేహాలతి ఆటలోపాటలో ప్రసిద్ధి కెక్కింది- పోదాంరా! కొంతసేపు హుషారుగా అనుభవిస్తాంగా!

5

ఇట్లంశేషుటుంటించి అఖరుకు సరేఅని పోయినాడు- స్నేహాలతి చక్కదనాలచక్కి- ముఖంలో సుకుమారత్వము గాంభీర్యము ఉండింది- అ మేళంలో ఘుగ్గుడైనాడు- ఈసంగతి స్నేహాలతి తనవజాతకిచక్కంతో అప్పుడే కనిపెట్టేసింది- శోధనాద్రిమాడా గమనించాడు- పంతులును స్నేహాలతిమ సంధానం విదర్శనంమాత్రంగా జరిగింది- ప్రథమంలో పానిశుమ్మం త్రోక్కడంలో అందరిలాగే కానిమాడా కొంతకంగారు పడ్డా, పోనుపోను ఒరిపాటిఅయి, పంతులకు, లతికు, అతికి పోయిందిపరిచయం- ఆమెగారుకూడా పంతులుగారింట్లోకి చేయకున్నది కొలదికాలంలోనే-

స్నేహాలతిసాంగత్యం మొదలెట్టేసప్పటినుంచి పంతులకు మనస్సు పూర్వపుస్థితికి రానికి వచ్చింది- తిరిగా గ్రంథపఠన మొదలగు మామూలువ్యాపారాలు సాగించాడు- పంతులు మంచితనానికి అవగుణ్యంగానే లతికూడా వీర్వడ్డది- ముందుకీలు కం ఎట్లుండినా, పంతులను దప్పట్లంది మొదలు ఇంకొరని కావచికారదృష్టితో మాచిందికాదు- పంతులంటే ప్రాణం- ప్రతిక్షణయిన పెండ్లాంవలె ప్రవర్తిచ్చింది- భోజనసమయాల్లో తప్ప, పంతులను విడిచిఉండేదికాదు- కితినియకుండా ఉండి. అయనకు ఆరోగ్యకరమయిన, కుల మాంసాలు కూడా ఎత్తిపోసింది- పదుగురాడు మాటలు కడిరాయ, యీవిధంగా, పంతులు భార్యాశోకం కార్యశీలుండా, లతిమ అగౌరవపైన ప్రతుకుకలేకుండా- పంతులు వీర్వడ్డ సంబంధానికి అడుగులు కిల్చిందున, పదుగురాడే మాట పదహేనేండ్ల పదుచు ఇట్లో వెలుగుచుండి- పిరల సంసారవినికుంజంలో ఈవాసిక ఒక్కటే పుష్పం-

6

మనోహరికి తిల్లిదండ్రుల అందమే కాకుండా వాని సద్గుణాలుకూడా పట్టుపడ్డాయి- ఉత్తమయాయకురాలు- మిక్కిలి సాధువు- నిష్కళంకమైన హృదయము- గానవిద్యయందు వీర్వం- అజాతిలో ఆ వయస్సులోవుండే పదుగురుకుండే స్త్రీ వుసుష్టానం, ఈవిడ్డ కుండేకాదు- పంతులకు మనోహరిమీద పంచప్రాణాలు- కంటకట్టింది ఇదిఒక్కటే కాబట్టి, అల్లారుముద్దుగా పెంచాడు- తనకు మిక్కిలి పూర్తి సహాపిచేద్దీ మనోహరి మీద మమకారం అంతకంతకు అభివృద్ధిచెందింది- పిల్ల వ్యక్తిత్వాలయినంగాన, పంతులుతో ప్రస్తావించి, లతి- పంతులు వివాహము చేయించాలని, పట్టుపట్టి ప్రయత్నంచేశాడు- లాభపడలేదు- తుల ధర్మం ఆరపకపోతే ఇంక విధిలేదన్నాది స్నేహాలతి- వేశ్యావృత్తిమీద ఒకవిధమైన మానసికే అన్నాది- శాస్త్రసమ్మతమేనన్నాది- ప్రాచీన ప్రమాణాలు చూపింది- ఎట్టకేలకు పంతులు, అయిష్టంగానుంచి, మెత్తపడ్డాడు- లతి ఉత్సాహంతో ప్రయత్నాలు పాగించింది.

జయచంద్రుడు పదునెనిమిది సంవత్సరాల యువకుడు- తండ్రి పోశెగాయ- తాను ఆట్టణంలోని కళాశాలలో విద్యార్థి- ఆజేవీధిలో మేడ మీదగదిలో కాపురం- చక్కనివాడు- సుపన్నాడు- స్నేహాలతికండ్లు జయచంద్రునిమీద పడ్డాయి- అయత్నం ఆకర్షించడం ఏలాగు! పంతులే అవకాశం ఏర్పరచాలి-

7

మొదటి ఆల్లున్ని అయినగారే అరుర్చాలి- ప్లాన్ చక్కగానే సాగింది- పంతులుగారి తోటగా విందు- జయచంద్రునికి రంగులకార్డుమీద అత్యాదరాలతో ఆహ్వానం- కపటం తెలుసుంతో ఖండా జయచంద్రుడు ప్రొద్దుక్రుంకిపదప హాజరు అయ్యాడు- మనోహరిపాట- అపెదిమ్యకుంఠిరూపము- భావమార్యము జయచంద్రుని మనోవైపల్యం- స్నేహాలతియుక్తి, ఆనభరము- అన్ని సమకూరి, తుదకు జయచంద్రుడు తోబడ్డాడు- శాస్త్రరీత్యా మహోత్సవం పరిపూర్ణంగా ఆవల రెండురోజులు పంతులు- జయచంద్రుడు తన హోదాకు తగిన ద్రవ్యమును పారితోషిక రూపంగా మనోహరికి చెందులాగున స్నేహాలతికు అందజేశాడు. ఆదినంమొదలు అపదుపూనగోజు ఈ దినంతప్పకుండా, పంగులఇంటికి చంద్రుడు

ఆనంద భవనం-

(మిలిటరి హోటలు)

నెల్లూరు

చాకలపేటలో

కోర్టులకు - స్కూళ్లకు - దగ్గిర బస్సులకు సమీపంలో ఉండే ట్టట్టు చాకలపేటలో కొత్తగా హోటలు స్థాపించాము. బుచ్చిరెడ్డిపాళెపు ప్రజలపోషణ కోరుతున్నాము.

ఒకరూపాయి భోంచేసి మూడింటి తెలుస్తుంది! విద్యార్థులకు, రెండు భోజనాలు, రెండుటిఫన్లు గాని, మూడుభోజనాలుగాని చేరి నెల 1-కి రు 9-0-0 లు. విడి భోజనం పూట 1-కి 0-3-6 లు.

పదార్థాలు నేతితోనే-

పి. యల్. రెడ్డి (బుచ్చి)

ప్రొప్రయిటరు.

వి. వెంకటసుబ్బానాయుడు,

మేనేజరు.

తిరిగాడు. వనోహారియొద్దకు ప్రత్యేకంగాని రోజులేదు- కాని ప్రభాతమంటే అట్లాంటిది. నూదంటురాయివంటిది- ఒకసారు ప్రవేశిస్తే, ప్రతిరోజు పొద్దుకే పురోభ్యుదయం మనస్సు-కాళ్లను తీసుకుపోతుంది ఆక్కడికి-

మంచార్తండిం వచ్చేసింది- మామూలుకంటే అదంగులు అతిమ్యాయి చెవుల్లో లజ్జోపలతలు నూరిపోశారు- అన్ని దినుప్పుతో విన్నాకాని జవాబుచెప్పేందికాదు- అంతరముండే అనిఃపర్యాయాలు జయవంద్రుని చూచిమాని, అనుకూలమారికి అవసరమైన సహాయంకూడా పాడమాడింది. వనోహారి చాలా సంతోషంలో ఉండిపోయింది- కమ్మని ఊహాసనలు- అర్ధచంద్రాకారంగా మల్లెపువ్వనుల అమరిక- శోభాకరంగు చీరతళతళలాడెడి మొగము- ఆ ఇంద్రజాలాన్నింది ఆరంభి ఆట్టేక్రిద ఊడిద్దామనిపించింది- అపరిమితానందంతో మునిగిపోయింది- కాని తుల్లుట్టు కాటుక్రింద గనమ నీచపుర్వత్తిలానికి తనకిల్లి ప్రళయపెనుతుఫాన్నిదని తనకు తోచిందికాదు- ఆ విడ ముఖవిబంలో నిమ్మళంకత్వంతో పాటు విర్మల సుకుమారత్వము కనబడ్డది- ఇనిబిడ్డలతుండ దగిన పావనత్వముండింది- మనోహారి ఉత్సాహంతో ఆడింది; పాడింది; ప్రియునిపడకిట ప్రకటించింది- అంతాఆనందం- కార్యం బయాప్రదంగానే జరిగింది-

8

కొన్నిరోజులకు ఆవల, పోలీసుఉద్యోగి రాజారావు ప్రవేశించాడు- పంతులతో ఏమో ప్రచండమైన పనిఉండేమిషతో ప్రవేశించడం- అయితే విలంగా మనోహారికి అతడి రావడం-

పంతులు— "ఓసోస్! రాజారావుగా రన్న యాట! దయచేయండి- అ (...ఏమే! ... కుర్చీ ...కుర్చీ..."

స్నేహాలతి తుర్చీవేసింది- అయనగారు జసీమ లయ్యారు-

రావు:- "కులాసాగాఉన్నారా! పంతులు గారూ! పెద్దవారైనారు-"

స్నేహాలతి "వకీలుగారు ఈరోజు త్రోవతప్పి వచ్చారు"

రావు:- చాలారోజులుగా రావలెనని ఉండి వాను- కాని కొకేకుల్లో తీరికికాదు- మా అమ్మాయి చాలా బాగాపాడుతుందని విన్నప్పటినుంచి, నిశ్చయ ప్రయాణంకావడం- ఎదో ఇబ్బంది వల్ల నిల్వడం

స్నేహ:- పాడుతుంది ఉపాయంగా-

అమ్మా! మనోహరీ! అయ్యగారు నిండా కావలసినవారు- ఒక్కగీతము పాడు-

భుద్ధిమాయకురాలు, టక్కులిక్కలేని ఆ విడ్డ, అతిమనోహరంగా పాడడం మొదలెట్టింది. పాటమధ్యకాలంలోనే, చేయకండ్లుగల స్నేహాలతి రావుగారిని పోడాక్రాగుమనెడి మిషతో ప్రక్కనికి తోడ్కొని వెళ్ళింది- కావలసిన వ్యవహారం మాటలు పూర్తిఅయ్యాక, తిరుగా ఇరువురు పాటగదిలోకి వచ్చేరు. రావుగారి మనఃబింబం చిక్కపింది ఉన్నాడి-

స్నేహ:- "అయ్యా! మీరు తొందరుపుచ్చారండీ- ప్రొద్దుపోయింది- ఇంకొకసారి వెళ్ళేదు లోండి!" రావుగారుతో "చాలా పెద్దవారండీ. నిద్రపోవలసిం"

రావు:- పంతులు గారిని [illegible] ండి- కొంచెంసేపు మాటాడి

పంతులు గారికి వెళ్లాడి తెల్లికి కొంతకి బోధించండి- [illegible] పోయిండి-

దీని కొరకు 14 వేటిలో

మాలపిల్ల

— ఒక క్రిటిక్

గార్డన్ క్రేయిగ్ అనే ఒక మహానాటకకర్త నాటకంలోకెల్ల ముఖ్యమైనభాగం ఎవరు? అని ఒకరు ప్రశ్నించగా (audience) ప్రేక్షకులు అని చెప్పారు.

ఇందులో విచిత్రంఏమీలేదు. ప్రేక్షకులు లేకపోతే నాటకంవుండదు. అంతేకాదు నాటకాలలో కవిగాని, సూత్రధారుడుగాని (Producer) చివరికి నటులుగాని, అందరు ఒకేవిషయంకోసం తిప్పలుపడతారు. ఆదేమిటంటే Effect అనగా రక్తికట్టించడం అన్నమాట.

అటువంటి రక్తికట్టించడంకోసం నాటకాలు రాయడంలో అయితేనేమి ప్రదర్శించడంలో అయితేనేమి పరిణామాలు ఏర్పడ్డాయి. యీ పరిణామాలన్నీ ఆ కాలాల్ని కాలాన్నిబట్టి ఏర్పడేవి అంటే నాటకపరిణామపతి ఎప్పటికీ ప్రేక్షకజనమే అన్నమాట.

ఇప్పుడు నాటకాలు రక్తికట్టించడంకోసం గమనించే అతి ముఖ్యమైన విషయాలు రెండు (atmosphere and characterisation.) వాతావరణసృష్టి, పాత్రపోషణ. టాకీలు (Talkies) వచ్చినతర్వాత మూడోవిషయం ఇంకొటి ముఖ్యతవహించింది. ఇది Transition అనగా మార్పు.

టాకీలలో కథ, నాటకాలకథకన్నా సాధారణంగా చాలపెద్దదిగా వుంటుంది. పెద్ద ప్రదేశాలమీదుగా నడుస్తుంది యీకథ; యెక్కువ పాత్రలు యీకథను నడుపుతాయి.

అంతేకథనడకలో మార్పులు టాకీలలో చాలా అవసరమౌతాయి. కథ ఒకస్థలంనుంచి ఇంకోస్థలానికి ఒకవ్యక్తినుంచి, ఇంకోవ్యక్తికి, ఇలాగా అనేకపర్యాయములు మారుతుంది.

యీమార్పు కలిగినపుడల్లా టాకీలలో డైరెక్టరు అతిచాకచక్యం చూపాలి. యెందుకంటే లలితకళలలో 'art is that which conceals art' అనగా ప్రతివిషయమూ అప్రయత్నంగా స్వతహాగా కలుపడినట్లుండడమే కళ. అనేసూత్రం సర్వదా నిశ్చయం.

అంతేకాదు మార్పువచ్చినప్పుడల్లా ప్రేక్షకులు మార్పువచ్చిందని గ్రహించరాదు. కథతోపాటు వాండ్లు నడవాలి.

మాలపిల్ల అనేఫిల్ములో యీమార్పులు ప్రత్యక్షంగా కనిపిస్తాయి. అక్కడక్కడ మార్పు అతికష్టంమీద తెచ్చినలాగు అగుపడుతుంది ప్రేక్షకుడికి అయోమయాల్లో [illegible] అవగాహనం కొద్ది సులభంకాదా కట్టివుంటుంది. వుదాహరణగా ఓచిన్నవిషయం చెప్పుతాను. నాయికా నాయకులు అభినవ వాసంతితో కలకత్తా వెళ్లారు. మోటారు ప్రమాదంజరిగింది. వెంటనే ప్రేక్షకజనం చూసింది కింపాలత, దెబ్బతిన్న అనసూయ, ఒకఆస్పత్రాలు నర్సు అనుపత్రి అనే భ్రమపడడం జరుగుతుంది. బంగాళీబాబు వస్తాడు నాగరాజుకు గొప్ప వుద్యోగమిస్తాడు, యీస్థలం బంగాళీబాబు ఎల్లని అర్థముచేసుకోవడమా లేక అనుస్రతిలో సంగాళీబాబు ఇలావచ్చి వుద్యోగం ఒకటి ఏర్పాటుచేశాడని అనుకోవడమా?

ప్రేక్షకజనానికి యిది కొంత సమస్యగూడా తావుతుంది. ఒకరితోకరు యీవిషయం అడుగుతారు. చివరికి వాండ్లకు సమస్య సమస్యగానే మిగులుతుంది.

టాకీల్లో మార్పులు అనేక విధాలు. ఈవిషయం దర్శకుడు ప్రేక్షకులకు బాగాతెలుపర్చాలి అంతేకు చాలా అవసరమయిన విషయం ఆయా పాత్రల మాటలు, చేష్టలలో గట్టిగా చూపాలి.

శాస్త్రీగారి భీషణసంకల్పం మతసాంప్రదాయాలకు బలిఅవటమే. కొడుకు పారిపోయ్యాడు, 'వున్న కొడుకు ఒకడు చచ్చిపోయ్యాడు' అని అనుకుంటూనన్నాడు.

తకులబడిపోతున్న భార్యను మాలలు రక్షించేసరికి ఆయునతత్వం మారుతుంది. చౌదరయ్య నారిపోయిగా చివరికి వాండ్లకి దేవాలయ ప్రవేశమిస్తాడు. ఈ ఇద్దరితో భార్య సాంప్రదాయాలమీద వున్నంత దృఢసంకల్పం కనిపిస్తుంది. మార్పు చాలాగొప్పది. కాని కొడుకుని, మాల కోడల్ని చూచి, విచారంగా "ప్రారబ్ధం" అని అంటాడు.

ఆయనమనస్సులోని అశాంతి, అస్పష్టత, ఈ మాట వెల్లడిచేస్తోంది. ఇంతకీ శాస్త్రీ ఎంతవరకి మారాడు ఆనేవిషయం ప్రేక్షకజనాల్ని అందోళనపెట్టక మానదు. మానవహృదయం ఇక్షణికమా లేక రబ్బరుబంతా! శాస్త్రీగారి చర్య ఈప్రశ్నకు సమాధానం యివ్వలేదు.

కాని మార్పులవిషంలో దర్శకులైన రామబ్రహ్మంగారు ఒక నవీన సూత్రాన్ని బహుచాకచక్యంగాను, అతి విరివిగాను వాడారు. గానంతోనే మార్పును తేవడం, చౌదరయ్య ఒకేపాటలోని భాగాలతో మునయ్యకు, శాస్త్రీగార్కి, నూతన అభిభేదకత్వం వుపదేశిస్తారు. మరోచోట గుహ దేవాలయాలలో అనసూయ, బయట కొండమీద నాగరాజు, కింపాలత, ఓకేఃధరయిన మట్టుతో ప్రేక్షకుల్ని రెండుచోట్ల నిలుపుతారు. ఈ టెక్నిక్ ఇంతచాకచక్యంగా వాడినందుకు దర్శకుణ్ని తప్పక అభినందించాల్సుంటుంది.

నాటకరంగాలమీద ఒకేమనిషి రెండుమూడు పాత్రలుధరించడం ప్రేక్షకులు చూడడం అలవాటైంది కాని టాకీల్లో యిలా ఒకేమనిషి రెండు మూడు పాత్రలు ధరిస్తే కొంత గడబిడగా వుంటుంది. వుదాహరణం వాలంటీర్లలో ఒక చిన్నది దేవళంవద్ద గుడ్డికబోది బిక్కు బిచ్చకత్తెగా పాడి మళ్లీ వాలంటీరుగా పాడడం ఇంద్రజాలంవలె కనపడక తప్పదు. అవునని దేవళంలోని మిట్టపండ్ల శాస్త్రీ మాలల్ని కొట్టబోయి మళ్లీ కుంభకష్టంలా సుందరరామశాస్త్రీ యింటికి 'Deputation' కు వచ్చిన మాలల్లో మీసాలమాలదయినప్పుడు 'యీ వెంగం ఎక్కడచూచాం' అనేప్రశ్న ప్రేక్షకుణ్ని తంటాలుపెట్టక మానదు.

ఇంకోవిషయం. ఇప్పుడు టాకీలు తయారుచేయడంలో అప్పుడప్పుడు "Back ground Projection" అనే ఒకవిధానం వుపయోగపడుస్తారు యీమాటకి కొంతవ్యాఖ్యానం చేయాల్సి వుంటుంది. Back-ground Projection అనగా కథ జపానులో జరుగుతున్నట్టు చూపాలనుకోండి యీశ్యన్నందర్ని అక్కడికి తీసికెళ్లి Film shoot చేయడానికి చాలా ఖరీదౌతుంది అందుకోసం గొప్పగొప్ప స్టూడియోలు ఏమిచేస్తాయంటే జపానువీధిలను ముందుస్తూటు చేయించుకొస్తాయి. తర్వాత అది తెరమీద ప్రసరింప ఆ తెరముందు నటులచేత నటింపచేస్తారు. యీరెండు కలిపి ఫోటోగ్రాఫ్ తీస్తారు. అప్పుడు నటులు జపానులో యోఖ్యకమాటులే మీన్రమమీదకి వస్తుంది కాని ఇందులో ఏపొరపాటు జరిగినా జపానంతా నటులకుండా గాజుపెంకులాగు కనిపిస్తుంది.

యీ "Back-ground projection" మాలపిల్లలో ఇప్పుడు అలవిగానిపని. ఇది చేయగల శక్తిసామర్థ్యాలు ఇండియాలో ఏ స్టూడియోలకు లేవు. రామబ్రహ్మంగారు యీకీటు చేయపట్టారు. నాగరాజు, కింపాలత, అనసూయ కలకత్తా వీధులవెంట నడుస్తున్నపుడు మోటారుకార్లు వీండ్లగుండా వెళ్లిపోయినాయి. మేడలమీదుగా వీళ్లు నడిచారు.

పెద్దప్రయత్నంలో విఫలమవటంలో తప్పు ఏమీలేదు. ఇది చేయ సాహసించినందులకే మాలపిల్ల దర్శకుడు అభినందపాత్రుడౌతాడు.

అవునని కథావిషయంలో అంతగా చెప్పదగిన విశేషమేమీలేదు. శాస్త్రీలో కూడుకున్న ప్రతిభీమ చక్కగా రక్తికట్టింది. మంచిపాటలు, బసవరాజు అప్పారావుగారి గీతాలు, 'మాలపిల్ల' ను చాలా జనరంజకం చేశాడు

యీఫిల్ము ద్రవ్యాన్ని బాగా పోగుచేస్తున్నది. యింతచేయగలదు. అంతేకాక పైకెన్నిన యీ స్వల్పదోషాలైన తోపాటు తెలుగు దేశంలో ఫిల్ములకు అడ్డురావు. ఫిల్ముపరిణామానికి యెప్పటికి ప్రేక్షకజనమే పతి—

కాంగ్రెసు కార్యక్రమం ద్వివిధమైనది.

ఒకటి సమరం జరపడం—

రెండవది జాతీయ పునర్నిర్మాణం—

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు సుభాసు చంద్రబోసుగారు షిల్లాంగ్‌లో ఉపన్యసిస్తూ యిలా చెప్పారు:-

కాంగ్రెసు కార్యక్రమం ద్వివిధమైనది. మొదటిది సమరం జరుపడం; రెండవది జాతీయ పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించడం.

పూర్ణ స్వరాజ్యం కోసం ఒక వైపున సమరం సాగుతూ వుండాలి. ఈసమరం కోసం తగిన బలాన్ని సంపాయించుకోడానికి మనకున్న స్వల్ప పరిపాలనాధికారాన్ని మరింత వృద్ధిచేసుకుంటూ వుండాలి. ఇలా మనబలాన్ని వృద్ధిపరచుకోవాలంటే, మను మన అసెంబ్లీల ద్వారాను, మంత్రివర్గాల ద్వారాను, గ్రామపరిశ్రమ సంఘం ద్వారాను సక్రమమైన కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించాలి. ఇందుమూలంగా మనం మనసోదర దేశీయులకు అపారమైన సేవ చెయ్యడమే కాకుండా, స్వపరిపాలనకు మనం ఎంత అర్హులమో ప్రపంచానికి చాటలము.

కేవలం వివిధ రాష్ట్రాలలోనే గాకుండా, కేంద్రప్రభుత్వంలో కూడా కాంగ్రెసు పరిపాలనాధికారాన్ని బడయగలదని నా విశ్వాసం.

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు.

పోటీలేకుండా ఎన్నుకొన్న బడ్డవారు.

1 పరుచూరు:-జాగర్లమూడి రామయ్యచౌదరి.
2 చీరాల:-షేకు రహింతుల్లాసాహెబు.
3 తెనాలి:-గన్నగంటి సూర్యనారాయణ మూర్తి.
4. తెనాలి:-కొమ్మారెడ్డి చెన్నపరెడ్డి.
5 దుగ్గిరాల:-వుతుంకాకి శ్రీరాములు.
6 కొల్లిపర:-అవుకు రామిరెడ్డి.
7 ధూళిపూడి:-పారెపాటి సుబ్బయ్య.
8 ప్రత్తిపాడు:-గుంటుపల్లి రామచంద్రయ్య.
9 నరసరావుపేట:-దాసరి శ్రీకృష్ణారాయణ చౌదరి.
10 మార్టూరు:-రావూరు రంగయ్య.
11. గారెంపూడి:-తోట రామకోటయ్య.
12 ఈపూరు:-గోపాలుని రామలింగయ్య.
13 అద్దంకి:-వరాసి వెంకటరంగం.
14 చీరాల:-యతమంద్ర వెంకటప్పయ్య.
15 గురిజాల:-జంగా సుబ్బారావు.
16 దద్దుకూరు:-గోరంట్ల పెదవీరయ్య.
17. వెలంపల్లి:-నాగిసేని వెంకయ్య.
18 అద్దంకి:-వరాసి వెంకటరంగం.
19 వినంగిపురం:-దావనాల కోటయ్య; కుమ్మ జోగిరెడ్డి (క్రిస్టియన్.)
20. ఈపూరు వెల్లటూరు:-గోపాలుని రామలింగయ్య.

ఇంగ్లాండున కొందరు దొంగలవద్ద 18-వ శతాబ్దపు నాణేలు పోలీసువారికి దొరికెను.

* * *

అందరు పారశీయులు ఇనుము మున్నగులోహ సంబంధమైన వస్తువులను పోగుచేసి, వీటినుండి సామానులను తయారు చేయుటకు ఒక కంపెనీ జర్మనీలో నిర్మింపబడెను.

ఆంధ్రహోటల్—

— మద్రాసు

ఆంధ్రుల ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వం కోసం స్థాపించాము దీన్ని——

పచ్చళ్లు- పులుసులు- కూరగాయలుఅన్నీ ఆంధ్రపద్ధతి మీదనే.

భోజనమేగాదు- బసలు గూడ.

ఆంధ్రహోటల్,

61- లజ్ చర్చిరోడ్డు

మైలాపూరు- మద్రాసు

యూనాని వైద్యసారము

(తెలుగు)

నాడిపరీక్ష, వ్యాధులపేర్లు, వాటి గుణములు తగు చికిత్సలు ధాతుపుష్టి, క్షయ, వుబ్బు ఉబ్బసము, యిటువంటి కఠిన వ్యాధులకు సత్యమైన చికిత్సలు వ్రాయబడియున్నవి. సుమారు 400 పేజీలు గైండుచేసినది రు 1-8-0 పోస్టుఖర్చులు 0.7-0. బలముగలవారు.

రాజవైద్య H. M. కమాలుద్దీన్,

కాక్యదేవరం (జిల్లా)

జమీన్ రైతుపై

చాగంటి రంగయ్య పరువు నష్టపు దావా.

జమీన్ రైతు ముద్రాపకుడు, ప్రకాశకుడు, రామానాయుడికి రంగయ్య వకీలు బి. నరసింహా మూర్తి గారు యిచ్చిన రిజిష్టరు నోటీసు.

నెల్లూరు.
తే 29-9-38 దీ.

(1) 16-9-38 తేది జమీన్ రైతు పత్రికలో "చాగంటి రంగయ్యగారి రాజ్యంలో"-"యింత చట్టం పారిపోయింది-న్యాయశాస్త్రం దారితప్పింది-[illegible] కాలూనదు-ధర్మం దిక్కులేనిదైనది-దయ లేదు" అనే శీర్షిక క్రిందను, 28-9-38 తేది పత్రికలో "కందుకూరు తాలూకాలో ధనికుల దౌర్జన్యాలు" అనే శీర్షిక క్రిందను రెండు వ్యాసములు నా కక్షిదారునికి సంబంధించినవి ప్రచురింపబడినవి.

(2) ఈ వ్యాసములలోని విషయములు అబద్ధమైనవి. పరువునష్టమైనవి కేవలం దురుద్దేశముతో వ్రాయబడినవి. నా కక్షిదారునికి పరువు ప్రతిష్టలను భంగము కలుగజేసి, నష్టము కలుగజేయుటకై ఉద్దేశింపబడినవి.

(3) ఈ వ్యాసములు కందుకూరు స్టేషను సబ్ మేజిస్ట్రేటువారి కోర్టులో యిప్పుడు జరుగుచుండే కేసులు సి. సి. నెం 485, 494, 495 ఆ 1938 కి సంబంధించినవై, ఆ కేసులలో నా కక్షిదారుని ప్రతికూలముగ కలుగుచుండుటకు చేయు [illegible] నిజమును మరుగుపరచి వ్రాయబడి ఉన్నవి.

(4) యింతేకాక సివిలు కోర్టు ద్వారా కేసు దాఖలు చేసి వున్నాను. దీనికై నా కక్షిదారుడు అవసర చర్యలు జరిపించును.

(5) ఈ వ్యాసముల వలన నా కక్షిదారుని పరువునకు విశేషనష్టము కల్గినది.

(6) (ఎ) కనుక ఈ నోటీసు అందిన 24 గంటల లోగా క్షమాపణ కోరవలెను.

(బి) పై వ్యాసముల వలన నా కక్షిదారునిపై కలుగజేయబడిన దురభిప్రాయమును తొలగించుటకై వరుసగ మూడు వారముల జమీన్ రైతు పత్రికలో పై వ్యాసములు ఆక్రమించినంత స్థలములో, వాటికిచ్చినంత ప్రాముఖ్యత నిచ్చి ప్రకటించవలెను.

(సి) నా కక్షిదారుడు అవసర చర్య తీసుకొనకుండుటకై యీ నోటీసు అందిన 24 గంటలలో [illegible] రెండు వ్యాసములు వ్రాసినవారి పేర్లు [illegible] తెలుపవలెను.

(డి) పై [illegible] తెలుపబడినటుల [illegible] [illegible] నా కక్షిదారుడు తీసుకొనదలచిన [illegible] [illegible] జరుపునని యిందుమూలముగా [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] తెలుపుచున్నాను.

—

రంగయ్యగారి రిజిష్టరు నోటీసుకు దానికి జవాబు-

అందుపై రంగయ్యగారు నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో పరువు నష్టపు దావా-

సర్చివారంటు-

—

చాగంటి రంగయ్యగారి వకీలు బి నరిసింహ మూర్తి గారికి రామానాయుడు వకీలు ముంగమూరు విశ్వనాథరావుగారిచ్చిన జవాబు— 15—10 38.

మీ కక్షిదారుడైన కందుకూరు తాలూకా [illegible] [illegible] పురం గ్రామ కాపురస్తుడు చాగంటి రంగయ్య గారి పక్షమున మీరు యిచ్చిన 29—9—38 తేదిగల రిజిష్టరు నోటీసు నా కక్షిదారుడైన యస్. వి. రామానాయుడు (ఎడిటరు జమీన్ రైతు) గారికి అందినది దానికి క్రిందివిధముగ జవాబు యియ్యవలసినదని నన్ను కోరియున్నారు

(1) 16—9—38, 28—9—38 తేదీల జమీన్ రైతు పత్రికలో రెండు వ్యాసములు ప్రకటించినది నిజము. ఆ వ్యాసములలోని విషయములు అబద్ధములని నా కక్షిదారునికి తెలియదు అబద్ధము అని వూహించుటకు కారణము లేదుండెను. మీ కక్షిదారునికి పరువునష్టము కలిగించు వుద్దేశము కలిగివుండలేదు. వాస్తవముగా మీ కక్షిదారు డెవరో ఆయనకు తెలియదు; ఆతనిని గురించి స్వయంగా ఏమియు ఎరుగడు. కనుక మీ కక్షిదారునికి యేలాటి నష్టముగాని, డామేజిగాని కలుగ జేయవలెననే ఉద్దేశం నా కక్షిదారునికి లేదు; యీ విషయం ఆయన స్వయంగా తెలుపుచున్నాడు.

(2) నా కక్షిదారుడు వ్యాసములను మామూలు విధముగా, అన్ని వ్యాసములవలెనే ప్రకటించెను. జమీన్ రైతు పత్రిక పబ్లిక్, స్థానిక విషయములలో శ్రద్ధవహించునుగాన, నా కక్షిదారుడైన ఎడిటరు యిటువంటి విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు తనవిలేఖరుల వద్దనుండి వచ్చినపుడు ప్రచురించుట తన సామాన్యధర్మమని తలంచెను. ఎడిటరుకు యిందులో చెడ్డవుద్దేశం లేదు; తనకు ముఖ్యపరిచయం ఎరుగనివాని విషయమై చెడ్డవుద్దేశం కలిగివుండవలెనను కూడాను

(3) మీ నోటీసులో కనుపరచబడిన కందుకూరు సబ్ మేజిస్ట్రేట్ వారి కోర్టులో జరుగుచుండే కేసులు సి. సి. నెం. 485, 494, 495 ఆఫ్ 1938 ల గురించి నా కక్షిదారునికి ఏమియు తెలియదు. పై రెండు వ్యాసములవలన యీ కేసులలో [illegible] [illegible] ప్రతికూలములు కలుగునవిగాని, [illegible] [illegible] ఆయనకు వుద్దేశ్యము లేదు. ఆం[illegible] కోర్టులలో జరుగుచుండే కేసులను భంగ[illegible] [illegible] దురభిప్రాయము ఆయనకు వుండి

లేదు. అందువలన కోర్టు ధిక్కారముక్రింద ఆయన యేలాటి నేరము చేసి యుండలేదు.

(4) పదరెండు వ్యాసములలోని విషయములను మీ కక్షిదారుడు అబద్ధమని ఆక్షేపించే యెడల, యిందునుగురించి మీ కక్షిదారుడు వ్రాసిన విషయములను పత్రికలో ప్రకటించుటకు నా కక్షిదారుడు సిద్ధముగ నున్నాడు. పదరెండు వ్యాసముల వలన మీ కక్షిదారుని గురించి యేదైనా దురభిప్రాయము కలుగజేయబడిన యెడల, యీ విధంగా మీ కక్షిదారుని వ్యాసము ప్రకటించిన ఆ దురభిప్రాయము తొలగించడానికి చాలును.

(5) మీ కక్షిదారుడు జవాబు వ్రాసిన విషయములను పత్రికలో సంతోషముతో ప్రకటించుటకు నా కక్షిదారుడు సిద్ధముగనున్నాడు.

ఈ జవాబు మీ కక్షిదారుని తృప్తిపరచగలదని నా కక్షిదారుడు తలంచుచున్నాడు.

(6) నా కక్షిదారుడు మీ నోటీసు అందినప్పటినుండియు వూరిలో లేక టూరు వెళ్ళియుండినందున యీ జవాబు యిచ్చుటకు ఆలస్యమైనది.

—

ఇాదుపై నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో రంగయ్య మానసష్టపు దావా 29-10-38 తేదిన దాఖలు జేసి పత్రికలో ప్రకటింపబడిన వ్యాసములను అసల్లను పట్టుబరుచుకొనుటకు సర్చి వారంటు కోరి 29 తేది వారంటు మీాద నెల్లూరు టవున్ సబ్ యిన్‌స్పెక్టరుగారు జమీన్ రైతు ఆఫీసునుండి కొన్ని కాకితాలు పట్టుకపోయిరి.

—

పరువునష్టపుదావా సారాంశం.

"మార్దాయి (జమీన్ రైతు పత్రికాధిపతి) తే 16-9-38, 28-9-38 దినములగల జమీన్ రైతు పత్రికలలో రెండు వ్యాసములు. (1) చాగంటి రంగయ్యగారి రాజ్యంలో, (2) కందుకూరు తాలూకాలో ధనికుల దౌర్జన్యాలు అనేవి ముద్రించి ప్రకటించినవి మొదటివ్యాసము "కాంగ్రెసువాలా" పేరుతోను, రెండవది "ఒక విలేకరి" పేరుతోను ప్రకటింపబడినవి.

ఈ రెండు వ్యాసాల్లో అబద్ధపు విషయాలు గలవు- వాటిలో నిజము మరుగుపరచబడినది అవి ఫిర్యాదికి పరువునష్టం కలిగించు స్వభావము కలిగివున్నవి-

ఈ యింటి నేరారోపణలు ఫిర్యాది పేరు ప్రతిష్టలకు భంగం కలిగించునని. ముర్దాయి వుద్దేశ పూర్వకంగాను, తెలిసియు, అట్లు వూహించుటకు కారణముండియు ఆ నేరారోపణలు గావించబడినవి. అవి న్యాయమైనవిగాని, న్యాయ మైనవని నమ్మబడునవిగాని కావు ముర్దాయి యిటువంటి వాటిని ప్రకటించుటకు యేలాటి ఆధారం లేదు-

ఈ రెండు పరువు నష్టకరమగు వ్యాసముల వలన ఫిర్యాది వ్యక్తిగతంగాను, ప్రత్యేకంగాను, చాలా నష్టపడెను- పబ్లికులో తన గౌరవము తగ్గిపోయెను- పబ్లిక దృష్టిలో యీ రెండు వ్యాసాలవలన ఫిర్యాది ప్రతిష్ట (సిలిలోను తెలివిలోను) తగ్గిపోయింది. ఫిర్యాది పరపతికి చాలా నష్టం కలిగింది- ఈ వ్యాసాలు అతను అపకీర్తికలవాడని, క్రూరుడని, అయిష్టుడని జనులనుకొనుటకు అవకాశం కలిగించినవి- అనేక కేసులలో ఫిర్యాది ఒక పార్టీగావున్నాడు- ఈ కేసులు జరుగుచుండు కాలంలో యీ వ్యాసాలు ప్రకటింపబడుటవలన, ఫిర్యాది పరువు ప్రతిష్టలకు భంగం కలుగుటకే నిష్పాక్షికముగ విచారణ జరుగుటకు అవకాశం లేకుండా చేయబడినవి- అధికారులు, అవధికారుల ఈ వ్యాసాలవలన దురభిప్రాయపడ్డారు- ఫిర్యాదికి చక్కబెట్టలేని అపారనష్టం, డామేజి కలిగింది-కోర్టుధిక్కారనేరానికి హైకోర్టులో కేసు దాఖలుచేయుటకును, సివిల్ కోర్టులలో నేరస్థుల మీాద డామేజి కోరుటకును ఫిర్యాదికిగల హక్కులట్లే ఉన్నవి-

తే 28—9—38 ది పత్రిక వెలువడిన వెంటనే ఫిర్యాది ముర్దాయికి రిజిష్టరునోటీసు యివ్వడం డెను- చాలా కాలము తరువాత తే 17—10—38 దీన అబద్ధపు, నిరూపింపలేని సాకులు కలిగిన జవాబుయిచ్చెను- నోటీసులో కోరిన విషయములను ముర్దాయి తృప్తిపరచలేదు. ముర్దాయికి యివ్విన నోటీసు, ముర్దాయిజవాబు నకళ్ళు యిందువెంట దాఖలుచేయబడినవి- వ్యాసకర్తలను శిక్షనుండి తప్పించుటకై ముర్దాయి వారి పేర్లను మరుగుపరచెను-

ఐ. పి. సి 500 సెక్షన్ ప్రకారం ముర్దాయితో వ్యాసకర్తలుకూడా ఫిర్యాదికి పరువు నష్టం కలిగించిన నేరం కావించినవారగుచున్నారు- ఐ పి సి 120 బి సెక్షన్ క్రింద క్రిమినల్ కాన్స్పిరసీ నేరముగూడా నేరముచేసినారు. ఐ పి. సి 511, 201 సెక్షనుల ప్రకారం నేరానికి సంబంధించిన సాక్ష్యమును మరుగుపరచుటకు ప్రయత్నించిన నేరముగూడా జమీన్ రైతు పత్రిక ఎడిటరు గావించియున్నారు-

ఈ సెక్షనులలో కనుపరచబడిన ముర్దాయులు లా ప్రకారము విచారించబడి శిక్షింపబడుదురని ప్రార్థన.

ఈ కేసు నెల్లూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటువారు నెల్లూరు స్పెషల్ ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు విస్సా రాజగోపాలరావు బి. ఏ. బి. యల్. వారికోర్టుకు విచారణనిమిత్తం మార్చబడినది.

—

ముఖ్యముగా బిడ్డలకు
డోంగ్రే
గారి
బాలామృతము

జమీ ర్యైతు విషయాలు.

పలేలు నిరాకరణం.

పయాక్తుంట్టి (యు. పి.) జమీ ర్యైతు పిల్లు విషయంలో జమీందార్లు మొత్తుకొంటే రాయపట్నం ముఖ్యస్థం చేయడానికి అపరకాం గ్రెస్ హిట్లరు పలేల్ గారు ఒప్పుకొన్నారు ర్యైతులు ఏయిపోతారో! జమీందార్లతో రాజీ

చందాదారులకు

ఉత్తరాలు వ్రాయునప్పుడు చందా నెంబరు వ్రాయవలెను. లేకున్న జవాబు యివ్వ జాలము.

పత్రికలు చేరకుంటే

పత్రికలు శుక్రవారం - తప్పితే శనివారం తప్పక పోస్టులో వేస్తున్నాము. సరిగా చేరని వారు ఆయా పోస్టు ఆఫీసులకు వ్రాతమూలంగా తెలుపుతూ, మాకునూడా తెలుప వలెను. విలేజి పోస్టుమేనులు నిమయం గ్రామస్థులు శ్రద్ధతీసుకోక యేజాడు తప్పిపోతే వ్రాలు చేస్తున్నందున వారు అక్రమాలు చేస్తున్నారు. అట్లు చేయరాదు.

వెంకటసుబ్బయ్య

కవపత్తి వెంకటసుబ్బయ్య ప్రస్తుతం మా ఏజెంటుగా లేడు. వారిపరంగా చందాలు యివ్వరాదు.

ఆదెయ్య

కల్లాంతాలూకాలో పురిణి ఆదెయ్య మా ఏజెంటుగా చందాలు వసూలు చేస్తున్నాడు. చందాలు వారిపరంగా యివ్వవలెను.

ఆత్మకూరు

ఆత్మకూరు తాలూకా చందాలు వసూళ్లకు వారిలో వాస్తవ్యులు వారిని సుందరయ్య ఏర్పరచాము. చందాలు వారి పరంగా యివ్వవలెను.

—పత్రికాధికారి.

జమీన్ రైతు

4—11—38

జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు.

[illegible]లావోట్ల జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు [illegible]చున్నవి. కాంగ్రెసు పక్షంతో పోటి చేయువారు ప్రత్యేక వ్యక్తులే కాని మరొక రాచకీయ పక్షానకు సంబంధించినవారుకారు. అసలు వ్యతిరేక రాచకీయ పక్షమే యీ రాష్ట్రంలో జీవించియుండ లేదు గదా!

పైన ఏపక్షం ప్రభుత్వం చేస్తుంటదో క్రింద స్థానిక సంస్థలు వగయిరాల్లో ఆపక్షమే పరిపాలనాభారం వహిస్తే ఆయా రాచకీయపక్షాల కార్యక్రమం సర్వతోముఖంగా అమలు జరుపడానికి వీలుంటుంది. అట్లుగాక పైన మరొకపక్షం ప్రభుత్వం చేస్తూ, క్రింద యింకొకపక్షం స్థానిక సంస్థల నడుపుతుంటే ఏ రాచకీయ పక్షమున్నా తృప్తిగా తనకార్యక్రమాన్ని ఆచరణలో పెట్టజాలదు.

కావున నేడు రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని కాంగ్రెసు నడుపుతున్నందున ఆపక్షపు ఆశయాలను సంపూర్ణంగా అమల్లో పెట్టడానికి స్థానిక సంస్థలు కాంగ్రెసువారి చేతులో విధిగా యుండితీర వలెను.

అదిగాక భారతదేశ స్వాతంత్ర్యానికిగత 50. సం॥ లుగా తీవ్రపోరాటం సలిపి ఏకించిత్ భాగమైనా రాచకీయ సంస్కరణలు తేగలిగింది ఈకాంగ్రెసు సంస్థే. ఈకాంగ్రెసు సంస్థద్వారానే మనం సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం సంపాయించవలసి వుంది. దేశంలో పలుకుబడి గల రైతు - సోషలిస్టు పక్షాలుకూడా కాంగ్రెసును ధిక్కరించక ఆపక్షంలోనే లీనమై వామ పక్షాలుగా పనిజేస్తున్నవి.

అలాంటప్పుడు ఓటరులారా! మీకు క్షేమలాభాలు కలగాలంటే కాంగ్రెసు సంస్థనే పూజించాలె. కాంగ్రెసు ప్రత్యర్థులంతా స్వతంత్ర పార్టీ అంటున్నారు. అసలు ఆపార్టీ అనేది ఒకటిలేదు—ఆపార్టీకి సిద్ధాంత కార్యక్రమాలు లేవు- ఏపక్షం పేరు లేనివాడు స్వతంత్రపక్షం అనిచెప్పుకోవడం రివాజు అయింది. అంతే గాని అన్యంగాదు.

దారినిర్ధారణ లేనివాడితోకూడా ప్రయాణం చేస్తే గమ్యస్థానం యేలా చేరలేమో? అట్లే పార్టీ నిర్ణయం లేనివాడిని ఎన్నుకొంటే నిర్ధారమైన ప్రజాసేవ చేయలేము.

కావున ఓటరులారా! ఈఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఓట్లిచ్చి ఆ పక్షాన్ని గెలిపించి ప్రజాక్షేమానికి తోడ్పడుదురుగాక యని మా ప్రార్థన.

విచిత్ర పురుషుడు.

డాక్టరు సత్యనారాయణమూర్తి

తిరిగా విశ్వరూప సందర్శనం.

వీరిది యీ జిల్లాగాదు ఏలూరో చెప్పడు. కులం కమ్మకాపు అంటాడు. (ఈకులం ఏ ప్రాణా ఉందా!) నెల్లూరుజిల్లాకు ఎందుకొచ్చాడో తెలియదు. మొదట ఒక డాక్టరువద్ద కాంపౌండరు- తర్వాత హాజరునేరు- పిమ్మట అనాథ శరణాలయప్రవేశము, పోలీసుసహాయంతో ఉద్యోగ్యం- అరల కల్లేపాడు ఆశ్రమంలో దూరడం [illegible] బలవంతంగా వెడలనంపడం ఆశ్రమంలో [illegible] [illegible] అనాథ శరణాల యూనిఫారాలతో మోసంగా చందాలు వసూలుచేయడం, జమీన్ రైతులో 'పచ్చిమోసం' అనే హెడింగు క్రింద ప్రకటనలు రావడం- అంతటితో ఆ అధ్యాయం పూర్తి యయి హైదరాబాదు పయి నీరు యిన్ష్యూరెన్సులో చేరడం- పాలసీ హోల్డర్ల వద్ద వసూలు చేసినడబ్బు కంపెనీకి చేరలేదనివారు తప్పి విచారించి వీరిని ఆకంపెనీలోనుండి నిల్పివేసి క్రిమినల్ చర్యజరుపుతామని లాయర్ నోటీసు యిప్పించడం- తర్వాత ట్రాపికల్ యిన్స్యూరెన్సు యిన్స్పెక్టరుగా చేరడం-

యిప్పుడు

హ్యాటు- బూటు- సూటుతో కారులో కొన్నిగ్రామాలు వెళ్లి స్కూల్లుతనిఖీచేసి ఉపాధ్యాయులకు భయపెట్టడం- వీరన్ని నిదోగి మళ్ళీగా యిన్స్యూరెన్సు చేయమని కోరడం-

మచ్చుకు

చల్లాయపాలెం స్కూలుకు వెళ్లి యిట్లే గల్భాకేశాడట-

గత 25 తేది రేబాలగ్రామ బోర్డుస్కూలుకు హ్యాటు- బూటు- సూటుతో వెళ్లి ఆడటీచరుతో ప్రత్యేకంగా ఏమోమాట్లాడి, తక్కిన ఉపాధ్యాయులను పాదశోత్తించి, [illegible] ఇన్స్పెక్టరు వ్రాసి క్రింద Dr. M. S. Moorty Sec... Educational dep- AH అని [illegible] అర్థంగానివిధంగా వ్రాశాడట-

[illegible] యిన్స్యూరెన్సు చేయమనడంతో వీరిరూపం కొంత వారికర్థమైనట్టుంది. ఈవిధంగా [illegible]

ఓ డాక్టరుమూర్తి! ఇకనైనా యీ వేషాలు చాలించి నీ యిన్స్యూరెన్సుపని చేసుకోరాదా! అనవసరంగా ఎందుకు గల్భాబడతావు!

నెల్లూరువాసి.

బహిరంగలేఖలు.

పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారికి—

—విద్యార్థులు.

ఆర్యా!

కమ్మసంఘ విద్యానిధిలోనుండి అయిదువేల రూపాయలు తాము సంగ్రహించి ఇన్ని సంవత్సరాలయినా ప్రోనోటుకూడా వ్రాసియివ్వకుండా బుకాయిస్తున్నారట! తాము అకట్లీసభని జమ కట్టి తర్వాత పబ్లికుసంస్థలోని [illegible] బాగుటుంది.

—కమ్మ విద్యార్థి

ఆర్యా!

6 ఓట్లకోసరం వల్లభరావు వారిపాలెం రాకల్లకు ఒక చెర్వు- పీతిరిరాల్లకు ఒక మంచినీరు నిర్మించి యిస్తానంటివే! ఏవి ఆ వాగ్దానాలు! ఈ మాటుకూడా నీమాటలు నమ్మమంటావా!

—ఆగ్రామస్థులు.

నెల్లూరుజిల్లా వ్యవసాయ కూలీలసంఘం.

పై సంఘం తే 10—11—38 దిన సాయంత్రం 4 గంటలకు మా యింట్లో సమావేశమగును. సభ్యులు రాగోరెదను. (1) ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఉత్తరువు, (2) రాష్ట్రసంఘ ప్రతినిధుల ఎన్నిక, (3) ఇతర విషయములు చర్చించబడును.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య,

వెంకటగిరిలో కాంగ్రెసువారు జమీందారులతో

ఇనమడుగు చేనేత వారు.

నెల్లూరుజిల్లా యినమడుగులోని చేనేత పారిశ్రామికులు సుమారు 100 మంది సమావేశమయి చేనేతపరిశ్రామిక సంఘము నేర్పరచు కొనిరి- కార్యనిర్వాహకవర్గము ఎన్నుకొనబడెను-

నేత పరిశ్రామికుల పరిస్థితి చాల దుర్భరంగా ఉన్నది- కూలి దొరకుటలేదు- దొరికిన కూలియైనను చాలహీనముగ నున్నది- (దినము 1కి ఒక కుటుంబమునకు రు 0-3-0 లు గూడా గిట్టుట లేదు) వ్యవసాయ కూలీకి పోవుదా మన్న కొందరున్నారు. చేనేత పరిశ్రామికులు పడు బాధలు చెప్పనలవిగావు- నూటికి 10 మందికి పైగా దినపస్తులతో మాడి చస్తున్నారు-

—అల్లూరు రంగయ్య.

లాలూచి పడ్డారా?

జమీందారు నౌకర్లను 350 మందిని కాంగ్రెసులో చేర్చినారు.

ఏమిటీ కుట్ర?

వెంకటగిరిలో కాంగ్రెసువారు జమీందారులతో లాలూచీపడి వారి ఖుద్దునౌకర్లు బంట్రోతులు, సిపాయీలు బ్యాండువాండ్లు, జట్లు, నాయుళ్లు, బోయలు వగయిరాలు 350 మందిని కాంగ్రెసులో చేర్పించారు. ఈడబ్బు ఎవరిచ్చారో? వీరితో ఎవరు లాలూచీ పడ్డారో? తెలియదు. నిజమైతే ఇది యేదో పెద్దకుట్రగా ఉండాలె. ఇది వింటె జమీన్ రైతులకు గుండెలు పగిలిపోతవి. అయినా ఓపికపట్టండి. దీనికి సమాధానం కల్యాణరావు- గురునాథంగారు చెప్పవలసివుంటుంది.

ఉద్యోగ పునరుద్ధరణ

రాజకీయబాధిత సర్కారుఉద్యోగులు.

కాంగ్రెసు ఉద్యమమునందు అభిమానము చూపుటచేత తమఉద్యోగములను గోల్పోయిన వారలకు తిరిగి ఉద్యోగములిప్పించవలెనని 16-7-38 సమర్పించిన విజ్ఞప్తులు, ఉద్యోగ పునరుద్ధరణను కాంగ్రెసుమంత్రులు ఆజ్ఞాపించిరి- ఆటుపిమ్మట ఎవరెవరికి ఏవిధముగా బహిరంగపర్చెరో తెలుపమని 1—9—38 తేదిన మద్రాసుప్రభుత్వపు చీఫ్ సెక్రెటరిగారికి వ్రాయగా విజ్ఞప్తులను ఆయా డిపార్టుమెంటులకు పంపబడియున్నవనియు, ఎక్కువ వివరములు గోరువారు ఆయాడిపార్టుమెంటులకు వ్రాసి కనుగొనవచ్చుననియు తాది 7-10-38 తేదిగల నెం 86898—3 పబ్లిక్ డిపార్టుమెంటు జాబుద్వారా తెలియపరచినారు. కాన బాధితులగువారు వారి డిపార్టుమెంటువారికి వ్రాసుకోవలెను.

తూములూరు పద్మనాభయ్య, [illegible] కార్యదర్శి

రాఘవయ్యకు నోటీసు.

నెల్లూరు జిల్లా మేజస్ట్రీటిచ్చినది

కూలిసంఘం పక్షాన ప్రకటించిన కరపత్రాలు ప్రెస్ ఎమర్జన్సి పవర్సు అక్రుక్రింద ప్రాసిక్యూషను అర్హమని - ప్రకటనకు అనుమతి పొందవలెనని—

ఆంధ్రపాన్షియల్ అగ్రికల్చరల్ వర్కర్ల యూనియన్ పక్షాన వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య బి. ఎ. బి. యల్., గారు యిటీలు కొన్ని కరపత్రాలు ప్రకటించియుండిరి- వాటిని గురించి నెల్లూరు డిస్ట్రిక్ట్ మేజస్ట్రీటుగారు రాఘవయ్యగారికి 30-10-38 తేదీన నోటీసు జారీ చేసిరి- అనోటీసులో యిటులగలదు-

"ఆంధ్రపాన్షియల్ అగ్రికల్చరల్ వర్కర్ల యూనియన్ పక్షాన నీవు ప్రకటించిన కరపత్రాలు "అన్ అథరైజ్డు న్యూస్ పీట్సు" క్రిందికి వచ్చును యిందుకు నిన్ను ప్రాసిక్యూషన్ చేయవచ్చును.

కాన యిందుకు యీ న్యూస్ పీట్లు ప్రకటింప దలచే యెడల, సెక్షన్ 15 ప్రెస్ యమర్జన్సి పవర్స్ అక్రుక్రింద అథరైజేషన్ కోరనలెనని సలహా ఇచ్చుచున్నాను"

బుణచట్టం—లు

జమీందారుల బకాయిలు

1847 ఫసలీశస్తు కట్టుబడు 80 జేదిలోగా కట్టవలయునను నిబంధన సవరించి ఎక్కువ ప్రయాసపడినను, కొందరు రైతులు పూర్తిగా చెల్లించలేకపోయిరి. ప్రతికొందరకు లెక్కలు చేర్చి సరియైన మొత్తములు చెప్పువాడు లేకను కట్టుబడి నిల్చిపోయినది. యింకా కొందరు రైతులు చెఱువులక్రింద ఎండినమాగిలి పైరులకు అధికారుల మాటల ననుసరించి రిమిషన్ యిచ్చెదరని ఆశ పెట్టుకొని అగ్రి కొన్ని గ్రామములలో కట్టెద మన్నను బాకీమొత్తముల దగ్గర పేచీపెట్టిరో, కాలము జరిపిరో జమకట్టుకొన నిరాకరించి నట్టుల తెలియుచున్నది. ఎట్టులయినను ప్రస్తుత స్థితిలకు లోబడి ఆలోచించిన 100 కి 80 పైగా రైతులు చట్టము లాభమొందు నట్టులలేదు. జమీందారులు అధికారులు, అన్నివిధములయిన పట్టాలు మీదడమ్మిడీలతోసహా పూర్తిగాచెల్లు రావలెనియమ, ఒకరైతు ఒకపట్టాలో రు 0-1-0 బాకి యున్నను యింకొక ఆపామి ఆజీపట్టాలో పూర్తి చెల్లుయిచ్చినను పూర్తిచెల్లుకింద భావించుటకు అవకాశములేదని చట్టమునకు అర్థముచెప్పి దావాలు దాఖలు చేయుచున్నారు. వెంకటగిరి ఎస్టేటు వారు 1847 ఫసలీ బాకి రు 0-1-0 యున్నవి దావాలు దాఖలు చేయుచున్నారు. పెద్దూరు తాలూకాలో పందలొలది దావాలు దాఖలు చేయుచున్నారు. యితర స్థలములలోనూడలనే జిలదావాలు దాఖలగు చున్నవని వినుచున్నాము

చట్టముచేసిన మంత్రిసభ్యులవారి అభిప్రాయము జమీందారుల విధానములేని అధికారస్థులభారమున క్రుంగినవారయితులకు పాలబకాయిలు పోయి కొంత ఉపశాంతి కలుగునని యున్నప్పటికి జమీందారుల వస్తుసమూహములో మార్పేమును లేదు.

కట్టడాలనిరయితులబకాయిలు పోవుటకే చట్టము చేయబడినదని 1846-47 ఫసలీలశస్తు యింతి కాలములోగా కట్టవలసినవానిని నిబంధనలు తొలగించవలయును. లేనియెడల కనీసము తగుమార్పులయిన చేయుట అవసరము.

(1) 1847 ఫసలీ బాకీ 1939 వరకు కట్టుటకు అరకారులు యి

(2) రయితుతన బాకీ మొత్త వంతు కట్టిన అన్నిక భాగము లొవునటు 1846 ఫసలీ బాకీ విషయములోబడిన నిబం 1847 ఫసలీ బాకీకి అనవర్తింపజేయరాదని. ం పరిగణించిన విధమున చట్టసవరణలు జరుగుటకు ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీందారయితు సంఘము పౌరోహిత్యంలో మంత్రివర్గముగారి దృష్టికి యీసమస్యను తీసుకరవ్వుట తుంది. ప్రజాస్వామ్యమును రయితులు సమూలకైమై తీర్మానములు చేయుటలోడ ప్రపంచ పాండక గవర్నమెంటువారికి గ్రుతజ్ఞులమై రైదము బుణదాతల విషయములో పోయిన మిగతా మొత్తము యింకా లభములోగా యివ్వగలయుటను నిబంధనలు చేయవలెను- విధానములేని ఎవరికిశస్తులు ఎండిన పైర్లకు రిమిషన్ శీఘ్రముగా యివ్వ తీసుకొను జమీందారులకు కొందరు సంవత్సరముల తిస్తు ధనములేక అల్లాడుతూయున్న రైతుల వల్ల పాతబకాయిలకొరకు నిర్బంధముగా యిప్పించి చరలయుటను ఉద్దేశ్యము మద్రాసు మంత్రిమండలివారి వలెనే త్వరలో ప్రైవరానులుచేసి చట్టము పొందుపరుచుటయగోరుచున్నాము.

—నాగిసేటి వెంకయ్య,
పెద్దూరుతాలూకా జమీందారుసంఘాధ్యక్షుడు.

జిల్లాబోర్డు ఎలక్షన్.

—విమర్శకుడు.

బోర్డులు కలిపారు.

ఈబోర్డులు కలిపాయనుకోవడానికి కారణం కలెక్టరవారు దాన్ని తీసుకున్నారనుకోవడమే. లేకపోతే డిప్టీకలెక్టరవారికి యిచ్చారట-

ఎలెక్షన్.

పెద్దిడెంటు ఎలెక్షన్ 21 వేది ఉదయం 9½ గంటకు జరుగుతుంది అ పాయింట్‌మెంటు 4½ గంటకు వైస్ పెద్దిడెంటు ఎలెక్షన్ జరుగుతుంది

పెద్దిడెంటు ఎవరు?

పెద్దిడెంటు ఎవరవుతారన్నది చాలా ప్రాముఖ్యం వహిస్తున్నది-80 శేకి పాయింట్‌మెంట్ రాదు బోర్డులలోని కాంగ్రెసు సభ్యులంతా ఒకవోటు చొంపు జిల్లాలోనున్న పెద్దిడెంటు వారందరికీ కాంగ్రెసు ఫ్లావిప్ ఇచ్చి వోటు చేయించడం జరిగింది. పార్టీకి కోటరపల్లి వారిని సెక్రటరీగా ఎన్నుకొన్నారు. కోపు ఎన్నుకొబోయ్యే బోర్డు పెద్దిడెంటు పార్టీ పెద్దిడెంటుగా ఉంటారు-ఈ పార్టీ 19 తేది సమావేశమై పెద్దిడెంటునునిర్ణయిస్తుంది.

గోయిందయ్య ప్రయత్నం.

గోయిందయ్య 80 తేది కవపత్రం వారనంతరం చేర్చి యిప్పటిగోప్తిబిరాపాయ కాంగ్రెసు పార్టీలో చీలికలు ఏర్పడేట్లుచేసి తప్ప కుడ్డిగారు నిల్వరు. వచ్చారని అపాయంలేకుండదు కాంగ్రెసులో ఉన్నారకి గోయిందయ్య నమస్కారం- ఇప్పుడు అపార్టీకనే ప్రయత్నంలోనుంచా వీరిలో వీరికి మనస్పర్థలు కల్పించడం- ప్రయత్నం పూర్తిగా చేస్తున్నారు. ఎంతవరకు పాకుతుందో?

కాంగ్రెసు పార్టీలో.

కాంగ్రెసు రూలను పరికారము సిఐడి బోర్డు వారు నిర్ణయించే పెద్దిడెంటును కాంగ్రెసు పార్టీ సమ్మతించాలి- అయితే కాంగ్రెసు సివిక్ బోర్డు ఏ ఆధారంమీద నిర్ణయిస్తుందో? సంధ్యాలలో ఈడిన రాష్ట్రకాంగ్రెసు కమిటీ ఇద్దరు మెంబర్లను నియమించి విచారించమన్నది. వారు కమ్మి విచారణజరిపి వారి అభిప్రాయాన్ని వైకి తెలిపితే దాన్ని పాక్షికపడకగా తీసుకొని సిఐడి బోర్డు తనిష్టపరికారం చేస్తుంది. కాని 19 తేది పార్టీ సమావేశమౌతున్నది. అవాటికిగాని విచారణ కమిటీరాదు. కమిటీవారు, పార్టీ మెంబర్ల అభిప్రాయాన్ని కనుక్కొని వైకి తెలిపేదెప్పుడు? సిఐడిబోర్డువారు నిర్ణయించేదెప్పుడు? ఎలెక్షన్ జరిగేదెప్పుడు? క్యూరిటీలేదు. కావున సిఐడిబోర్డు ఎవరికన్ని అధికారమిచ్చి జగపమంటారు. దీనిలో బొమ్మా శేషారెడ్డి అభిప్రాయము పరికారము కాష్మీ సంఘం నడుస్తుంది శేషారెడ్డిగారు ట్రింకురోడ్డు యిష్టపరికారము నడుస్తారు. ట్రింకురోడ్డు ఎటునడుస్తుందో బహిరంగంగా చెప్పడానికి కాకలం కడకడ కణుకుతున్నది.

అభ్యర్థులు.

లాగడకీను పాలసీని చూచే చర్చించడం గాని ఏ అభ్యర్థినిచూచి వైడ్ చేయుటలేదు ఇప్పటివరుగాడ అభ్యర్థుల యోగ్యతలను చూచి చర్చిస్తున్నంత మాత్రాన ఒకర్ని వైడ్‌చేస్తున్నా నని అనుకోవడంలేదు.

కల్యాణరావుగారు 1920 లో బమిం చారుతో పరిచయంచేసి వెంకటగిరిలో కాంగ్రె సమావేశము కల్పించారు. వైజాగు వెళ్లారు. జమీందారు ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. ఈ ఉద్యమ సంబంధంతో సెక్యూరిటీకేసుల్లో రైతుపక్షం నిలబడ్డారు. రైతుపార్టీగా కౌన్సిలోస్టు పెట్టి దెంటుగా పనిచేశారు. ఇందులకు జమీందారు వీరికివ్వ గ్రామం కీడ్చారు. ఈ ఉద్యమాలవల్ల ఆర్థికంగా పెద్ద దెబ్బతిని తుపాకుమధ్యలో మాన్నారు ఇదీ! వీరిసంక్షేప చరిత్ర-

వెంకటకృష్ణారెడ్డి:—వీరు 1929 లో జస్టిస్ రైతు సభ స్థాపకులలో-జమీందారు పత్రిక స్థాపకులలో ముఖ్యులు. గ్రామ మునసబుగానుండి సత్యాగ్రహులకు భోజనంపెట్టారని ప్రభుత్వం నోటీసిస్తే ప్రతిఘటించి ఉద్యోగానికి రాజీనామా యిచ్చిందాడు. ఈడుపెట్టినందుకు ప్రభుత్వం కేసుపెట్టింది వీరిమీద. తర్వాత గాంధి యిర్విన్ సంధిలో అనుద్యోగాలు తిరుగాతెచ్చినది జమీందారుసంఘం ప్రెసిడెంటుగా కావలసినంత పేరతెచ్చారు.

జమీందారు కృష్ణారెడ్డి: ఆర్థికంగా ఈ ఎన్నికల్లో తోసిపా, కేసులుపెట్టిపా, ఇతరబాధలు కల్పించిపా లొంగక యీపాటికి అసంఘానికి సిమెంటు స్తంభంగా నిలబడి పనిచేస్తున్నారు మనోవాక్కాయ కర్మాలలో కాంగ్రెసు గిరిని ధృక్పథుడు- కాంగ్రెసుపక్ష కాసనసభ్యుడు- వెనుక రైతుపార్టీ లీడరుగా నూలూరుపేట తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు గిరిని బేబాగాచేసి యిబడుడు.

వంగల్లు కొదండరాంరెడ్డిగారు:—తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగా పరిజారంజకంగా చేశాడు చాలకాలంగా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు డైరెక్టరుగానున్నాడు- గత జిల్లాబోర్డు ఎలెక్షన్‌లో కాంగ్రెస్ పక్షంతో జేరి అది మొదలు ఘట్టిగా నిలబడి కాంగ్రెసు సిండికాన్ని కాటుతున్నాడు ఈపక్షంలో దక్షిణబోర్డులో వైస్ ప్రెసిడెంటుగా కొంతకాలము, ప్రెసిడెంటుగా కొంతకాలం చేశారు- వీరి పాలన పరిజామోదాన్ని చూరగొన్నది. అన్ని పక్షాలు వీర్ని ధేష్ అన్నవి- ఈ సంవత్సరము కాంగ్రెసు సభ్యుల్ని చేర్చడంలో చాలా చురుకుగా, శ్రద్ధగాపనిచేశారు- పరిపాలనానుభవం వున్నది- గలాటాలు లేకుండా కథ నడిపేశక్తి సామర్థ్యాలున్నవి-

కే: వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారు:— వీరు సారస్వత రసజ్ఞులు, జమీందారైనా ప్రజాఉద్యమాల్లో పాల్గొంటున్నారు. గత ఎన్నికల్లో కాంగ్రేసుపక్షంలో జమీందారుసీటుకు పోటీచేశారు జిల్లా విద్యా కాఖాధ్యక్షులుగా వీక్రగీవంగా ఎన్నుకోబడి సేవచేస్తున్నారు ధనవంతుడు; ఆర్థిక చిక్కు-లు- అవసరాలులేనివాడు- కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను తూచాతప్పకుండా తల ధరిస్తున్నాడు-

వెంచయ్య కాయడుగారు:—వీరు గాడ జస్టీసుపార్టీలో వున్నారు. గత జిల్లాబోర్డుఎన్ని ల్లో కాంగ్రెసుపార్టీకి వచ్చాడు. తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగా చాలాకాలం పనిచేసిన అనుభవజ్ఞులు— ప్రస్తుతబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటుగా తూడా యీ మధ్యవరకు చేశారు. ఈమాటి వరకు కాంగ్రెసు పార్టీలోవున్నారు.

పైవిలుగుయ మాత్రం కాంగ్రెసు పార్టీలో పాటించిన నిర్ణయాలు యింపుగా మేలూ- తెలా- మంచిచెడ్డల సంగతి వచ్చేవారం చర్చిస్తాం—

* * *

Result of the West end competition No 13.

96		
7	55	33
58	32	6
31	8	57

97		
1	52	38
19	39	7
40	6	51

శ్రీమాన్ లక్ష్మయ్యా! కల్యాణరావుగారితో మీరంతాకల్లి మెంబర్లవద్ద క్యాక్వాసింగ్ చేయడం క్రైట్ అటావా? అట్లుయితేపార్టీ ఒకటెందుకు? పార్టీసెక్రటెందుకు? మీకే నిర్ణయిస్తే చాలదా?

అదిగాక కాంగ్రెసుపెద్దలంతా ఒకటయిం చేస్తున్నారకే చెడ్డ ఈకథలేదంటి కలిగి చదువు కల్యాణరావుగారికి షేరుమేనంటారా? వారికి చెడుపు కలిగించడానికి యీకారణాలు చాలవా? బాగ ఆలోచించి సమాధానం చెప్పండి.

వార్తాలహరి.

గాంధిగారితో అండర్ సెక్రటరీ సంభాషణ.

బ్రిటీషు పార్లమెంటులో హిందూ దేశ అండర్ సెక్రటరీ మూర్ హెడ్ గారు, పరివార్ధురావృత్తింలో పంచారంజేస్తుండే గాంధిగారితో జేరావెన్సెల్ భాగంలో చే 30 ని 15 నిముషాలు మాట్లాడినారు. విషయం ఏమిటో!

* *

మూర్ హెడ్ మద్రాసుకు.

ఇండియా అండర్ సెక్రటరి ఆఫ్ స్టేట్ మూర్ హెడ్ గారు యిప్పుడు పెషావర్ ప్రాంతంలో సంచరిస్తున్నారు. బహుశా డిశంబరులో మద్రాసు రావచ్చు. కొరవారు రావడంలో ఏదో రాజకీయ కారణం ఉంటుందని పెద్దల అనుమానం

* * *

శాంతలప్టే.

ఈమె ప్రభాతవారి సినీమా తార, ఈ ప్రాంతం ప్రజ్ఞ, సీతాదుల దర్శించడానికి మద్రాసువచ్చింది ఈమె దర్శించడానికి రైల్వే స్టేషనుదగ్గర అపారజన సముద్రం గాంధిగార్ని మించింది లక్షలకొలది ప్రజలు మాగారంటే సేటిసినిమా ప్రపంచంమీద ప్రజకుండే మోజు అలాఉందన్నమాట.

* * *

స్త్రీపోలీసులు

అదృశ్యమైపోయిన పోట్టలనుండి, రైళ్ళనుండి తీసుకపోవడానికి, అదుపు లేను ఉద్యోగులను నియమించడానికి మద్రాసు ప్రభుత్వంవారు తీర్మానించారు. ఈ నియామక జిల్లామెజిస్ట్రేటులకు అప్పగించబడినవి.

* *

...బులో పంటలు

...ఈ సంవత్సరం పంజా... ...మాయాలు పంటలో పదవవ ...మాత్రమే ఉంది. ఋరిపంటకు దా చాలా తక్కువ.

* * *

పంచాయతీలు: వార్తాపత్రికలు.

అనంతపుర పర్యటనంలో స్థానిక శాఖామంత్రి గా॥ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు పంచాయతీలు పర్సోన్యులు పెట్టి పత్రికలను తెప్పించుకోనవలదని చెప్పిరి.

* * *

తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు

తుంగభద్రా నీటి పంపకము విషయమై ఆలోచించుటకు 8-వ తేదీన మద్రాసు సెక్రటేరియటు లో బొంబాయి, మద్రాసు, హైదరాబాద్ ప్రభుత్వముల ప్రతినిధులు సమావేశమగుదురు.

* * *

మగ దాదులు

ఆస్పత్రులలో ఇప్పుడు పురుషులకుకూడ దాదులు స్త్రీలేవున్నారు. ఇకమీదట పురుషులకు పురుషులను, స్త్రీలకు, శిశువులకు, స్త్రీలు నియమింప బడుదురు.

* * *

మద్రాసులో ఖాడీ స్వదేశీ ప్రదర్శనము.

డిసెంబరు 17 వ తేదీనుండి మద్రాసున రాయపేటలో కాంగ్రెసు ధరణపుర ఖద్దరు-స్వదేశీ, ప్రదర్శనము జరుగును. ప్రారంభోత్సవము శ్రీమతి సరోజిని నాయుడుగారు జరిపెదరని తెలియుచున్నది.

కలకత్తాలో 20 వేల కార్మికుల ప్రదర్శనం

కలకత్తాలో ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు స్థాపన దినోత్సవ సదర్భంలో 20 వేల కార్మికులు, కర్షకులు పాల్గొన్నారు. కార్మికుల-తా వుండాలని, కార్మికుల హక్కులకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చట్టములకంగానూ, ఇతరవిధంగానూ రెండచేయాలని, బొంబాయి ప్రభుత్వంవారు తెచ్చిన కార్మికబిల్లును నిరసిస్తున్నా, రాజకీయ ఖైదీలవిడుదల కోరుతూ తీర్మానాలు గావించారు.

* * *

పాండు రోగానికి దోసకాయలుమందు

పాండు రోగమునకు దోసకాయలు మంచి మందని అమెరికను డాక్టరు తెలుపుచున్నారు.

కెంటుకీ రాష్ట్రంలో చెన్నపాదను గ్రామంలో ఒక తేరిపెట్టి పాండు రోగంతో చనిపోగా గుండెను పరీక్షింపగా ఎరుపురంగుగా, నల్లపురంగు కదుముగట్టిన కణుదుకలెతంఖ, ఉక్కు కంటె గట్టి ఒకపదార్థముండెను. దీనిని ఏద్రావకములో వేసినను కరగలేదు. కడకు ఒక వైద్యుడు దానిని దోసకాయ పలుకుల మధ్యనుంచగా 18 నిమిష ములలో అది కరిగి పోయెను ఈ కరుడు గట్టిన పదార్థము విశేషంగా లక్కలు తినుట వలన యేర్పడినది.

* * *

అస్సాంలో శిస్తుతగ్గింపు ఆలోచనలు.

అస్సాంమంత్రులు భూమిశిస్తును తగ్గించు విషయమై ఆలోచిస్తున్నారు. శిస్తు తగ్గిస్తే ప్రభుత్వానికి 50 లక్షలు నష్టంవస్తుంది. ఈలోటును పూర్తి చేయడానికి రెండుబిల్లులు, అంతకుమైబడ్డ వ్యవసాయపు ఆదాయంమీద పన్ను విధించెదరట

* * *

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు దర్బారు.

సహాయ నిరాకరణోద్యమంలో పాల్గొని ఉద్యోగాలు పోగొట్టుకున్న గ్రామోద్యోగులకు ప్రభుత్వంవారు మరల ఉద్యోగములిచ్చిరి ఈ సందర్భమున గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము వారు దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షతన పొన్నూరులో 7-వ తేది కాంగ్రెసు దర్బారు జరుగును. ఈ గ్రామోద్యోగులను సత్కరించి వారికి కాంగ్రెసు సనదులు యివ్వబడును.

* * *

గోదావరి పాఠశాలల్లో గాంధిజీ పటము

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాబోర్డువారు తమక్రింద నుండే హైస్కూళ్ళ, అన్నిపాఠశాలలలో గాంధిజీ పటము స్థాపించటానికి, ఒక్కొక్కదానికి రు 2 లు శాంక్షను చేశారు. ఈ పటాలన్నీ ఇండియాలో తయారైనవిగానే వుండవలెను.

* * *

50 ఏనుగులు

ఒరిస్సాలో 50 ఏనుగులు గుమ్సూర్ గ్రామంలో పంటలు, ఆస్తులు నాశనం చేస్తున్నాయి. గ్రామస్తులు, ఇళ్లు వాకిళ్లు వదలిపెట్టి వెళ్లుచున్నారు.

* * *

ప్రాణరక్షణకు ఒకవిద్యార్థి తన ప్రాణమునిచ్చుట.

ఫేంక్ నల్ సంస్థాన దార్జిల్యములలో నొకడు గాయపడి చాల ప్రమాదావస్థలో నుండగా ఒరిస్సా మెడికల్ కళాశాల 4 సం॥పు విద్యార్థి ఒకరు తన రక్తమును చికిత్సకొరకు యిచ్చెను.

అహమదాబాదులో ఊరేగింపులపై నిషేధము.

అహమదాబాదులో జేరతా ఉత్సవములు, దహాన సంస్కారపు ఊరేగింపులు తప్ప మిగత అన్ని ఉత్సవాలకు కొన్నివరకులమీద "హాకోలను పొందవలెనని జిల్లామేజిస్ట్రేటు గారు ఉత్తర్వుచేశారు ఈ ఉత్తర్వు పౌరహక్కులకు భంగకరమని అహమదాబాదు సోషలిస్టు పార్టీవారు ఆక్షేపించారు

* * *

నరసాపురంలో వర్తకుల సమ్మె

నర్సాపురం ఆరోగ్యశాఖవారు కర్రీలేతి పరీక్షించుటకు వర్తకులదగ్గర నేతిప్యాంపిల్సు తీసుకొని మద్రాసుకుపంపిరి. ఇందునుగురించి నెయ్యవర్తకులు కట్టు కట్టి నెయ్యి అమ్మకట మానుకొనిరి.

* * *

చెన్నరాష్ట్ర చేనేతపారిశ్రామిక సంఘం.

30 తేదిన గుంటూరులో జరిగిన చెన్నరాష్ట్ర చేనేతపారిశ్రామిక సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశంలో చేనేత వస్త్ర పరిశ్రమ, మిల్లువస్త్ర పరిశ్రమల మధ్యనున్న పోటీని విచారించుటకు శ్రీయుతులు ఆచార్యరంగా, యం. యల్. ఎ, అనుగాతి రంగనాయకులు, దామర్ల రమాకాంత రావు, కాశీపత్రి శ్రీకంఠము గారలు గల ఒక ఉపసంఘం నియమించబడెను.

* * *

లంచగొండితనం సి. ఐ. డీలు

ప్రభుత్వోద్యోగులలో లంచగొండితనం కనిపెట్టడానికి మద్రాసు ప్రభుత్వంవారు సి. ఐ డీలను నియమించారు.

* * *

గ్రామాలకు కావలసినదేమిటి?

గ్రామానికి కావలసినది చాలాకష్టించిన పొలాల్లో పనిచేయగల స్త్రీ పురుషులుగాని, రైలు స్టేషను యొద్ద కూలివానికొరకై తిరుగులాడే గొప్ప వస్త్రాలు కాదని సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారు ధర్మల్ వ్యాయామండలి వారికి వుపన్యసించిరి.

* * *

ఇండోరు సంస్థానమున కాంగ్రెసు ప్రచారము సాగించు చుండిన మగ్గురు ప్రచారకులను సంస్థానము వదలి వెళ్లవలసిని అధికారులు ఉత్తర్వు చేసిరి.

కొలంబియాన రాత్రివేళలో పంచవర్ణములుగల మేఘములు కనబడెను. దీనిని గురించి శాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధనల గావించు చున్నారు.

గ్యారంటీ! సుబ్బారాయుని షష్ఠికి ప్రత్యేక కానుకలు. త్వరపడుడు!!

WEST END COMPETITION No. 14

రు 15000 మీరేల గెలువరాదు.

మాటలలో పర్యాయపదములుండును సంఖ్యలలో ఒట్టిలవకాశముండదు

1-వ బహుమతి రు 8000 లు రెండు చతురములు రైటుగా పంపినవారికిన్నీ, 2 వ బహుమతి రు 5000 లు ఒక చతురము రైటుగా పంపినవారికిన్నీ, రు 1000 లు రైటులెన్నదు పంపిన యిద్దరు స్త్రీలకున్నూ, రు 1000 లు ముగింపుదినముకోగా ఎక్కువచతురములు పంపిన వారికిన్నీ, యివ్వబడును. కీనీలు అన్నదు L. R. S & Co వారివద్ద జాగ్రత్తగా వుంచబడినవి. మా సీలున్నవాటితో సరిగా పంపినవార్కి రు 500 ల కంటె తక్కువ ప్రయిజు వుండదు.

	60	
	20	
	1	

ప్రవేశరుసుము రు 1-0-0 మాత్రమే

ముగింపు దినము 28-11 38

	72	
	24	
	2	

పైన వుదహరించిన చతురములలో 1 టి మొదలు 41 వరకు సంఖ్యలువాడి అడ్డముగా గాని, నిలువుగాగాని, రెండువరుసగాగాని, కలిపినప్పుడు 1 టి నెంబరు చతురములో 60 న్నూ, 2 నెంబరు చతురములో 72 న్నూ, రావలెను. ప్రతిచతురములోను ఒకసారి వాడినసంఖ్య తిరిగివాడరాదు. యీ రెండు చతురముల ప్రతిసెట్టు 1 కి రు 1-0-0 చొ॥ ప్రవేశరుసుము పంపవలెను. మనియార్డరు టికెటులు M. O. ద్వారాగాని, పోస్టల్ ఆర్డరు ద్వారాగాని, పంపవలెను. రక్షిగు చతురములో పంపవలెను. ప్రవేశరుసుమునుబట్టి బహుమాన మొత్తము మార్చబడును. ఫలితములు యీపత్రికయందు 3-12-38 తేదిని తెలియపర్చబడును. ప్రయిజులిచ్చు కొరకు అజాగ్రత్తగా పంపకూడదు యీచతురములు 10 సెట్టులకు రు 8 లు చొ॥ పంపినవార్కి 5 సెట్టులు యివ్వబడును, 20 సెట్టులకు రు 15 లు చొ॥ పంపినవార్కి 30 సెట్టులు యివ్వబడును, 60 సెట్టులకు రు 40 లు చొ॥ పంపినవార్కి బంగారం వుంగరంయివ్వబడును, ప్రతి 60 సెట్టులకు రు 40 లు చొ॥ ఎన్ని చతురములైనా వస్తువులు ప్రీగా యివ్వబడును. మేనేజరుగారి ఆర్డరు ఫైనలై చట్టబద్ధమైనదిగాను వుండునని కంపెనీ వారిద్వారా తెలియజేయవలెను.

చతురములు మనియార్డరు పోస్టల్ ఆర్డర్లు యీక్రింది అడ్రసుకు పంపవలెను.

మేనేజరు:— వెస్టు ఎండ్ కాంపిటీషను,
రాజమండ్రి— తూర్పుగోదావరి.

నెల్లూరు సబుజడ్జి కోర్టులో

సం॥రం 1936 రం అసలు నెం. 112 రు.

పొన్నూరు శేషమ్మ ... వాది.

AND

చేమూరు రంగయ్యవగైరా ... ప్రతివాదులు.

కావలి తాలూకా గ్రామాదులలోని చేమూరు రంగయ్య అండ్ కంపెనీ (పార్టనర్షిపు) కి సంబంధించిన దావా పాలిభాగం వ్యాపారం తాలూకు స్థిరచరాస్తులను తే 12—11—38 దిన మధ్యాహ్నం 12 ఘంటలు మొదలుకొని దరిమిల్లా కమిషనరుగార్కి యుక్తమని తోచినంతవరకు కావలి గ్రామంలో సదరు కంపెనీ Premises లో బహిరంగమైన యేలంవేయబడును- యేలం షరతులున్నూ యేలం ఆస్తియొక్క వివరములున్నూ కమీషనరువారివద్ద తెలుసుకోవచ్చును.

ఉపాలి వాసుదేవయ్య,
కమీషనరు,

కాళహస్తి ఎలెక్షన్ బాకా!

—(o)—

పనువు పెట్టెలోనే విహారాలు_

రైతుసంఘంవారి ఆజ్ఞ.

"జల్లాబోర్డు ఎన్నికల్లో కాంగ్రేసుఅభ్యర్థికి పోటీగా రైతుసంఘంవారెవ్వరు నిల్వకూడదు"

కె. సత్యనారాయణమూర్తి,
ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షుడు.

బహిరంగ లేఖలు.

1

పుట్టారెడ్డిగారి పాదారవిందములకు—

అయ్యా!

తమరెవ్వరో తమకుల గోత్రనామధేయము లేమిటో కొంచెం తెలవిస్తారా?

తాము పాతకాంగ్రేసుచట్టాలూ కాదు. ఓట్లు రైతుసంఘపుమిత్రులూ కాదు. పేటరెంటికి సన్నిహితవిరోధులైన జస్టీసు భూతపు పుత్రులు. అథవా గెలిస్తే కాంగ్రేసుకు ఓటిచ్చే కార్యార్థులు మాత్రం. కాని యేనాడు రఘునాథరెడ్డి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు సీటును ఆక్రమింపతాకీ దంపుతాడో ఆనాడే నీబాహుటా చమం రచ్చమీద తాండవిస్తుందనీ గూడా మాకు తెలుసు. కాబట్టి ఎంగుకీ మచ్చుమందులు?

కాంగ్రేసువారు తప్పు చేశారంటున్నావు? అది ఓటర్లనవలసినమాట నీకెందుకు? కాంగ్రేసువారు తప్పు జేసిన కారణంతో ఎవ్వరూ నిన్ను నిలబెట్టలేదుగదా? నీస్వార్థానికి నీవు నిల్చి నీకుపోటీగా ఉన్న కాంగ్రేసు అభ్యర్థిని ఓడించడానికి ఎన్నో మాయసాధనాలు, దారులు, విమర్శలు వెతుకుతున్నావు.

నీవు రైతుసంఘ అభ్యర్థినంటున్నావట! రైతుసంఘాలెపుడూ కాంగ్రేసు అభ్యర్థులకు పోటీపెట్టరాదని ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షుడు బాకావూదటం వినలేదా? అదిగాక నీవే రైతుసంఘాభ్యర్థివయ్యా? రైతుసంఘ కార్యక్రమంలో ఏనాడు వేలు బెట్టావు స్వామీ!

ఇక నీ ఆటలు కట్టిపెట్టి-నీ వాదాలు పూడ్చిపెట్టి-నీ నిజకుల గోత్ర నామధేయా లేమిటో బైటబెట్టి ఓటర్లను అర్థించు-వారు నిన్ను వరిస్తే బంగారంగా రాజ్యాభిషిక్తుడవు కావయ్యా! అంతేగాని లేనిపోని పక్షాలపేర్లను బెట్టుకొని ఆపక్షగౌరవాల చెడగొట్టడం ధర్మంగాదనీ, న్యాయంగాదనీ, నీతిగాదన్న సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాం.

—జమీన్ రైతు

2

ఓటర్లకు విజ్ఞప్తి

అయ్యలారా!

చోటా కాంగ్రేసు భడవాలు బుద్ధి గడ్డితిని తప్పుజేసినమాట నిజం. కాని ఒకమాటు అభ్యర్థి నిర్ణయం తేలిపోయిన తర్వాత తిరుగా మార్చడం కాంగ్రేసు సంస్థకు గౌరవలోపం; అవకాశంగూడా ఇక లేదు.

ఇందులో ఎవరిలోపం ఉండేనుగాక. మాతృదేవి కాంగ్రేసు ముఖంజూచి మీరందరు కాంగ్రేసు పెట్టెలో ఓటువేసి తర్వాత మాట్లాడండి. ఓ రైతు ఓటరులారా! కొన్నివేల సంవత్సరాలుగా అధఃపతితమైన జమీన్ రైతు జాతిని నరకంలోనుండి స్వర్గధామంమీద బెట్టడానికి లేవనెత్త ప్రయత్నించిన దీనాటికి కాంగ్రేసు మాతృదేవతే! నీ తపోబలం. నీ భక్తిబలంతో ఆతల్లి ప్రసాదింపనున్న అమృత కలశాన్ని అందుకోనున్న ఈసుముహూర్తంలో మాతృదేవి ఆజ్ఞను ఉల్లంఘిస్తావా? చన్నుదాగి రొమ్ముగుద్దే నీచజాతిగాదే నీది!

వద్దు నాయనలారా! వద్దు యీఅపరాధ పరిభ్రమణము. కండ్లు మూసుకొని కాంగ్రేసుకు ఓటుచేసి తర్వాత పుట్టారెడ్డిమూర్తికి సమస్కరించు - ఇక్కడ రామచంద్రరావు, పుట్టారెడ్డి గార్లు కాదు మనకు కావలసింది, ఆయాపక్షాలు. కాబట్టి మీరందరు కాంగ్రేసు పక్షాన్నే గెల్పించాలె. దీక్షతో!

—జమీన్ రైతు.

బడ్జెటులోపుగ పన్నువిధాన నిర్ణయం

రైతులకు రెవిన్యూమంత్రి ప్రకాశంగారి అభయం.

మద్రాసు ప్రభుత్వ రెవిన్యూమంత్రి గా॥ ప్రకాశం పంతులుగారు ధవళేశ్వరం వెళ్ళినప్పుడు గ్రామలకేమలు వారిని దర్శించగా రాబోవుబడ్జెటు సమావేశంలోగా ప్రభుత్వం పన్నుల విధానం గురించి నిర్ణయం చేయదలచినట్లు, అంతవరకు రైతులు ఓపిక వహించి యుండాలని తెలిపిరి.

గిద్దలూరు ఫిర్కా ప్రత్యర్థుల దుండగములు.

ఇతరజిల్లాల వాలంటీర్ల అవశ్యకత.

ముండ్లపాడు గ్రామంలో రాత్రి షుమారు 8 గంటల కాలమందు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు కొందరు బాలురతో, గ్రామీణులవెంట జయజయధ్వానములతో ప్రచారము జరుపుచుండగా ప్రత్యర్థులు ... మూకయగు, 1 ... 2 ... 8 ... 4 ... కాంగ్రెసుకు అనరాని మాటలనియు ప్రచారకులను బాలురను మీదబడి కొట్టబోయి యింకా అనేకవిధముల భయపెట్టిరి. ఈ గిద్దలూరు ఫిర్కా ... దుండగములకు మేరలేకున్నది. అందువలన ప్రచారకులందరు ... జంకుచున్నారు. ... ఇతర జిల్లాలనుంచి తప్పక యీ ఫిర్కాకు ... వచ్చి ప్రచారము జయప్రదముగా ... సాగించి పోగలరని ప్రార్థన.

యం. నారపరెడ్డి.

నవంబరు 7

21-వ రష్యా విప్లవ దినోత్సవము.

నెల్లూరుజిల్లాలో యీక్రింద వివరించిన చోట్ల తే 7-11-38 ది సాయంత్రము జరుపబడును. కావున ఆయాచోట్లయందలి కార్మికులు, కర్షకులు, యువజనులు, స్త్రీలు, విద్యార్థులు, కష్టజీవులు విరివిగా పాల్గొని పైదినము జయప్రదముగా జరుపవలెనని ప్రార్థన.

నెల్లూరులో.

1 తిప్పరాజువారిసత్రంవద్ద సా॥ 6 గంటలకు-
2 పత్తేఖానుపేట రాత్రి 8 గంటలకు-
3 కపాడిపాళెం రాత్రి 8 గంటలకు-
4 స్టోనుహౌసుపేట బజ్జలదొడ్డి రా॥ 8 గం॥

ఇతరచోట్ల.

1 కోవూరు-
2 విడవలూరు-
3 వాసిలి-
4 విట్రగుంట (రైల్వేకాలని)-
5 వెంకటగిరిటవున్-

ఇట్లు,

1 నె॥ జి॥ కా॥ సో॥ పార్టీ, 2 నె॥ టౌ॥ కాం॥ సో॥ పార్టీ, 3 నె॥ టౌ॥ కాం॥ కమిటీ, 4 నె॥ టౌ॥ ప్రాక్టీషనర్సు యూనియన్, 5 నె॥ జి॥ యువజన సంఘం, 6 నె॥ తా॥ రైతు సంఘం, 7 కో॥ తా॥ రైతు సంఘం.

స్టౌ బీడీ

ఒకసారి పీల్చి పొగాకునందలి సువాసన గమనిపుడు.

నమ్మకమైన నగలవర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు

చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి, ... ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో తయారు చేసియివ్వబడును.

రామకృష్ణ ఖాదీ భాండారం

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

మావద్ద అన్నివిధములైన శుద్ధఖద్దరు రకాలు దొరుకును.

సన్నము - జరిపేటు - రాజుపాళెం - పొందూరు - కనుపూరు అన్ని రకాలు దోవతులు - అంగవస్త్రములు - సాదా గీరల పట్టంచురకాలు-తుండ్లు అన్నివిధములైనవి కలవు.

ఇంకా ఏ పరమయిన రకాలు ఆర్డరిస్తే నేయించి యిస్తాముగూడ.

వెల సరసం - ఫలమధికం.

రాయవరపు జగన్నాథం.

(ప్రొప్రయిటర్)

ఎలక్షన్ మజా.

—చిత్రగుప్తుడు.

గుంటూరు

సంతనూతలపాడు.

యాభీర్కా వరంబు 9 జామిజేమ్ల అంటు వున్నాయ. ఈమాటు జమీందారెడ్డిగారికి ఎదరొచ్చి పోటీజస్తాకేమో ననే అనుమానం అన్నివి జమీందారెడ్డి ఆలెండిమేజస్టీరీటుగారికే ఉండి మంచర ఇకటుమొచ్చాడ్డిని నిలిపివుంటే బాగుం దువని కొందరిమతం—

వెలంపల్లె.

కోటిరెడ్డి విత్రిడాభేయుకోవడంలో వీరబంధా వెంకటం అరుకి వీరనాకేంకం పళోత్సంలో కమ్మగీటివి కరణాలంతా ముఖంకిప్పించివతర్వాత విత్రిడా భేయుకోపుచేమూత్రం ఏంజేస్తాము ; తి త్రిడా భేయుకోకపోతే - బాగినేని వెంకయ్య ఎట్ల యిజా ధంకామోద దెబ్బ బజాయించిగెల్చేవాడే గాని అయితే క్రమతిప్పిందన్నమాట-

ఒంగోలు

టంగుటూరు పమిడిగోటయ్య గ్రామమువ రికి కలపుచెట్టకే నిల్చినందున ఆక్షేపణలో ఎగిర పాయ్యాడు. ఇవు కాశ్రీ క్రమతీరింది కాని వారిజస్టానం యాఫీర్కాలాపే ఉన్నందున దట్ల తోనూడ రిట్టి ఎడుకతప్పదు-

అమ్మనబ్రోలు

సివిక్ కోర్డువారి- అజాగ్రత్తతో- కాదు వారి తప్పతో- కాదు కాస్త్రిగారి వెంగమోటంతో ఇక్కడ కొంపమునిగింది పిచ్చిరెడ్డి- పాగి విజయ రామరాజు, యిద్దరు సివిక్ కోర్డుకు అప్లికేషక్లు కిసిరి. చివరకాకా తేల్చందువు యిద్దరు పోటికి ధీగొన్నాయి. చివ్వ కాంగ్రేసువారు విజయ రామరాజు మాగాధ్యర్థిగిజన్నారు. ఇంకా కాస్త్రి గారు పిచ్చిరెడ్డిని విత్రిడాచేయిస్తారని రాజు ధ్రిమ. చివరకుమోదబోతే బహాకావాయ కాం టుకమోదబడ్డట్లు ఆకస్మాత్తుగా పిచ్చిరెడ్డి రాజు మోద పడబోతున్నాడు. రెడ్డి! ధనబలం- రాజు కు కాంగ్రేసుబలం- కాస్త్రి దృఢంగా అనుకుం టే పిచ్చిరెడ్డిని మాన్పించగలడు కాని కాస్త్రి భూనుకొంచేగా!

దద్దకూరు.

యింది - పోయింది అర్లు పాతర బడ్డవి. దువుకొచారతం—

నిమ్మబ్రోలు.

వారిపాశం దప్ప తక్కిన రాజకీయా దువుకొన్నారని వినికిడి పొన్నూరు కొడుకులిస్తే చెరుసగంగాను మెజార్టీ బ్రయ్యకే వంటున్నారు. - పొన్నూరు ప్రతిరం చెరుపగటబడ్డా అప్పికట్ల ప్రాంతం టనుబట్టుక్యకే మెజార్టీ—

జస్టీసువారిలెక్కల్లో మిగిలినశేషం పాముల పాటిగాకా—శేషుడు అశేషం మిగులకుండా కపాదనికోతిమ్మక్కలంటున్నారు—

అదస్త్రీలసీటుకు మద్దుపాటీ- కాంగ్రేసు ర్థిత్వంకోసం చికారాపన్నకాకమే బాయ్ని ప్రటూవా ఆప్తాంతీయులు. పాములపాటిగారి ంమెత్త తివపట్టినికి లాభ్రకరడు రుశేష స్తెతుకిలాధ్ . పొనులపాటిగారు వెంక భార తీపతిగారిమాద మూదు మామిశేమ్ల ప- టీకిం లాడకుండ ధైర్యాళిని కొంగ్యాడి బబ్బార పెరి పిచ్చయ్యకి కాపు అధ్యర్థిగా లిప్ప తున్నాడు—

చివరకు యివిరెండు ఓడిపాయ్యి ఘటాకి ఆహుతాలా—కొవ్వపామిగారి ఔదార్యాన్ని ఖదువరెడికేశవ యింతకాలం పాములపాటి వారి పటాటోపం పాగించి రాజకీయరాజ్యంలో—

వెంకటకృష్ణయ్యా! అగుంటూరులో అసెంబ్లీ ఎలెక్షనధర్మమా ఇటూ హాయిగా ఆరాజభో ఫంలో హుక్కా త్రాగుతూ దర్శేదఫ్రైజా మన్విసల్ చేర్మన్ అయ్యేప్లానులుగీది పాపిలు వదపకుండా ఇంకా ఎందుకయ్యా! ఈదుర్గంధ ధ్రూయిష్టంలో తలకొన్ని భూర్వ భారత—భాగ వత - రామాయణాలు పఠనం చెయ్యిస్తావు మూకిత!

అమ్మనబ్రోలు

చంద్రమౌళిగారికి ఈకిలాస్తేగాని గర్యుస్టా నం దర్శకేఇంది. వీరు గజయిూతగాడేలేండి!

* * *

గిద్దలూరు—కుంభం.

కర్నూలురాజ్యంలో యివిరెండు పెద్దగోట బు. మునగాలరాజాగారి మిత్రులు, వెంకటగి రైతులు, కరభారెడ్డిగారు 12 ఏండ్లు దాటి ని ఈజ్ మెంటు హుక్కా కాకేనంటాడు. ఈబాటి యువకులు విటవారా! పాపం! బంధువుమోద కెండుకంటారు కాలిరెడ్డి బంధువర్గం. కాంగ్రేసు కులంలో యీములాజాలు లేవంటాడు కాస్త్రి ధన, యువకుని కాలిరెడ్డిగాను.

ఈ కెండుఫిర్కాల దౌర్జన్యాలు ఒత్తుగా లిల్లా లోండవాడను, బొబ్బిలిరాజధాన్ని వెంకట గిరి సామ్రాజ్యాన్ని తలదన్నుతున్నది అంతా ఒక ఘూఢాలుగా పూర్వం-

కాళహస్తి.

ఈసీటు కాంగ్రేసుగౌరవాన్ని మూడుగా ములతో కడిగేస్తున్నది. వెంకన్నా! రామచంద్ర రావుగారూ! మీపార్టీవాడు వెంకటనఖ్యారావు ను నిలిపితే కాలశేమి పుట్టాడిపుడా విత్రిడా జేసుకుంటా వంటున్నాడంటనే! అట్లాజేయించి కాంగ్రేసుగౌరవం దక్కించరాదా!

ఓటరులారా! వైని మాళామాటలు మీ ధర్మం ఏమిటో తెలుసా! కాంగ్రేసు ఫోటా హిట్లరులు తెవ్వజేస్తుందేది నిజం దానికి లంజా దరభాస్త్రిల్లను దండించాలెగాని మాత్రమాస్త్రి కాంగ్రేసుజెరతకు అపచారంచేస్తారా!

బుద్ది! బుద్ది!!

కావిడి ఎన్నివంకలతిరిగినా

"పచ్చపెళ్లెలో ఓటు పడవెయ్యి బాబు!"

వరులు కావలెను.

1 ప్రాయ విరంతువు వయస్సు 18 సం॥ రూ॥ వరి, ర 1000 ఆ నగలుగలవు.

2 బాలల్లుల వయస్సు 16, 18, 20 కార్తీక్ణాలు కావలెను. కిసము రు 8 ల సంపా దించాలి. బ్రాబుస ఆఫీసుల్లో పంపాలి.

No. M. 1000.
c/o
జమీ్ందారైతు, గుంటూరు.

"మనోహరి"

6వ వేజి తరువాయి.

ప్రపథరం కిటల్లి క్రోయిపెంచిన పాపపు కీచకం ఏమైందీ తెలుసుకున్నాడి- వీలుపడదని చెప్పింది- తల్లిబుజ్జగించింది- కులభ్రష్టుడ్నాడి- చెకిరించింది కూడానా- ఉపయోగం లేకపోయిం ది- రాజారావు మున్నెన్నడూలేని మునిగాడు- శాంతినిపు ఓపికపట్టాడు- కాలహరణ చయ్యో శ్రీద్ది కామాంధకారం ఆవహరించింది తల్లికి సైత చేశాడు- ఆమె ఆఖరికి కల్పింది-

మనోహరిచెంతకు వచ్చాడు- ఆబాలిక పా పోవ ప్రయత్నించింది- చేయిపట్టుకొనిఆపివాడు వీకెదైనా అకార్యంచేస్తే అణిగి గల్ఫాచేస్తానని బెదిరించింది- "కామాతురాణాం భయం, న లజ్జా" అంటారు- మూడువందల రూపాయలు వెల చేతిలోపెంచి రాజారావు, మనోహరి కొడుపాదా లు పట్టుకున్నాడు- భరింపరాని మదనతాపం పోగొట్టి, రక్షించమన్నాడు- తలను మనోహరి పాదాలకు అనించాడు- పాదాలను విడవకుని హెచ్చరించింది- విడవలేదు- తనపాదంతో శిరం మీద ఒకతన్ను తన్నింది- మూడుబారలదూరం పాయ్యాడు- రాజారావుకు రోషంగాని, సిగ్గు గాని రాలేదు- మనోహరిని పొందడానికి ఇంకేం ఉపాయమా, అని ఆలోచించాడు- కడ్డు పెద్దవి చేశాడు- భీకరంగామారాడు- మనోహరి భయ పడాది- పమొగెత్తి కేకపెట్టబోయింది- మిగిలిపోతుం దేమో అని, పైట కొంగు పట్టి లాగాడు-

వక్షస్థలంవడిచి పైట క్రిందికి వచ్చింది- చీర యూడా సడలింది- వీటిని తలకించిన తోడనే రావుకు మతాంతఉద్రేకం ఎక్కింది- బాలిక భుజ సీరులపై చేయిసారించాడు- కెవ్వుమని కేక పేసింది- పంతులు ప్రతిధ్వనిచేశాడు- కొట్లో ప్రబలకేబ్దమైంది- పీధిలోకూడా అలజడినబద్దాది రాజారావుకు దిక్కు తెలియలేదు కొట్టు కిటికీ గుండా వీధిలోకి దుమికాడు- ఉడాయించాడు- దొంగఅనుకొని పురజనులు వెంబడించారు- వారు దెబ్బలుతిని, తలప్రాణం తోకకొచ్చి తనయిల్లు ఎల్లగో తుట్టతుదకు చేరుకున్నాడు- ఇక్కడ మనోహరి మార్పిల్లి తనతండ్రిచేతుల్లోపడి మాన సంరక్షణం చేసుకున్నది-

9

మూర్ఖనంది కడతేరనిదప తండ్రి కూతురి మధ్య తీవ్రమైన ధర్మూవాక్ష్మాల వివాదం జరిగింది- వేశ్యావృత్తియొక్క మూలసూత్రాలు తర్కిం చారు- పంతులు నీచవృత్తికాదని వాదించలేక పోయ్యాడు- కాని తరతరాలనుంచి ఉండెడి ఆచారానికి భిన్నంగా ప్రవర్తించడం పాడిగాదన్నాడు- ఈసిద్ధాంతం ఒప్పుకోవడానికి లేద న్నాడి మనోహరి- తల్లి యీసంభాషణతో ప్రవే శించింది- ఆవలికిపొమ్మని మనోహరి గద్దించింది- పంతులు తిర్వాత కీలంగాచెప్పాడు- తాను పెండ్లి చెయ్యాలని చేసిన ప్రయత్నంచెడి విఫలమనోరథు డైన విషయ ము- పెండ్లిప్రయత్నం ఫలవంతము కాకేదని పదుపుపృత్తి అవలంబింపవలెనా. అని తండ్రిని అడిగింది- మానవికి మానవకుణాకర్ష ణాళ్యమైనవిషయాం లేదని నొక్కిచెప్పింది- వివా హాం జేసుకోబోతేమన జయచంద్రుని కన్న మరే యొకనిని వివాహమాడేన్ని అది పొన్న కానీ వో సన్యాసిగానైన తనజీవితమంతా గడపెదనని శపథంచేసింది- పంతులు అనందించాడు- స్నేహా లతి నిర్విణ్ణురాలైంది-

10

రాజారావు తనపై జరిగిన పరాధీవం తలపెట్టి వప్పుదంతా కోపోద్దీపితుడయ్యాడు. ప్రతీకారం చెయ్యాలని నిర్ణయించాడా- కొంగల వియమిం చాడు- బలవంతంగా మనోహరిని కొంచించు కొని రమ్మనిపంపాడు.

11

మనోహరిని ధిగరధ్యాన సంకీర్తనంచేసి నద్రిం చిన తర్వాత దొంగలు ప్రవేశించి, నోట గుడ్డ గురిమి పది పైళ్లే దూరంలో ఏకాంతంగా వుండే కోటలోని బాధానికి తీసుకొని పో'యారు రాజారావుకూడా బాధంచేయుయిద్దాడు.

12

పంతులు, స్నేహలత- వీరు దుఃఖసముద్రంలో మునిగారు- కొంతసే రాజారావుమీద అనుమాన పడ్డాయ- రాజారావుకన్న ఎక్కువపదవిలోవుండే పోలీసు వుద్యోగికి రిపోర్టు చేశారు- మిక్కిలి గుప్తంగాచారు దర్యాప్తుచేశారు- జయచంద్రుడు ఖాదావార్తని తానము మనోహరి బాధ పత్తాలు యంటుక కంకణంకట్టి బయలుజేరారు.

13

పొనంలో, మనోహరిని రాజారావు బలా త్కారించాడు- తన శక్తి సామర్థ్యంలో మనో హరి విశ్వసించింది- అనుది- ఎంతసేపు వుస్తాం వరె నండెడి పోలీసు యువకునితో కయవులాద కలదు! కార్యము మించుచున్నది- మనోహరి గోదన అరణ్యరోదనంగా వుండింది- రాజారా వుకు తన అభీష్టము నెరవేర్చుకొనుటకు అడ్డా లన్నీ అదృశ్యమయినాయి- మనోహరి విషమ పరిస్థితిలో, అవ్వడు వున్నట్టుండి రాజారావుకు పోలీసు తలలు వినవచ్చాయి- రాజారావు తబ్బిబ్బయినాడు- రెండు నిమిషాల్లో తలుపులు బద్దలుకొట్టి, పోలీసు అధికార్లు ప్రవేశించారా- వారి వెనక పంతులు, స్నేహలత, పంతులు వెనుక జయచంద్రుడు- నామావం నేను శాపాను కొన్నానని మనోహరి పెద్దగా ఏడుస్తూ, తండ్రిని కాగలించు కొన్నది- కంట తడిపెట్టనివారులేరు జయచంద్రునికి అశ్రువులు రాలాయి- రాజారావు బందిగుడయ్యాడు.

14

న్యాయస్థానం- బోనులో రాజారావు నిండి తుమ్మగా నిలబడ్డాడు- గొప్పవేరములు మోపబ డ్డాయి- మనోహరి తనజీవితంఅంతా సాత్మ్యంలో వివరించింది- తల్లిదండ్రులు జయచంద్రుడు కాక, ఊరిపెద్దలు అనేకులు విచారణ వీక్షించుటకు వచ్చారు- మనోహరిసాత్మ్యం గంభీరంగా ఉం డింది- నిందితుడు తనంమోద ప్రజ్ఞశీతుండా ఇట్టి అకార్యము చేసినాడు, కాన వానిని మన్నించ మని న్యాయాధిపతిని వేడింది- న్యాయాధిపతి మనోహరి దృఢసంకల్పానికి గొప్పదనానికి మెచ్చాడు- అభినందించాడుకూడాను- మనోహరి విషమ పరిస్థితిలో, అవ్వడు వున్నట్టుండి రాజారావుకు పోలీసు తలలు వినవచ్చాయి- రాజారావు తబ్బిబ్బయినాడు- రెండు నిమిషాల్లో తలుపులు బద్దలుకొట్టి, పోలీసు అధికార్లు ప్రవేశించారా- వారి వెనక పంతులు, స్నేహలత, పంతులు వెనుక జయచంద్రుడు- నామావం నేను శాపాను కొన్నానని మనోహరి పెద్దగా ఏడుస్తూ, తండ్రిని కాగలించు కొన్నది- కంట తడిపెట్టనివారులేరు జయచంద్రునికి అశ్రువులు రాలాయి- రాజారావు బందిగుడయ్యాడు.

15

న్యాయస్థానాన్నుండి బయటికి రాగానే మనోహరి మెడలో పుష్పమాలలువేశారు- తన మ మాదరవచ్చిన సౌభ్యబ్బందానికంటా ఉపన్యా సము ఇచ్చింది. తుచ్ఛమైన వేశ్యావృత్తిని వదల మని ఈ దోధిస్తుంది - ఈమె ఉపన్యాసం ముగి యగానే జయచంద్రుడు మాట్లాడడానికి మొద లెట్టాడు- మనోహరి పవిత్రతకు తాను ఎంతో వంకసిస్తున్నానని చెప్పి, మనోహరినిపప్ప మరి యొక్క కాంతిను తాను వివాహమాడనని ప్రతిజ్ఞ చేశాడు.

16

వివాహము- జయచంద్రుడు మనోహరి పుష్ప లంకృతులు- న్యాయాధిపతి మొదలగువారు పది అలంకరించారు- పద్యాలను వేదించారు.

—మంగళం

...రు జిల్లా బోర్డు ఎన్ని...

కాం[గెసు అభ్యర్థి
...రామచంద్రరావుగారికే
ఓటుచేయుడు

— ० —

...-10-38 వ జమీన్ రైతు పత్రికలో
వ్రాసిన వ్యాసమునకు జవాబు!

...భిమానీ:—

...గెస్ అభిమాని అని వ్రాయుకొ... ప్రకటించియుండి:చో తను... నిజముగ యుండెడికెడల కాని... ...స్ అభిమానులైన యెట్టి వ్యక్తి... తరఫున ఎన్నికలలో నిలిచిన... అపోహాలు కలిగించి, అభ్యర్థి... ...యని అని ప్రజ గ్రహిం... ...యమును అసత్యముగా మార్చి... ...యు దీనికి తెలిసి తేటలుగలవా... ...వించుకొన్నారు. తమరు అర్... ...య్యారావుగారి తరఫున వకాల్తా ...ను గుణగణములను గూర్చి చాలా స్తోత్ర... ...త్రికలందులకు తమరిని "బట్టు" అంటే ... తమ మిత్రుని పేరు కాక... ...దరికి తెలియకపోయినా, యేదో... తెలిసికొండక పోరు. కాని తెలిసి... ...మీరు, తాము తెలివిత్యట్లు విద్య... ...మీరు తమ్ము తాను దరిచి యెంతటి... ...త్యముతోను, కృతజ్ఞత భావము... ...ట్లాడు సమాజస్వభావులు. తమ్ము ... గౌరవించవలెననియు, తాము ఒక... ...యుడనియు మీరి భారము. మీరు యిప్ప... ...మారు 15 సంవత్సరములుగా యీ గ్రామ... ...యున్నారు. యీయన కాళహస్తి తపుక... ...మాత్రము! [illegible]

చేయించి కాయపరుచుకొనుటకు నిద్రపోలేదము, అటు తర్వాత మీరు దయచేసి నన్నెందుకు నిలుప కూడదు అని కాంగ్రెస్ వారిపై జబర్దస్తీ చేయ దము మీరికి అలవాటే అట్లుచేయుట యిది రెండవసభ. కాంగ్రెసువారు మీరిని నిలుపనందున కాంగ్రెస్ బూటకము, మొదటివంటి స్థిరచిత్త ముతో నిలబడి రక్షణ తెనవిమయుంతో కాంగ్రెస్ సీటీ బోర్డువారు వలపక్షం చూపిరి కాంగ్రెస్ వారిని నిందించినను సబబుగానుండెడిది. గాని, తాను ప్రయత్నం చేయుడు. స్థిరచిత్తంగాని ధైర్యం గాని బొత్తిగానున్న.

బొండితోడనే కైలాసం పోవలెనని మీరి ఆశ యం. కాని అట్టి పాత్రత్వమెట్టి మహాత్ములకు లభింపగలదని యోచనలేదు. అట్టివారు కాకపోతే మీరు టవున్ కాంగ్రెసు, జిల్లా కాంగ్రెసును కృతి కరించి, అసలువారితో కలవకయే, జస్టీస్ పార్టీ కూడుపులుకాసితో కలసి, పుట్టారెడ్డిగారి సైరంతో తే 15-10-38 వ కాళహస్తి డిప్యూటీ తహసీల్ దారుగారికడ్డ నామినేషను దాఖలుచేసి, పేరుగా గాత్రి కాంగ్రెసు అధ్యక్షునితో సంబంధమూలుగ తెలియజేసిన మీరెట్లైనా సత్యమూర్తిగారా లేక బులుసు సాంబమూర్తిగారా! అటుగాకపోతే గాంధీ టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారా! ఈవిధంగా ప్రకటించినచో కాంగ్రెసు గౌరవ... బలు గురిపారగ [illegible]

యొకకొన్ని తన్ను దూషించినను, అందువలన తన కెన్ని కష్టములు సంభవించినను, ఓర్పుగాని కాళ హస్తి ప్రజలను ప్రోగొల్పి, ధనవంతుల నాశ్రి యించి జస్టీసుపార్టీకి పుట్టినిల్లయిన కాళహస్తి యందు కాంగ్రెసు కార్యములను జయప్రదంగా సాగించి, చిత్తూరుజిల్లా కంతటికి పేరుతెచ్చి పెట్టాడ్ అని అనిపించుకొన్నాడంటే అ...దరు...పు తసింపదగుటేగాని నాలుగులు పేరోచ్చరదా మెం దులకు తీవిర్యాదులను యుక్తులను అయినవారు అంతకంటె యొక్కువ తనకున్న సార్థింపవచ్చునే. రామచంద్రరావు కొర్తి తేమయ్యగార్లవల్ల గాక పోతే కాళహస్తిలో కాంగ్రెసు పనులన్నీ యెవరి వల్ల జరుగుచున్నవో!

నక్కలు బొక్కలు వెదకును!
అక్కజముగ పూరకంది అంగడికె వెదకును!
కుక్కలు చెప్పులు వెదకును......!

అన్నట్లు తోక తెగిన నక్క సంఘ సంస్కరణకు బూనుకొని యెల్లరను తోక త్రెంచు కొమ్మని గంభీరోపన్యాసములు చేయుచు, మోస కృత్యముగ కాంగ్రెస్ పేరుతో జిల్లాబోర్డు స్థాన మును సంపాదింపనెంచి పన్నిన పన్నాగములు సాగక "ద్రాక్షపండ్లు పుల్లపు" అన్నచొక్కవలె సీటీ బోర్డువారిది అన్యాయము, కాళహస్తి యందు కాంగ్రెస్ లేదు, రామచంద్రరావుగాని, తేమయ్యశెట్టిగాని, కాంగ్రెసు సభ్యులు కూడా కారు అని అభ్యక్తపు వ్యాసములు వ్రాయుటకు తమకెవరికి అట్టిఅధికారము తమకెవరు ప్రసా దించిరో! కాస్త తెలుపుతారా!

ఓ కాళహస్తి ఓటరుమహాశయులారా!

స్వార్థపరులుకొందరు, తామనుకొన్నంత పేరు ప్రతిష్ఠలు కలుగలేదని, పెండ్లింటియందు తనకు గౌరవము గలుగలేదని అలిగెడు పెద్దమ్మలవలె సంఘమునుండి వెలిరై కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేక ప్రచారము చేయించుచున్నారు స్పెయిన్ విరో ధులు, హిట్లరు, ముస్సోలినితో సఖ్యము కుదుర్చు కొన్నట్లు. యీ కాంగ్రెస్ విరోధులు జస్టీసు మూకతో కలిసినారు. రంగులు మార్చుకొన్నారు. జాగ్రత. మవరంగు, పరుపురంగో అప... [illegible]

కాళహస్తి...

కాంగ్రె...

ఓటరుమహాశ...

పై చెప్పిన ఎ... కాంగ్రెసు అధి... తిలవి అభ్యర్థిగా... మి పబడిన శ్రీ ... తొలగించుటకు ప్ర... త్నించుచున్నారని ... నా సైన్యాని అని ... నైతి సేగని జిల్లాబో... వించిన వాదము కాను... విధముల మద్ధరింప ... క్రియలను బూనిన ... క్క సహాద్దేశములయం... కలిగియున్నందున అట్టి ప్ర... సమయము కలుప్తించినందు అట్టిపేర కేయుటకు ... సంతసించి ... మా ... సైతిని.

సమయమునకు తగిన ప్ర... ములకును దాక్షిణ్యములకును ... కజలందరును కాయందు ద... ప్రతిష్ఠా గౌరవములను నిల... పాక్షించుచున్నాము.

ఇట్లు,
కాం...

మోసప...

కాంగ్రెసు...

ఆకుపచ్చ...

-38 చిత్తూరుం జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు.

ను ఢంకా బజావో!

కా కొట్టరా!

జయమని ॥కొ॥

ానుభావుడు

దేంచు దేముడు

గిచ్చి కాంగ్రె

జయించ మనెనని ॥కొ॥

కాంగ్రెసు మహాసంస్థయొక్క పవిత్రమైన

సు పు రం గు కే ఓ టు చే సి

భారత స్వాతంత్ర్యమునకు విజయము చేకూర్చుడు.

ఆకుపచ్చరంగుకు ఓటుచేయకుడు

ారు జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు.

నంతశయనంగారి విజ్ఞప్తి.

——X——

ోర్డు ఎన్నికలలో శ్రీ
నకు శ్రీ పి వి. రామ

శ్రీ పుట్టా రెడ్డిగారు యేకక్షికిని యేసంస్థ
కును సంబంధములేనివారు వీరు ప్రజల
కెటి సేవజేయ సాహసించిరో ఓటరు
తీవ్రముగ యోచించ

నకు యేమాత్రమైనగాని సహాయము
చేసినవారు కారు. వీరెపుడు కాంగ్రెసు
సభ్యునిగానైనకూడ యుండలేదు. మరియు
1935 సంవత్సరములో ప్రస్తుతము
మంత్రిగారగు గా శ్రీ బెజవాడ గోపా
లు రెడ్డిగారి సమక్షమున కాంగ్రెసుసభ్యు
లుగా చేర పురికొల్పినప్పటికిని శ్రీ
పుట్టా రెడ్డిగారు కాంగ్రెసుకు విముఖు
లైరి. అన్ని ఎన్నికలందును కాంగ్రెసు
...రోధకక్షముననే ఘనిచేసిరి. ప్రస్తు
...స్థానముల ఓట్లను

శ్రీ

జమీ

మహాశయులా!

అఖిలభారత కా
గించి కాంగ్రెసువారి
లందు పోటీచేసి వి
రాష్ట్రీయున కాంగ్రెసు
ముగా పేద ప్రజల
విమోచనచట్టము శీఘ్ర
మన జిల్లాయందును
సహాయమొనర్చిరి. త్యా
అనేకకుటుంబములు
గలవనియు మనకందరకు
జమీన్ రైతుల యిబ్బంది
తొలగించుటకై ప్రయత్నం
విపులముగా విచారణ
సంఘముల మూలముగను కాం
వారు) విచారించి తెలిసికొనిరి.
దుల తొలగించుటకై అనేకగు
యున్నారు అవి త్వరలో బయ
రంత మేలు మనకు లుగగలదు,
భీకరప్రజలగు మనకోరకు అనుది
పడుచు 80 సం॥ పైగా మన
గించి మనదేశమునకు స్వతంత్ర
టకై పాటుపడుచు లాఠీదెబ్బ
శృంఖలల్లిరు అపారమగు
న్నారు. అట్టి కాంగ్రెసు
న్నము తీరేకును గనుక కాం
టకనవిధి. కాంగ్రెసే మ
కాంగ్రెసు

ప్రస్తుతము 15—11—38 ...
జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలందు మన తాలూ
అయిదుస్థానములకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థు
పోటీ ... యెన్నికౌనబడిరి ...
లోనందు మాత్రము పోటీ లేకయున్న
శ్రీ పి వి రామచంద్రరావు
కాంగ్రెసు పక్షమువారు ...
స్టాటు ... కాంగ్రెసు
ప్రారము ఆ పెల్లకు ... కాం
...ంగుచు 15—11—38 ...
...లింగు స్టేషనులకు దయచేసి ...
...లో దాఖలు చేసియు, ...
...నర్చి ... పటముపు
దాఖలుచేయించియు కాంగ్రెసుకు
చేకూర్చుదురని కోరుచున్నారము.
మేము రైతులమనియు, మేము
మేలుకోరుదరనియు అనేకవిధములుగ ...
గల వాక్యములను మనము విచారింప ...
... చరిత్రయందలి సత్యముల ...

—X—

జమిందార్ల జబర్దస్తీ ప్రభుత్వం ఆపనిచో రైతులు శాసనోల్లంఘనము చేసెదరు.

సంయుక్తరాష్ట్ర రైతుల దృఢనిశ్చయము.

సంయుక్తరాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంవారు జమిందారీ ప్రాంతాలలో రైతులకు సౌకర్యాలు, హక్కులు కలిగించే నిమిత్తం ఒకబిల్లును తయారు చేస్తే, జమిందార్లు దీన్ని ప్రతిఘటించడానికి ఆరంభించారు. దీనివిషయమై విచారించడానికి భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘముయొక్క పార్లమెంటరి సబ్ కమిటి అంగీకరించింది. యీ విచారణలో తమకు అన్యాయం జరుగుతుందని రైతులు భయపడ ఆరంభించారు. బిల్లులో యేవిధమైనమార్పులు చేయడానికీ వీలులేదనియు తెలుపుటకుగాను 30 తేదీన లక్నోలో వేలకొలది రైతులుచేరి సభచేశారు. ఉదయం నగరవీధులలో వూరేగి, తరువాత ఆచార్య నరేంద్రదేవుగారి అధ్యక్షతను సభ జరిపారు.

ఆచార్య నరేంద్రదేవుగారు సభను ప్రారంభించుచు జమిందారీపద్ధతి రద్దు కావలెననియు, జమిందారులతో రాజీ పనికిరాదనియు, ఇది స్వరాజ్యమునకు ప్రథమ సోపానమనియు జమిందార్లు మస్లిమ్‌లీగులో సభ్యులనియు, మస్లిమ్ కాంగ్రెసును కలిగినపుడే కాంగ్రెసువారు అధికారములో నుండవలెననియు, కాంగ్రెసువారు రైతులపట్ల తమవాగ్దానములను చెల్లింపవలెననియు, జమిందార్లతో రాజీపడు ఆలోచన విసర్జించవలెనియు తెలిపెను.

తీర్మానములు

రైతులను బెదరగొట్టుటకును, రైతులకు న్యాయసమ్మతమైన హక్కులు లేకుండా చేయుటగును, జమిందారులు గావించు చుండు ప్రయత్న... సభవారు ఖండించిరి.

వేనకు వేలు రైత... భూములను గడ్డిబీళ్లను, జమిందార్లు అన్యాయంగా లాగుకొనగా ప్రభుత్వంవారు మరల ఆభూములను రైతులకు ఇప్పించలేక పోయిరసిరి.

జమిందార్ల జబర్దస్తీని ప్రభుత్వం వారు ఆపవలెననియు, జబర్దస్తీ ఆపనిచో శాసనోల్లంఘనోద్యమ ఆరంభింపబడునని స్పష్టంగా తెలిపిరి.

సభలో ప్రధాని, న్యాయశాఖా మంత్రి శాసనసభాధ్యక్షుడు, ఉపన్యసిం

వీర మాత

పి. రామమూర్తి
(గోలకొండ)

శివాజీని వీరసింహాన్నిగా తయారు చేసి విడచిన జిజీబాయిలో ఆశ్చర్యకరమైనంత విశేషముందనుకోను. ఉగ్గుబాలతోనే వీరరసాన్ని ద్రాగిస్తూ, ఆటపాటలలోనే అద్భుతధైర్య సాహసాలు మెక్కించి కన్నతల్లిగనుక. మా వీరమాత లాగాదు. ఏదోబీద రైతుల కొంపల్లోనో పుట్టి విద్యావిహీనంగావుండి కాలవాతావరణ మహాత్మ్యంవలన కలిగిన ప్రపంచజ్ఞానంతో మన కర్షకోద్ధారకులు గదా మాదామనో, కర్షక విద్యాలయమట ఏమిటోవిని పోదామనోవచ్చి రైతుయువకులెందరో వీరమాత ఆదరణతోనో నిరంతర ధీరసేవకులుగాను శివాజీగారు అంతకంటె అంతులేని వీరశూర శిఖామణులుగ తయారవు తున్నారు.

అపజయంతో వాడలి యింటికిజేరిన ఖడ్గతిక్కన మహాశయుని ఎత్తిపోతులతోను తిట్టుపోతలతోను చీకాకుతో శివ్వమెక్కించి తిరిగి యుద్ధరంగానికంపారు భార్యామాతలు. వీరి గర్షకవిద్యాలయ గాలి సోకుటతోనే మొండి సాహసధైర్యాలు ఏర్పడుతాయి.

దేశసేవికలెందరో వున్నారు, వీర వనితలెందరో వున్నారు. తమ బలపరాక్రమాల రంగస్థలాలందు జూపినవారు దేశసేవకై అష్టకష్టాలకు లోనైనవారున్నారు, జైళ్లకుబోయినవారున్నారు సేవకులైన భర్తకులకుతోడైన వారెందరో వున్నారు. కాని వారందరిదో మెత్తు. (ఆ అధనమే వ్రాస్తానిచట)

* * *

విద్యాభ్యాసంలో కలిగే కష్టనిష్ఠూరాలకెనా వోర్చుకోలేని విస్తరించనంత గారాబ కుటుంబంలో పుట్టి, అతిగారాబంగా చదువు సంధ్యలు లేకుండా ముద్దుమురిపాలతోనే పెరిగి వివాహానంతరం తప్పనిసరిగా విద్యాభ్యాసానికి సాహసించి కొద్దికాలంలోనే అమరంవరకు ముగించి ఆంగ్ల భాషనుకూడా ఆరంభించారు. ఆనాటికే ఇంగ్లండునుంచి భారతి మొదలగు పత్రికలకు స్త్రీ స్వాతంత్ర్య వస్తైరాలగూర్చి వ్రాసే ఆ అమోఘవ్రాతలవల్ల ప్రజలనోళ్ల ఊరుతున్న భర్త వుత్సాహం ద్వారా మదరాసుకని బయలుదేరిన మాతాపతివెంట ఇంగ్లండుకే వెళ్లింది. ఇంగ్లంగంటే దుర్బుంటేసరి అనే రోజులవి ఆరోజుల్లో స్త్రీలు ఊరుదాటితే వెలికి గురిగావటమే సంభవించటం గద్దు. పడిపండి పలురకాలచి నిందలమోపే రోజులవి. వాటన్నిటి పాటించని సాహసంతో ఎక్కడికో అని బయలుదేరి మరెచటికో పోవ సాహసించటమంటే సామాన్య ధైర్యంగా దారోజుల్లో.

ఇంగ్లండుబోయి ఆటపాటలలోగాని, వినోదాలలోగాని, లక్ష్యంగాక పతినే గురువుగా జేసుకొని వీలయినన్ని పుస్తకాలని చదివారు. ఇంతకు అసలుఘట్టం మరచాను, సముద్రయాన మధ్యవారి స్టీమరే అగ్నికి గురిగావటం, డింగీల ద్వారా ఎవరికివారు తారుమారై ఏదో వడ్డుకురావడం సంభవించింది. ఈ వీర దంపతులు ఎవరికివారయినారు; ఒకరి సంగతి ఒకరికి తెలియదు. ఒకరిగూర్చి మరోరు భీతిల్లారు. కాని భారతీయకర్షక కార్మికుల భాగ్యంవల్ల పతిపత్న్యులిరువురు చివరకు క్షేమంగానే కలుసుకోగలిగారు.

* * *

పల్లెపల్లెకూ దిరుగుతూ ప్రచారం సలుపుతూ పతివుండ తానింటిపట్టునుండి గృహవిషయాలన్నీ చూచుకుంటూ, దాపుదాపు గ్రామాలన్నీ తిరుగుచూ, స్త్రీలలోనూ, పురుషులలోను, సంచలనం గలిగిస్తూ, సంఘాల నెలకొల్పుకుంటూ, అటుభర్తగారికి అవసరమైనంత సేవజేస్తూ, సలహాలిస్తూ, హద్దుమీరిన కార్యసమయాలందపుడు అడుపుతోనైనా కొంచెం విశ్రాంతినివ్వ ప్రయత్నిస్తూన్నదే వీరమాత.

రైతుసేవలో విసుగెత్తి విరామాని కనో, నిరుత్సాహమెత్తి నిట్టూర్పులతోనో, ఆలోచనలలో పాలుపోక తెలిసికొనో వచ్చేపొయ్యే సేవకులనెల్ల అదరణతో దిద్దిపంపుతూ, రైతునాయకుని కంటుకాటులోకేకో, ఏదికేజంపు మాటలనే వినాల్సనో, మూలమూలలనుండి వచ్చేపిలుపుల పాటిస్తూ. ప్రారంభోపన్యాసకులుగానో, అధ్యక్షులుగానో, పోతూ యువకులనుంచి ముదుసలులవరకు ఆకర్షించే నూతనోద్బోధనలు జేస్తూన్నదే మా వీరమాత. వారే శ్రీమతి భారతి దేవిగారు.

ప్రస్తుత కాంగ్రెసు విధానము మంచి పద్ధతిమీద లేదు.

—[*]—

యం. యన్. రాయిగారు.

(గతనెల 28 తేదిన శ్రీకాకుళములో సామ్యవాద నాయకుడు యం. యన్. రాయిగారు ఉపన్యసించుచు కాంగ్రెసు ప్రస్తుత విధానమును గురించి యిట్లు తెలిపిరి.)

"సత్యము, అహింస అనునవి కాంగ్రెసుయొక్క ముఖ్య సిద్ధాంతములు; కాంగ్రెసు కోరునది సంపూర్ణ స్వరాజ్యము. సంపూర్ణస్వరాజ్యము కోరినప్పుడు ఇరుపక్షముల వారికి సంఘర్షణలు జరుగును. సంపూర్ణస్వరాజ్యమును కోరెడువారు సదరు సంఘర్షణకు సిద్ధపడవలెను. లేదా తమకోరికను విడిచిపెట్టవలెను. అహింసకు వ్యతిరేకముగ దౌర్జన్యపద్ధతి ననుసరింపవలెనని నా అభిప్రాయము కాదు. (ఫలానిపద్ధతియని నిర్ణయించుట నాపనికాదు)

గాంధీగారు చెప్పినట్లు, సత్యము, అహింసా, సిద్ధాంతముల ప్రకారము నడచుకొనినను స్వాతంత్ర్యము రాకపోయినయెడల కాంగ్రెసు ఏమిచేయును? కాంగ్రెసు, స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడునప్పుడు ప్రత్యేకపద్ధతి కేల కట్టుబడవలెను?

అహింసా సిద్ధాంతమును పూర్తిగ అనుసరించిన యెడల, కాంగ్రెస్‌వంటి గొప్పవుద్యమము అభివృద్ధి పొందనేరదని కాంగ్రెస్‌వారు, అనుభవమువలన తెలిసికొనగలిగిరి.

లాహోరు తీర్మానం ప్రకారం కాంగ్రెస్‌యొక్క ముఖ్య సిద్ధాంతములు సత్యము, అహింస, శాసనియు, శాంతి యుతములును, యుక్తములునునగు పద్ధతులే కాంగ్రెస్‌యొక్క ముఖ్యసిద్ధాంతములనియు నిర్ణయింపబడెను. తర్వాత గాంధిగారు సదరు సిద్ధాంతములను ప్రయత్నించగా, కాంగ్రెస్ అందుకు ఆమోదించలేదు.

ప్రస్తుతి కాంగ్రెస్ నాయకులలో అధికారము చలాయించవలెనని అభిప్రాయ సూచనలు కన్పించుచున్నవి.

అందువలన, కాంగ్రెస్‌యొక్క అధికారమంతయు ఏ కొంతమంది చేతులలోనే యున్నది. అట్లు అధికారమంతయు కొద్దిమందిలో కేంద్రీకరించుటచేత ప్రజాసామాన్యమున కుండవలన హక్కులు కలుగుటలేదు.

ప్రస్తుతము కాంగ్రెస్ అనుసరించుచున్న రాజకీయవిధానము మంచిపద్ధతులమీద నడచుటలేదు. ఫెడరేషన్‌ను ఎదుర్కొనవలెనని కాంగ్రెసుయొక్క ముఖ్యవుద్దేశము. ఫెడరేషన్‌కు సంబంధించిన రాష్ట్రప్రభుత్వ విధానమును కాంగ్రెస్‌వారు నిర్వహించుచు, ఫెడరేషన్‌ను ఎదుర్కొనజూచుట అసాధ్యమైన విషయము.

సరియైన పద్ధతి ప్రకారం కాంగ్రెస్ నడచుకొనునని నాకు నమ్మకముగలదు. అట్లు కాంగ్రెస్ చేయనియెడల నేను కాంగ్రెస్‌వాదిగా నుండను."

జయంపు.

అదివరకు పశువైద్యశాఖాధికారి తే 14 ది ఉద్యోగంలో చేరారు. రైతుల్ని-పేదసాదల్ని బేపుకతీటున్నారు. రాదు! రాదు!! కట్టుకో తెరుస్తున్నారు యిటువంటిదెబ్బకు. కోటపోలారు-అల్లూరుపాడు ప్రాంతాల్లో పేరు హెచ్చిపోవ ఘటుకట యిది.

వెందోటి రంగారెడ్డి.

కృష్ణాపత్రిక మీద.

చెలపాని నాగభూషణంగారిమీద—కృష్ణాపత్రికమీద సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రీటు కోర్టులో అంగలూరు పశువైద్య శాఖాధికారి అధికార సహాశీల ఏలేశ్వర శ్రీరాములు నాయరిగారు తనకు పరువు నష్టకరమైన వ్యాసము వ్రాసినందుకు క్రిమినల్ దావా చేయబడి విచారణ జరుగుచున్నది.

సర్వసుధ

నష్ట సకత్వమును బలహీనతను నశింపజేయును. కండపుష్టిని ధాతుపుష్టిని కలిగించి శరీరమునకు మిక్కిలి బలమును చేకూర్చును.

1 నెలకు 60 మాత్రలు రు10-0-0 లు.

స్త్రీసుధ

స్త్రీల సమస్త వ్యాధులకు

20 సంవత్సరములనుండి మా అనుభవములో నున్నది.

మైల సరిగ కాకుండుట, బురకలు, తెల్లబట్ట.

మైల అధికముగ అగుట మొదలగువానికి

1 నెలకు 1 తులం రు 3-0-0 లు.

N B. ఇంకను 250 రకముల ఔషధములను, మరికొన్ని అనుభూతమందులను, నాచే రచింపబడిన ప… ఆయుర్వేద …గ్రంధము…

శ్రీప…

మాతి…

వ్రాయుడు…

తుని డివిజన్‌లో కౌలుదార్ల దుస్థితి

కౌలుదార్లు భూమిహక్కు నిర్ణయ చట్టము కొఱకు, హక్కులకొఱకు ఆందోళన చేయవలెను.

గుంటివిజ్ఞ తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో కొన్ని పెట్టు కౌలుదార్ 49 గ్రామములలోనివి. అన్నీ జమీందారీ గ్రామాలే. వర్షాధారము తప్ప వేరు నీటిపారుదల లేదు. అక్కడక్కడ చెరువు లున్నప్పటికి వాటిక్రింది పురుగులకు లేదనే చెప్పాలి. కారణం జమీందారీపాలనమే పంటలన్నీ పెట్టుపైనవే. అక్కడక్కడ కొద్దిగా మాత్రం వర్షాధారముపై పల్లపుపొగు చేస్తారు. ఏదైనను సకాలములో వర్షించితే పంటలు లేకపోతే ఎండుట. సామాన్యంగా రెండు సంవత్సరములు పండితే కాల్లు సంవత్సరములు కరువు.

పన్ను విధానం చూద్దామంటే జమీందార్లు "వంతువారడి" పద్ధతిని విపరీతంగా పెంచేశారు ఉద్యోగుల లంచాలు మితిమీరాయి. కిస్తీల సమయాలలో కాటిదగ్గర పక్కలకలే కాని పాపం కౌలుదార్లు పండిన పంటకు పూర్తిగా దిగుబడిస్తారు. ఇక పద్ధతి దోపిడి వేరే చెప్పాలా?

భూమి ఈవిధంగా పీడింపబడే వ్యవసాయదార్లను వదలి శాలూకా మొత్తము మీద సుమారు 16 గ్రామాలు పీడించే ప్రభుత్వ భూస్వాములు కరమైంది. అందులను కవుళ్ళకు దున్నే తూపాయికారీ రైతులసంఖ్య విపరీతంగా పెరిగిపోయింది.

పరిస్థితి మాద్దామంటే కడుపు మాడు, కాగిన మండిపోతు లేక బాధపడుచున్నారు. ఇండ్లు అన్నీ గాలి, వెలుగులేని శాటాకు కొంపలే. అవికూడా లేనివారికేకులున్నారు. కట్టుగుడ్డలు అడవాళ్లని సహితము తిరుగులవే. అవియైన మార్చుకొనుటకు యింకొకటి యుండదు. "గోరు చుట్టుపై రోకలిపోటు" అన్నట్లు ఈమధ్య వైడి కొండ, అమూరు మొదలగు గ్రామాలలో పంట కలుపులు రోగాలచే చనిపోయాయి. ఆసేకులు పాడి దూడలు, బండియెద్దులు పోవుటచే జీవనాధారము లేక మలమల మాడిపోవుచున్నారు. వారి రక్షణకొరకై ప్రభుత్వమువారు తగుచర్య తీసుకొనుట లేదు.

వీరకాలంనుంచి పట్టి పీల్చిదుచున్న ఈ వ్యవసాయవృత్తిని వదలలేక, వేరువృత్తి ఏమి చేతగాక, పాపం—ఈ వ్యవసాయ దార్లందరు భూములు దస్తావేజులలో తనుపేర గలిగిన భూస్వాముల వెంబడి, పలువిధముల పీడింపబడి కొంతకు పుచ్చుకొనుచున్నారు. ఇదివరలో కొలకొద్ది సంవత్సరములకు యిచ్చినప్పటికి, ఈ సంవత్సరమునుంచి యిచ్చుచున్నవన్నియు వీరి పాలిటికి అట్లు యిచ్చుటకువీలు కంగారుపడి బాధపడివి రితరులకిచ్చుటకు పూర్వకౌలుదారులు పూర్వస్తున్నారు. కొలకిచ్చిన భూమి [illegible]

[illegible] కిస్తీలు [illegible]

[illegible] కొలుదార్లు [illegible]

[illegible] కొలుదార్లు [illegible]

[illegible] కొలుదార్ల

"బెదరకుడు నా తండ్రులారా!"

—[•]—

హిందీమాత - సందేశము

కోట వెంకట్రకృష్ణయ్య,
(కాకినాడ)

కేమమా - క్షేమము
నిశ్చయం - అంగీకారము
వన్నెకెక్కిన - వాసి
భాతాకిలు - సాగిలపడు
కోడాంది - పెదరకుడు
నా - తండ్రులారా
మీరెల్లరు - మీరు
విద్దకే - కారా!

యాకేమవ - మీరు
రోగాకే - ముందర
వాపీగా - తిరుగుటకై
జాపాయ - మరణము
జాపాయా - చున్నిలో
కేంయి - పెళ్ళవను
కేంటు - పెళ్ళాటకు
భూమ - యుద్ధము
భూమలన్నియు - మీరు
జీవనుజా - గాబోలో
నా - తండ్రులారా
మీరెల్లరు - మీరు
విద్దకే - కారా!

యింగ్లీసు - మాలోన
యిమిడి యున్నది - రాల
సంస్కృతము - మాతరణు
కొత్తియున్న - లేని
భాయి, బదరూ - భ్రాత
భాతరు - గవలేరా,
భాతభేదము - మీరు
బలించగా - లేరా
గజాలాది - లెక్కలేదరి
నా - తండ్రులారా
మీరెల్లరు - మీరు
విద్దకే - కారా!

కలకత్త - బొంబాయి
ఘనమధ్య - రాజ్యాలు
పైకాము - పైమారు
జాశేవ - వేయగ
మీరుజా - కీలుబొంది
నెలవియ్య - లేరా
మీరెల్లనీ - బోలు
మాతకే - గాదా
అంధ్రభాషలులోన
అదుగిడా - లేరా
విజ్ఞానిక - గొల్ల
వేదుక - బడేరా
నా - తండ్రులారా
మీరెల్లరు - మీరు
విద్దకే - కారా!

నా విద్ద - వెందగో
జాతిపిత - మీకెరుకు
గాంధి జబ్బారి - బాలు
భూన్య ప్రకాశము - గో
పాలరొట్టే - రంక
జాయుకులు - గిరి - మూర్తి

రాజాకే - పాలక
రాజేల్లు - యజ్ఞాము.
నా - గొల్ప - తరియింప
గా బాడి - లేదా
నా వేర్వగా మీరు
నదుము - గట్టుకోరా
నా - బాది - లెదరదెన
నా తండ్రులారా!
మీరెల్లరు - మీరు
విద్దకే - కారా!

అదరెదరు - మిక్కిలి
వదరెదరు - వీమిటది
నా వేస్తమా - మీకు
నతినుజవుగా - నందు
అటుపాటుల - యుండు
కాటుపేటుల - యుండు
అవీను - లాయండు
అధికార - వర్గమున
బడులందు - గుడులందు
పెద్దదారడు - లండు
నాలోమా - రింకెపుడు
నరయ, మురిపెము - గండ్రు
నా - బాది - లదరకుడు
నా - తండ్రులారా
మీరెల్లరు - మీరు
విద్ద - లేకారా!

కలకాలమూ - నుండి
కష్టింది - పనిచేసి
కాంగ్రేసు - వారిపుడు
భారుడు - లైకారు
"హిందీ, సుందరి - మాదు
హిందూదేశపు - భామ
ముద్దాసు - రాష్ట్రమిది
మనకేల - ఈడదు
అంధ్రమాతకు - హిందీ
అతిపేస్త - వర్తని"
నేర్వకా - లేపుడు
నిశ్చయము - యనగానే
యిట్లేల - లెదరెదర
నా - తండ్రులారా
మీరెల్లరుగాదు
విద్దలేకారా;

దర్శి డి॥ తహసిల్దార్.

రంగారావుగారు ప్రాకారంలో పల్లలంతా కంటనీరు పెట్టుకున్నారు- న్యాయం - ధర్మం పాలించే ఉద్యోగులు తప్పుతుండరు ఈలాంటి వారు అధికారమిచ్చినా చందనివ్వరు-

పేర్ని నానిగారి శరద్దార్ గా మాకొద్దారట- రంగారావుగారూ! మాకన్నిటి కారతో సీగాజనా విచ్చుకున్నాం సైలోదయ్యా!

—కాంగ్రేసు-

నంస్థాన ప్రజల పోరాటం.

మనకర్తవ్యం

తిరువాన్కూరు పల్లెలు, పాపాయంతో పాశిస్తూన్న పోరాటం ఆంధ్రులకూ కనికరం ఎవరికీ పుట్టకూడదు ప్రారంభ నిరాకారాన్ని పాశిస్తూ, లూర్డ్‌కా దొట్టి లూర్డ్‌లుంచేసి, కుపాకులను కాల్చి, హింసపాశిస్తూ యుద్ధాన్ని, సర్వత్రాంగా పల్లెల పోరాటాన్ని యుంచుకు తీసుకొని పాకుతున్నారు- పిట్టిరుకుంటి కొంతకాలపాటే కొంత్రైన దాలయుంచికి తెలుసు కాని, యీ పోరాటంలో కార్మికవర్గం వహిస్తూన్న పాత్రికూత్రిం పర్యంతానికి తెలియకుండా లేదు- అర్థమైన, స్వంబంలతో కార్మికవర్గంలేకుండా- భావ్యకాయుతి పరిభుత్వంకోసం పాగేపోరాటం అందుకొని యీరోజ్నాని వివిధాంగస్తోంది. ఆ పోరాటంలో పాలకుల యొక్క, మిలిటరీ యొక్క దాకకు యొదురొక్కుటూ స్టేట్ కాంగ్రెసు విప్లవపథాన్ని నిలబెట్టుతూ వున్నది ఆపోరాటంలో కార్మికవర్గమే-

ఇప్పుడా కార్మికవర్గము తమ ఆర్థికపర కోర్కెల కొరకై జనరల్ స్ట్రైకుకు పిలుపునిచ్చారు

ఇంతవరకూ మిల్లుకూలీలూ ప్రభుత్వంతో పోరాడి విజయాలు సాధించారు. కాని ఇంకా ఎన్నో వాటిలో మార్పులేదు. ఈ పోరాటం కూడా రాజకీయ పోరాటంతో కలిసిపోయి పాలు యుంచుటకోసం, కార్మికులయొక్క కోర్కెలతో రాజకీయ ప్రశ్నలు చేరుకుని, స్టేట్ కాంగ్రెసు యుద్ధాలపై విశ్వాసము లొలకించుట కొంక లను రాజకీయ కోర్కెలపై పాలుయుంచుటకోసం యీపోరాటం కూడా రాజకీయపోరాటమే. కేరళరాష్ట్రం కొంత్రంయొక్క ఆలోచన, కార్మికులతో కొంత్రం 40 వేల కార్మికులున్నారు. ఇంతమంది కార్మికులమధ్య పోరాటం, కేరళరాష్ట్రం చరిత్రలో యిక కొంతవరకు.

అందుచే ప్రతిపోటు ఆర్థిస్థలాల్లోనూ, బహిరంగసభలు జరిపి కార్మికుల పాలుపూతి చూపుతూ, చందాలు వసూలుచేసి, కేరళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు పోలిట్‌బ్యూరో ప్రధాన కార్యదర్శిగారకు, ఇయం కె.కరప్ సంయుక్తిపాడ్, కాలికట్, అను అడ్రసుకు పంపవలసినదని కోరుతున్నాము.

పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య,
కార్యదర్శి.

ఈ చిత్రంవిన్నారా!

బుచ్చి ఆంధ్ర॥ మె॥ వారి కొండరులో చిత్రాలు-

పార్థసారథిగారు- అంటే అబ్బాయి నాయుడుగారు పుస్తకాలవిషయంలో అపవాదాన్ని అనుభవించిన పోర్టులో- గోయిందరెడ్డిగారు నిన్న మొన్నటిదాకా కాపురంకేసి దినదినగండం పోర్టులో- ద్రవ్యం (ముందువస్తువులు) కొందరు పారివార్యులు లుచ్చి - ఆంధ్రమెడికల్ వర్క్సునాథం పెట్టారు ఆంధ్ర మెడికలువర్క్సు వారంటే డి. యం. కొరెడ్డిగారి యాజమాన్యమున కలిగే ఒక కంపినీ అన్నమాట- మాకొండారెడ్డిగారి వందిమాగధస్తుత్యాన పాకడబడ్డ సంస్థఅన్నమాట- లాకడ వీరు కడదిన యుద్ధంలో ద్రవ్యం సప్లయిచేసిన డాక్టర్లు ఎవరన్నా మంగుజాచేయుకొన్న చాఖలాజు చరిత్రలో ఎక్కడాఉండవు- అంటే అన్నిద్రవ్యం ఎవరికి సప్లయిచేయారు- ఇది అజాతి ఆచారం- ఇప్పుడూ అంతే!

ఆరిపోపే!

ఈసంవత్సరం పెట్టిన పెండరులో బహు చిత్రాలు కొన్నిఉన్నవి అవిచిత్రాలోకి దోటలోకి మీరే చదువించండి-

టీలకర్ర ఏ 1 కి రు	50-0-0
వంటఆముదం ఏ 1 కి రు	36-0-0

ఈప్రకారం పెండరు ఆమోదింపబడ్డదినాడా ప్రవాసు యిండియా మెడికల్ వర్క్సు ప్రిన్సిపాలుగారు సూదే యాబొక్క కనిపెట్టిన పాపలోలేదు.

ప్రభుత్వాలూ! మీ కళ్ళు యెంత దుర్వినియోగం అవుతున్నదో చూడండి! చింతచెట్టుయాయుడు గారైనా ఈకొంతకిటుకు కట్టుబోకే కొంతదూరం ఉంటేనా చూద్దారు-

—రహస్యకేసి.

గోదావరి వరదలవలన నష్టము.

కళా వెంకట్రావుగారు రెవిన్యూమంత్రిని దర్శించుట.

తే 18-10-88 వ గోదావరి వరదల వలన లంకలలోని వైరు పంటలకు కలిగిన అపార నష్టము గురించి ఆ ఏజన్సీ సభ్యులు శ్రీకళా వెంకట్రావుగారు 31 వ తేదిన రెవిన్యూమంత్రి శ్రీప్రకాశం పంతులుగారిని సందర్శించి, లంక భూములలోని మిరపతోటలు, పొగాకు వారకు చెందిన వారికి విశేష నష్టము కలిగిన దానిని లంకల కౌలుదారులున్నూ, జిరాయితీ దారులున్నూ రు రలక్షలవరకు వైరు పడిరనిన్ని, వారికి రెవిన్యూ తప్పక యివ్వవలెనని నివేదించిరి.

ఈ విషయమును గురించి త్వరలో నిర్ణయం చెప్పుటకు విచారణ చేసెదనని రెవిన్యూమంత్రి ప్రకాశంగారు తెలిపిరి.

లింగ సముద్రం

కందుకూరు తాలూకా లింగ సముద్రంలో వరుసయ్యగారి అధ్యక్షతన (తేదీ 24 తేదీ సభజరిగింది. ప్రస్తుతరాచకీయ పరిస్థితులగురించి ఉపన్యసించుటకు 100మంది సభ్యులు వేరు ఆహ్వానించబడిన 30 మంది సభ్యులు మాత్రమే వచ్చిరి. వెంకటపామిగార్ని ఎన్నుకొనిన-

యుద్ధ ధ్వనులు

దక్షిణ చైనాలో జపాను దాడి.

దక్షిణచైనాలో జపానువారి దాడి విజయవంతంగా సాగుతూన్నది. హాంకాంగ్‌కు దక్షిణాన్నుండే కీలక్ట్ అనే ముఖ్యపట్టణాలను జపానువారు సులభంగా స్వాధీనపరచుకోగలరట.

జపానువారిదాడి విరామమంటూ జరుగకుండా మార్షల్ చియాంగ్ కైషెక్‌గారు యింకను వీలైనప్రబలమ్ ఉత్పాదించియున్నారు. జపానువేళ అలసి విజయోత్తి బలహీనమైపోవు వరకు చీలప్రతిఘటన ప్రయత్నమ్ ఎంతమాత్రం తగ్గించరాదనిచేయుచున్నారు. మాతృభూమి యుద్ధం చేసేటట్లయితే యావత్ దేశం వెనకడుగువేయకుండా, కాందిశీకత్వంతో పోరాడుతూ ఉంటుందా అని సందేహం.

పాలస్తీనాలో అరబ్బుల సమ్మె.

బ్రిటిష్ సైనికాధికారులు ప్రయోగించే అత్యవసర అధికారులు వర్తించడంవల్ల ప్రత్యేక అధికారాలు పొందాలని బ్రిటిషువారు లోగడ కాసరించారు ఈ కాసుపట్ల గవర్నమెంటు పూర్తి అరబ్బులు కేళిమి లేకుండా అన్నిసంస్థలలోను సమ్మె ప్రారంభించారు. మునిసిపాలిటీ మొదలైన వాటిలో యూదులను బ్రిటిషువారు పెట్టి వీరి ఒత్తిడిగా పని జరిపించుకొంటున్నారు.

బ్రిటిష్ విశేషం ఒక ఆశ్చర్యకరమయిన విషయం తెలుపుతున్నాడు. అఖిల అంతర్జాతీయ ఒకటి యూదుల అంతటినూ పనిచేస్తున్నదనీ, ఇది పాలస్తీనా అరబ్బులకు సహాయం చేస్తున్నదనీ, పాలస్తీనా ఇరాక్ కేంద్రమనుకలవి ఒక రాజ్యం చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తున్నదనీ, దీని కేంద్ర కార్యాలయం బెర్లిన్‌లో ఉందనీ, అన్నటి వీరి యుక్త వర్తకుడు వీరికి సహాయం చేస్తున్నాడని, అర్థమిక్కిల్లు. ఒకటి స్థాపించి, యూదుపు అడ్డంగా ఒక కార్యక్రమం పాలిస్తున్నాడని, రష్యా సంఘం ఒకటి యీ ఆందోళనం వెనకనుండి ప్రేరేపిస్తున్నదనీ ఆయన తెలుపుచున్నాడు.

ఇంగ్లాండు ఇటలీ ఒడంబడిక.

బ్రిటిష్ విజ్ఞాపనలకు వీలు ప్రతీకారంగా బ్రిటిష్ ప్రధాని ఇటలీతో ఒడంబడిక త్వరలో అమలులోనికి తేవలెనని ఆదుర్దాపడుచున్నాడు. ముసోలినీ, హిట్లరు యిరువురిమధ్య మిత్రభేదం కల్పించాలని ఛాంబర్లేను పూనుగా వుంది. తక్షణమే స్పెయిన్‌యుద్ధంలో యింకను యిటలీకిచెందిన 80 వేల సైనికులు, వాయుసామాగ్రి, యుద్ధవిమానాలు ఫ్రాంకోకు సహాయంచేస్తూవుండగా, యిందులకు ముసోలినికి స్పెయిన్‌లో ప్రాముఖ్యతకు వుంచిని స్పష్టముగుయుండగా, ఇదిగాక సైనికాధికారులో ఇటలీసైనికబలము, కాకపోయిన కొన్నాళ్ళు కదుపబడినుండగా, అలాంటప్పుడు కేవలం తొందరపడి మనుషులతో కలసి ఒడంబడిక కొటకి కార్యరూపము దాల్చేటట్లు చేయడంలో ఏదో అర్థమేవుండి కాకపోతే. ఇందులకు బ్రిటిషువారి ఎక్కువమ ఒటలీతో [illegible]

ధ్వంసకాండలని ఇరువైపులు పుక్కోటని స్పష్టపరుచుచున్నది.

ప్రాన్సు పత్రికలు

ప్యూనిచ్ చతురంగ సమావేశంలో ఫ్రాన్సు బ్రిటిషు ఫ్రాన్సులోని బలగాలు తీర్మానంగా విరుద్ధమయ్యాయి- మ్యూనిచ్ ఒడంబడికవల్ల ఫ్రాన్సుకుల అధికారం, ఘనతకు ఆపాదమస్తకమయ్యాయి- విధంగా అంతే మాదాసు- ఫ్రాన్సు యిప్పుడు రెండో తరగతి రాజ్యం అయిపోయింది- బిగిసడం తోకపట్టుకోవడం పరిస్థితిన్నది- జర్మోస్లావియా విషయంలో పరిస్థితిండివ వాటుకమీ తీవ్రత కాదు.

సమితితో సంబంధం జపానువదలుకొనుట

జపాన్ ప్రతినిధిన్నుంచివారు జాతిసమితి సమితితో ఏలాటి సంబంధం ఉంచుకోవడంలేదని తీర్మానించారు జాతిసమితి యిటీవల జపాను మీద ఆంక్షలు పెట్టడానికి నిశ్చయించింది దానికి ప్రతిస్పందనగా జపాను యీనిర్ణయం చేసింది

జక్కు-హాంగరి వేచీ.

జక్కు హాంగరీ తగాదాను ఇటలీ, జర్మనీలు 2-వ తేది పరిష్కారం చేశాయి. ఇందువల్ల 10 లక్షలమంది హంగేరియనులు కల చాలారాష్ట్రాలు హాంగరీలో చేరుతారు ఈనిర్ణయంవల్ల చెకోస్లొవేకియాకు చాలానష్టం కలుగ జేయబడింది. మ్యూనిచ్ ఒడంబడికలో చెప్పినదానికన్నా, ధర్మనూకాల్ల ప్రకారం యివ్వబడిన దానికన్నా ఎక్కువ పరిమాణం హంగరీకి యివ్వబడిందని జక్కు పరిష్కారాధికారులు తెలుపుతూన్నారు కొంతభాగం జర్మనీకి, కొంత పోలండుకు, కొంత హంగరీకిపోయి అంగాలన్నీ కోతగొట్టిన మొండెం లాగ జెకోస్లొవేకియా తయారు చేయబడింది.

రష్యా మంచుకో సంఘర్షణ.

1-వ తేది రష్యామంచూరియాలో పరిపాద్దుగా కొంతమంది రష్యా సైనికులు పరిపాద్దుగా దాటివచ్చి ఒక జపాను ఉద్యోగిని, ఇద్దరు సైనికులను ఎత్తుకొనిపోయారట ఈయిద్దరు జపాను సైనికులు కనబడడంలేదు రష్యా సైనికులు ఖైదీలుగా తీసుకుపోయివారని అనుకొంటున్నారు. దీన్నిగురించి జపాను మంచూరియాలో అధికారులు రష్యా పరిష్కారాధికారికి తమ తీవ్ర విరసన పత్రాన్ని పంపారు.

స్పెయిన్ యుద్ధం

ఎబ్రోరణరంగంలో జనరల్ ఫ్రాంకో స్వయంగా సైన్యమును నడుపుచున్నాడు స్పెయిన్‌లో మనుష్యబలం తగ్గిపోవటం మూలాన ఫ్రాంకో సేనాని స్పెయిను బలమ రాజ్యమునగ మొరాకోలో బలవంతంగా అనేకపు యువకులను కన సైన్యాలలో కట్టుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. వీరిని స్పెయిన్‌లో పోరాటానికి ముందుగా వారిపై ఆక్రమణగు కేసు ఎత్తివేసి సైన్యాలో నిర్బంధించడం, తదనంతర స్పెనిష్ కమ్యూనిస్టులయితే వారికి స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చేదనని ప్రచారం చేయడం వారు సైనికులుగా చేరకపోతే వారికుటుంబాలను హింసించడం తల్లిదండ్రులను బలవంతపెట్టి 16 సంవత్సరాల యువకులను సైన్యాలలో చేర్చటం మొదలగు పద్ధతులను ఫ్రాంకో సేనాని అవలంబిస్తున్నాడు. ఇటువంటి సైనికులతో యుద్ధంచేయడం ఏమాత్రం ఫ్రాంకోకు శ్రేయస్కరం కాదు. ఈవిధమైన పరిస్థితులతో, యంత్రసామాగ్రి యివ్వ ఆయుధ లంతో ఫ్రాంకో యీయుద్ధం జరుపుతున్నాడు.

రాజకీయాలు

నవీనభారత.

[illegible] నాయకుడు అక్షర్లను వాక్పటు కలుగుతూండం [illegible] నియమాన్ని పైయుంచుకొన్నారట- పిలిం ప్రారంభమ యుద్ధ్రాణులతో చేసి.

* * *

రాధాకృష్ణ శ్యామసుందర్

లక్ష్మీసినిటోన్ మేనేజింగ్ డైరక్టరు తపస్సు పలించింది రాధాకృష్ణ శ్యామసుందర్ తమిళంలోనున్న భక్తు లు రెంటికి దానాపు ఒకేపిలిం కైవంకంచే వాస్తవ్ పిలిం ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలలో ఉన్నందువలన ఆప్పటే దాదాపుగా 6 పెంటర్లలో తిప్పిన్ ట్యూటింగ్ అధికారాన్ని కొన్నారు పిలిం కాలభాగం పూర్తి అయిందిట పరంపర ఆళువకే రిలీజ్ చేస్తారంటారు సుప్రసిద్ధులు.

సుప్రసిద్ధులు పాత్రధారులు పాడకపోవడం అన్నకొత్త రాగాలకూర్చి పాడటంవల్లనో టీనులుగా మరుగు పెట్టడంవల్లనో పాటలు ప్రేక్షకులకు చెవిసోకడం లేదు దానివలన పిలిం దర్శకుడు 60 పిలిమ్ముల డైరక్టరు పిన ఉత్తరభారతదేశంలోనుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ పూర్తిగా- ఇక పిలిం యొక్క కథాకథనాలు అంతగా చూడడానికి లేదు- కష్టపడినవాడు ఎన్నటికైనా ఫలితాన్ని పొందడా! ఓపికిలేమా! వీరు తూకుపోకపోవుటలు—

* * *

వందే మాతరం.

గృహలక్ష్మిలోని కాంచనయూకే మాలపిల్లలో కూడా- ఉప్పుపోటో హరిపత్రి, తురుకపోట చెలుగొడిరిది అది వంటవాని చేతులో ఉంది- గృహలక్ష్మిలో సోరుమెదవ కుండానే కోట్లకు పడిగెత్తింది; మాలపిల్లలో కత్తిపట్టడ్డది-

ఇది తుంచలోపమా! కత్తిలోపమా! ఇది ఎవరిలోపమూ కాదు, కళల పాత్రవేదాల లోపం అంటే మరొక్కసారు నామోదికరారు—

వందే మాతరంలో స్టిల్ ఫోటోలు అప్పుడే మాలపిల్లవాస్తున్నవి చూసి- ఇది ఎక్కడ కేపారం యది కరంగా ఉంటుందని సాపూహ మెనుకటి

కృష్ణాలక్ష్మిలో కూడా రిపుంద చక్కగా అడి నటుల్ని బట్టి తీసింపక్తే

* * *

భక్త జయదేవ్.

రుపాను మధ్యలో రిక్రూస్టుట కల- వెలి ఫోటోలు కుధవార్తలు-

మొంత్రానికేరంటారు కొత్తచాత్రవదువ కాలు పప్పులుబడ్డు మొందిచ్చే. కాని కారుచీకటి భాండారు ఏతిమ్మ! ఉదృష్టం ఒక్కటే!-

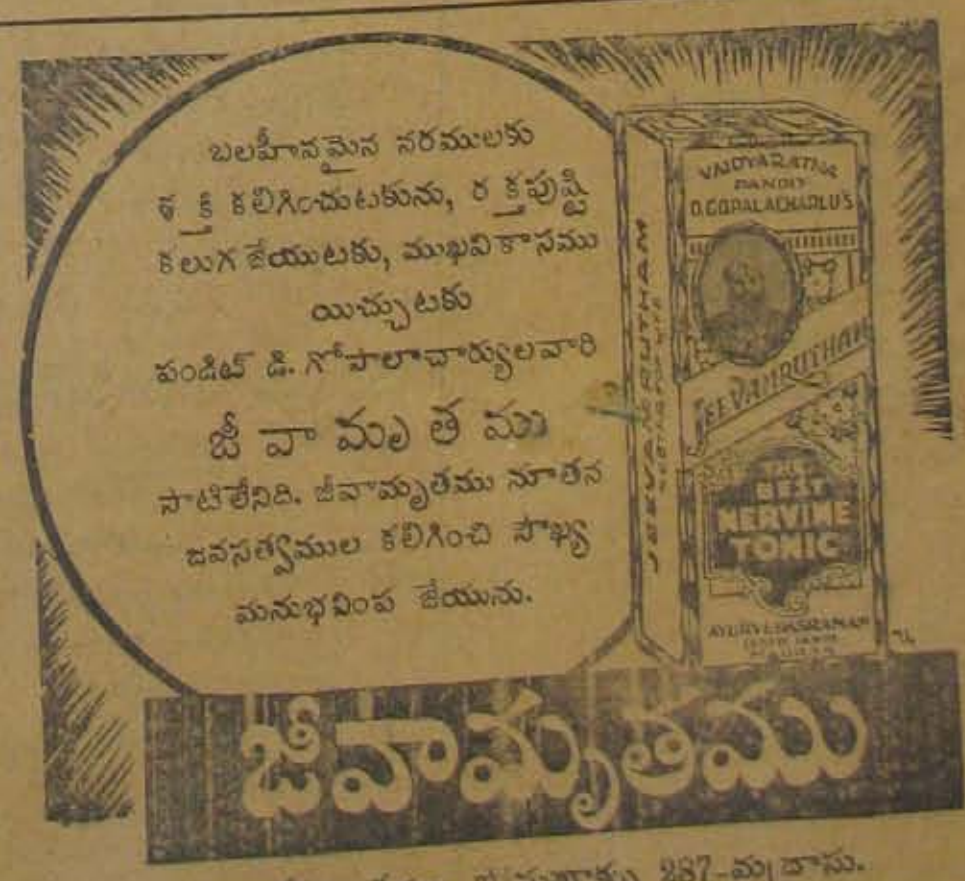

రం బొబ్బిలి. ప్రాంతపు కర్షక సోదరుల దృశ్యం.

కేరళ సంస్థాన ప్రజలసభ.

అధ్యక్షులు రంగా.

రంగాగారి అధ్యక్షతన క్రింద సైపది బొంబాయిలో పరంబరు ప్రణాము వారంలో బయలుదేరుతూ.

Printer Publisher, and Editor N, V. Ramanaidu, Zamin Ryot Power Press, 168 Danduvari St., Nellore